

54% от
българите
искат
електронно
гласуване

Стр. 3

70ст.

Назми Мюмюн:
БСП не бива да
бърза да огласи
своя кандидат
за президент

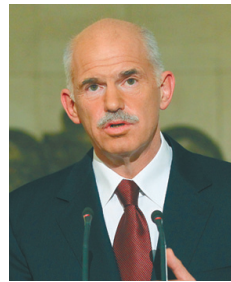
Стр. 11

Интелектуалци:
Реформата в
културата е
вандализъм

Стр. 2

Папандреу
доволен от вота
на местните
избори

Стр. 8

■ НЯКОЛКО ДУМИ Ползите от кризата

Александър СИМОВ

Кризата често е повод за притеснения и опасения. Но още древните китайци са знаели една истина и заради това се твърди, че йероглифът за криза означавал е "нова възможност".

Заради това нека един път да погледнем различно и да разгледаме позитивите, които кризата донесе на България.

Първият от тях бе признат от автомобилните инструктори вчера. Кризата е намалила броя на пътните произшествия в България. Значи тя на практика помага за спасяването на човешкия живот.

Второ, съвсем очевидно кризата намалява натиска върху пенсионната система и оптимизира демографската картина на България. Нека да оставим това изречение без превод, но вероятно всеки разбира какво се има предвид.

Кризата допринася за екологичния разцвет на страната. Това трябва да го класираме на трето място. Въздухът се изчиства, защото предприятията не работят. България се превръща в зелен рай, и то благодарение на кризата.

Четвърто, страната ни става култова дестинация за селски туризъм. Все повече райони в България се освобождават за това, защото населението упорито иска да живее само в три града. Останалата част от гържавата е терен за туризъм и привличането на чужденци.

На пето място - здравословен живот. Затлъстяването е бичът на съвременната цивилизация. Човек трябва да върви повече пеш и да не прекалява с храната. Кризата осигури на българите възможност да стегнат талиите си, да влязат във форма и отново да облекат младежките си костюми.

Здравословният начин на живот пък позволява да се освободят пари от здравната сфера и да се насочат в други полезни дейности.

Кризата е нова възможност. Слушайте китайците!

140 000 нови безработни за година

Най-високи заплати са взимали в енергетиката - средно 1337 лв., в администрацията средно по 441 лв.

Със 140 хиляди души са намалели работещите само за една година. Това показват данните на Националния статистически институт, огласени вчера. Най-голямо намаление на наетите има в строителството, където работещите са се стопили с 32 хиляди. С 30 хиляди по-малко са заетите в търго-

вията и ремонта на автомобили. В преработващата промишленост работещите са с 29 хиляди по-малко. Само за септември наетите са намалели с 30 хиляди, или с 1,3% спрямо края на юни, което се дължи на традиционното приключване в този период на годината на сезонната заетост. Затова и

намаляването на работещите в хотелиерството и ресторантьорството за този един месец е най-голямо - с 15%.

През третото тримесечие средната месечна работна заплата е нараснала с 9,4% до 638 лв. спрямо същия период на предходната година. Най-високи доходи през я-

ното са имали в областта на енергетиката - средно по 1377 лева месечно. Във финансовата сфера и застраховането доходите са били 1294 лева. Сравнително ниски са били доходите в сектор "административни и спомагателни дейности" - 441 лева.

Стр. 6

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Деца още мечтаят да станат полицаи. Малчуганите показаха най-голям интерес към Деня на отворените врати в МВР по повод празника на полицията. Министър Цветан Цветанов пък вече бил разочарован от подчинените си

Стр. 2

46
2

Някои тайни на афродизиците

Като превенция срещу сексуалното изкушение на египетските жреци се забранявало да консумират лук

Стр. 18

2011 - Бюджет на обедняването

Грешките на ГЕРБ издават липса на разумни цели за България

Стр. 14

България

www.duma.bg

СЪДЪТ ПРАТИ ОЩЕ 30 000 ТОНА БАЛИ В ПЛОВДИВ

Състав на Върховния административен съд постанови, че "депонирването на нови 30 000 тона твърд битов отпадък на сметището край Цалапица няма да предизвика вредни последици за пловдивчани". С този мотив магистратите не спряха вчера предварителното изпълнение на решението на МС да докара още бали в Пловдив.

"Въпреки че МОСВ беше убедено в това, че сметището в Цалапица има нужния капацитет, както и че е финансирано наполовина с държавни средства - представителите на МОСВ сами поискана нови експертизи. Това ни дава основание да смятаме, че те не разполагат с доказателства, че 50 на сто от финансирането на сметището е държавно, както и че не са убедени, че капацитетът на депото е такъв, какъвто твърди кабинетът. На практика искането на екоминистерството разклати позициите на МС", заяви пълномощникът на община Пловдив по делото адвокат Дани Каназирева.

На заседанието съставът на ВАС заявил, че ще се постарее до Нова година да има решение на делото. "Обаче нашата мярка за спиране на предварителното изпълнение е насрочена да се гледа за 27 януари 2011 г. Това е пълен фарс", заключи Каназирева.

Вятър остави 40 хил. души без ток

Бурни ветрове вилняха вчера в Северна и Западна България и направиха множество поразии. Над 40 000 абонати на ЧЕЗ останаха без ток заради над 30 аварии в четири града. Силният вятър, на места придружен с дъжд и сняг, е предизвикал прекъсвания на електрозахранването в отделни райони на София, Кюстендил, Монтана и Враца.

Вятър със скорост 29 м/сек. изкорени дървета във Враца. Пожар пък бушуваше на територията на общините Етрополе и Тетевен. Огънят е обхванал над 5000 дка широколистна гора, сухи треви и храсти. В потушаването на стихията се включиха над 110 пожарникари, спасители, служители на горските стопанства и доброволци.

В Монтана вихрушката откърци цялата изолация на една от стени на Областната управа в града. Точно тогава пред сградата екипи на "Гражданска защита" отстранявали откъртената от вятъра ламарина. Изолацията буквално премазала джипа на спасителите и още една паркирана наблизо кола.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Стена премаза две коли в Монтана

Реформата в културата е вандализъм

Интелектуалци:

Политиката на кабинета в тази сфера се прави без компетентен анализ, категоричен бе Румен Петков

Надежда УШЕВА

Реформата в културата е вандализъм. Това заяви известният диригент Ангел Ангелски на дискусия за културната политика на правителството в Плевен. Тя беше организирана от БСП и модерирана от левия депутат Румен Петков. От месец март се опитваме да водим диалог с Министерството на културата, но на практика се получава безуспе-

шен монолог. Културата навсякъде по света се финансира от държавата, а у нас тя се смята за разход, коментира още Ангелски отношението на правителството.

За участие в дискусията в Плевен се бяха събрали известни интелектуалци като Иван Токаджиев, Христина Ангелакова, Калуди Калудов и много други.

Не смятам, че това, което се прави в момента, е необходимо за българската култура, категоричен бе Румен Петков. Като

тревожен пример той посочи случващото се с Плевенската филхармония, в която се заличават значими имена и традиции. По неговите думи всички тези сливания и реструктурирания, които се осъществяват сега в културните институти, не са подложени на компетентен анализ.

Унищожаването на една ниша - на музикално-сценичния сектор, води до това, че голяма част от добрите музиканти напускат страната, алармира бившият зам.-министър на

културата Иван Токаджиев. Хубаво е да се създаде поне една национална стратегия, от която да се започне провеждането на сценичната реформа, отбеляза Христина Ангелакова. Калуди Калудов допълни, че реформата трябва да започне от нас самите. Важно е да се обединим, докато все още има таланти и хора, които се занимават с изкуства.

Румен Петков постави като тема и читалищната политика на държавата. Според него тя трябва да стане приоритет. Тези културни средища, техните самодейни колективи и възможностите, които дават, са много

ценни за живеещите в по-малките населени места, отбеляза той. Левият депутат смята, че от бюджета трябва да се отделят средства за тези читалища.

Трите най-важни извода, до които се стигна след всички изказвания на дискусията, са: първо, необходимо е да се подготви национална стратегия за българската култура за поне 10-15 години напред; второ, да се анализира подробно рамката на връзката образование-култура; трето, да се направи културна карта на България, която трябва да бъде на две равнища - с националните културни институции и с местните.

Цветанов се разочаровал от полицаите

Служителите на МВР са разочаровали шефа си Цветан Цветанов с постоянните си протести. Това стана ясно вчера от думите на Цветанов, изречени навръх професионалния празник на полицията. "Това, което получихме като разочарова-

ние, хората, които присъствахме на една от поредните срещи с всички синдикати, смятахме, че всичко е разбираемо и си говорим помежду си. Една седмица по-късно ние видяхме съвсем дружелюбно поведение". С тези думи Цветанов се опита да обясни мнението си за

това, че всяка неделя от месец насам униформените протестират и дори искат оставката му.

Според министъра имало нужда от "баланс между исканията на униформените и останалите браншове". Той не скри гнева си от това, че при разговорите между МВР и

синдикатите е говорено едно, а след това "действително на полицаите били коренно различни".

Цветанов не отрече и появилите се информации, че има сигнали за готвено покушение срещу премиера Борисов. В публичното пространство се коментира, че сумата,

обявена за живота на министър-председателя, е 400 000 евро. Шефът на МВР припомни дори, че още докато Борисов бе главен секретар на полицията, имаше сигнали за готвени покушения срещу него.

Междувременно самият Бойко Борисов демон-

стрира много положително отношение към полицаите.

По време на честване на празника им, премиерът благодари на униформените и им пожела все така да се борят с организираната престъпност и корупцията.

Ние пак сме тук!

абонамент 2011

ДУМА

1 месец 20 лв.
12 месеца 240 лв.

краен срок за годишен абонамент - 15.12.2010 г.

Свържете се с нас на телефон 02 / 970 52 08 , 970 52 03

Автосъюзът прави шофьорски курсове за 350 лева

Курсове за шофьори от по три месеца, с двойно повече часове по теория, но на два пъти по-ниска цена предлагат от Българския автомобилен съюз. За новите оферти съобщи вчера председателят на БАС Борис Гаврилов. Моделът на шофьорско обучение, който съюзът предлага, е този отпреди 20 години.

Двадесет школи, членувачи в организацията, започват да набират курсисти още веднага, а обучението на първата група започва на 1 декември. Тогава ще са готови две от четири нови зали на БАС, които ще получат лиценз за провеждане на изпити, каза Гаврилов. Ние сме готови да си съдействаме със всички школи в страната, при положение че се откажат от печалбата за сметка на обучението, подчерта шефът на БАС.

Цените на шофьорските курсове в момента вървят от 500 до 900 лв., като това не е реалната им цена, заяви Гаврилов. По думите му има свръхпредлагане - около 600 школи с около 4000 инструктори, а кандидат-шофьорите

всяка година са около 100 хиляди. Цената на курса е висока, защото тези школи не могат да си покриват разходите заради голямата конкуренция.

В момента всички школи без изключение предлагат само 40 часа теория и 31 часа практика, колкото са минималните изисквания на наредбата, определяща начина на подготовка на бъдещите водачи. Често теоретичната подготовка съществува само на хартия - т.е. тези часове изобщо не се провеждат, а обучението на водача е само това в автомобила.

На пресконференцията бяха изнесени и данни за жертвите на пътя. Според Стефан Шишков от БАС през последната година катастрофите и жертвите на катастрофи са намалели. В коментара на темата се включи депутатката от "Атака" Деница Гаджева, според която причина за по-ниската смъртност на пътя е финансовата криза. По-малко хора вече се качвали на автомобилите си, смята народната представителка.

54% от българите искат електронно гласуване

Две трети се страхуват от фалшификация на изборите, сочи проучване на НЦИОМ

Близо 54% от българите подкрепят идеята да се гласува по интернет, а 35 на сто категорично биха предпочели този вариант по време на избори. Други 29 процента пък одобряват електронното гласуване, но не ползват интернет. Това сочат резултатите от национално проучване на НЦИОМ, свързано с промените в изборния кодекс. Според заключенията на социолозите, като цяло общественото доверие в изборния процес у нас е ниско и

затова има висока подкрепа към почти всички идеи за промени в изборното законодателство. Идеята да се гласува по интернет е подкрепяна най-често от мъжете, от младите българи и от тези на средна възраст, от образованите, от хората със стандарт над средния, от жителите на столицата и на областните градове. Привържениците на ГЕРБ и на "Синята коалиция" по-често от останалите одобряват интернет-вота. Хората, които предпочитат да пуснат бюлетина в урна, смятат, че гласува-

нето по интернет не е достатъчно защитено. От това, че вотът може да е манипулиран като цяло, се опасават две трети от анкетираните. Най-скептични са хората на възраст между 50 и 59 години, със средно образование и жители на малките градове.

Общественото мнение е раздвоено по въпроса дали са защитени личните данни на избирателите. Най-силно хората недоволстват от това, че личните им данни се излагат на публични места. Според 31% от интервюираните тайната на вота не е защитена.

За 17% от българите е чиста загуба на време да ходят да гласуват в почивния ден. Най-младите избиратели до 29 години са най-апатични. Пълна незаинтересованост демонстрират още жителите на София, по-бедните, нискообразованите и ромите, сочи проучването на НЦИОМ.

Много е малък процентът на тези, които твърдят, че имат проблеми при попълването на бюлетините. Между 5 и 9 процента се движи броят на хората, които като цяло се затрудняват по време на гласуване. Според анкетата основен проблем на изборния процес у нас е купуването на гласове. 53% от запитаните са категорич-

С най-голямо одобрение от 71% се ползва идеята за въвеждане на принципа за уседналост на местните избори. 55% от интервюираните одобряват забраната на т.нар. политическо номадство в общинските съвети - когато общински съветник напусне групата си, да не може да преминава в друга или да стане независим. За 55% от българите 4%-ният изборен праг за влизане в парламента на партии и коалиции е приемлив. 51% от интервюираните предпочитат данни от социологически проучвания да не се огласяват в деня за размисъл.

ни, че това е мосова практика. Изборният "туризъм" е споменат от 49 на сто и е втори по значимост.

Четири пъти нараства броят на хората, готови да пуснат определена бюлетина срещу заплащане, се вижда още от проучването. За последните три години процентът е скочил от 4 на 17. 83 процента обаче твърдят, че при никакви обстоятелства не биха гласували срещу заплащане.

РАЙОННИТЕ КМЕТОВЕ СТАВАТ ЗАЛОЖНИЦИ НА СЪГЛАШЕНИЯ

Като крачка към тоталитаризма определи депутатът от КБ Захари Георгиев назначаването на районни кметове и намаляването на броя на общинските съветници. Такива промени предложи в нов изборен кодекс управляващото мнозинство. "Да премахнеш изборността на районен кмет е приспивна песен за наивници, които не познават обществения живот", заяви Георгиев. Вместо да дадат делегирани бюджети на районите и да им отпуснат повече правомощия, те съвсем ги отрязват, възмути се той. Назначаването на районни кметове от ОБС ще се използва, според него, за да се сложат удобни и послушни хора и да се правят предизборни съглашения, при които районните кметове стават разменна монета срещу бъдеща подкрепа на управляващите от безпринципни коалиции.

ГЕРБ мърмят кмета на Стара Загора

Христо ХРИСТОВ

Областното ръководство на ГЕРБ привика старозагорския градоначалник проф. Светлин Танчев на партийното климиче. Срещата се състоя при затворени за медиите врати, на нея са били поканени само част от местните народни представители. Първоначалната идея била да се проведе нещо като отчет на кмета за трите години от мандата, но в последствие се стигнало до решение тя да бъде в изключително тесен формат, признаха от общинското ръководство на управляващата партия.

За зреещ конфликт между ГЕРБ и градоначалника има индикации от доста време. Последната бе от редовното заседание на местните съветници, където буквално в последния момент проф. Танчев изтегли предложението си за вземането на нов банков заем. Изтеглянето на точката бе обяснено под сурдинка с това, че от ГЕРБ искали повече яснота за какво точно

ще бъдат харчени парите. На преден план излезе и разминаване между Танчев и първия му заместник Велизар Балабанов, считан за партиен комисар в администрацията. Чашата преляла с отстраняването на зам.-кмета по въпросите на културата Мария Динева, кандидатура на коалиционния партньор в местната власт "Демократична Стара Загора", в която са СДС, ДСБ и ЗНС. Първоначално отстраняването на Динева бе обяснено с решение на ГЕРБ, след това с натиск от партийната централа в София. Накрая от кабинета на кмета заявиха, че решението е било лично негово.

Скоро градоначалникът заяви, че е готов да напусне поста си, ако това бъде поискано от Борисов. Това стана ден след като областният лидер Живко Тодоров отправи нелицеприятни за кмета въпроси, свързани с честите му отсъствия и непрозрачно управление.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Децата от детска градина "Здравец" в Стралджа бяха гвоздеят на програмата за празника на града. Кметът Митко Андонов откри обновената сграда на забавачката

ПРЕЗИДЕНТСКИТЕ МЕРАЦИ НА АЛЕКСЕЙ ПЕТРОВ СТРЕСНАХА РЗС

Изявленията на Алексей Петров, че ще участва в президентските избори догодина, изненадаха РЗС. От партията на Яне Янев веднага разпространиха писмо, в което се разграничават от амбициите на бившата барета. Петров е симпатизант, а не член на партията, се казва в писмото. Само преди седмица от РЗС твърдяха, че съвсем скоро Трактора може да стане член на политическата партия. В писмото се обяснява още, че Алексей Петров пред никого от политическия съвет на РЗС не е споделял намеренията си да участва в президентската кампания. От

партията на Янев казват още, че досега бившата барета е декларирал екипност, което противоречало на "мажоритарен тип избори".

Малко по-рано в обширно интервю за БТВ Алексей Петров обвини ГЕРБ в опит за политически шантаж. По време на престоя ми в ареста се получи сериозен сигнал за евентуално осъществяване на физическо насилие срещу мен, каза бившият съветник от ДАНС. По думите му "опитите за политически шантаж са функция на ареста". Той бе категоричен, че задържането му е политическа поръчка.

Общинари от БСП поискаха оставката на Андрей Иванов

Да се свика извънредно заседание на общинския съвет в София, на което да се обсъди оттеглянето на Андрей Иванов като председател на СОС. Това поискаха вчера в официално писмо общинските съветници от групата на БСП в столицата. Документът бе депозиран в деловодството на "Московска" 33.

Предложенията на червените общинари са във връзка със скандалните данни за имотите на Иванов, изнесени преди повече от седмица.

На предишното заседание на СОС съветници от ГЕРБ, СДС и "Атака" отхвърлиха предложението на БСП за анкетна комисия, която да прегледа имотното състояние на Иванов.

Сега социалистите искат извънредно заседание, което да включва в дневния си ред само две точки. Първата е за оттеглянето на Андрей Иванов от поста му на председател, а втората е за сезиране на комисията по конфликт на интереси относно изнесената информация за дейност-

та на Иванов.

Пред БТВ вчера пък шефът на фирмата "Искра 21", от чиито сметки са изтеглени 400 000 лева, Георги Славов обвини Андрей Иванов, че е злоупотребил със служебното си положение. Според Славов шефът на СОС съвсем неправомерно е атакувал строежи на фирмата "Искра 21" с мотива, че той държи правото на строеж. Собственикът на фирмата видя в действията на Иванов целенасочени действия за облагодетелстване.

Пирински: Има разпаг на обществото

В момента има разпад на обществото, хората не усещат подкрепа от никъде. Сега властта парите, дори и тези придобити по нечестен начин. Това заяви де-

путатът от Коалиция за България Георги Пирински в коментар за 20-годишния преход в България. По думите му в някои сфери преходът все още не е завър-

шил. Очакванията на хората след 1989 г. бяха големи, но това не стана, не че не са се случили и добри неща, посочи социалистът. Според него в момента

хората гледат назад, но повече с разочарование и искат възмездие. С желание за възмездие държава не се гради, категоричен бе Георги Пирински.

България

БСП:

Бюджет 2010 може да е последният за Симеон Дянков

Управниците смятат да харчат непрозрачно, с това се обяснява разминаването между отрицателен приход и увеличен БВП

Нина ЧАВДАРОВА

Бюджетът на Дянков не е добре разчетен и свидетелство за това ще са промените между двете четения в Народното събрание. Дянков не си е свършил работата и този може да е последният бюджет, подготвен от него като финансов министър. Това заяви в Пловдив народният представител от Коалиция за България Захари Георгиев.

Говори се за предстоящи изменения в основни параметри като здравеопазване, образование и социални дейности, допълни той. Преце-

денти като актуализация на финансовата рамка 2010 в средата на годината и неприемане на такава за следващата година не е имало досега, изтъкна още Георгиев.

Дянков планира увеличаване на БВП от 67 на 77 млрд. лв., а в същото време прогнозите за приходната част са с отрицателен ръст. Според Захари Георгиев подобно несъответствие има две причини. Едната произтича от намерението на управляващите да скрият приходи, които по-късно да харчат непрозрачно, а другата е признаване, че институциите, занимаващи се с фиска като НАП и митници, няма да на-

правят вземанията си.

Депутатът социалист предупреди, че се предвижда и неимоверно увеличение на корпоративния данък, а общините ще останат притиснати в ъгъла, защото почти нямат средства за капиталови разходи.

За още един парадокс, който се съдържа в параграф 72 на закона за републиканския бюджет, алармира Захари Георгиев. Текстът постановява задължението общинските съвети да приемат бюджетите си, в противен случай ще останат без заплати. Това показва безпардонно отношение спрямо местните власти, счита пловдивският народен представител.

В заключение той определи бюджета на Дянков като "копи-пейст" на предходния, но със сменен източник за попълване на финансовия дефицит. Ако недостигът през 2010 г. се покриваше от резерва, оставен от предишното правителство, то през 2011 г. се планира това да става чрез емитиране на облигации, при това с твърде висока доходност от 6.8 %, изтъкна депутатът. В Испания процентът е 4.5, в Португалия - 5.3, дори във фалиралата Ирландия доходността на държавните облигации е 6.3 %, посочи Георгиев, който е категоричен, че такава емисия води до загуби за държавата.

Снимка БГНЕС

Ден на отворените врати имаше в КАТ-Велико Търново вчера по повод празника на полицията. Малчугани от първи клас се срещнаха с катаджи и под формата на театър научиха правилата за движение. Децата бяха зарадвани и от демонстрацията на полицейски кучета

По 1000 тона боклук на ден правят софиянци

Софиянци произвеждат около 1000-1100 тона битови отпадъци само за един ден. Това заяви вчера Тодор Додов, производствен директор на "Екобулсорт" - част от "Екобулпак".

Той изрази съжаление, че много често гражданите не се съобразяват с правилата за сортиране на боклуките. В контейнерите за разделно събиране попадат всякакви битови отпадъци. Качеството на събрания отпадък всъщност е различно в зависимост от районите, в които се намират контейнерите. Раздел-

ното събиране в Централната градска част е далеч от поставените цели.

Само за 24 часа в завода пристигат около 500 тона отпадъци - половината от битовия отпадък на София. Пристигат между 17 и 20 тона хартия на ден, както и около 2 тона метали - основно желязо и алуминий. Около 1-1,5 тона са отпадъците, попадащи в графа "Други" като дървени отпадъци, автомобилни гуми, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

КРАДАТ КОНТЕЙНЕРИ ЗА ЗИМНИНА

Нашенци крадат контейнери за боклук, за да си съхраняват в тях зимнината или фуража, разказа още Тодор Додов. По думите му това се случва най-често в малките населени места. Редовно гражданите изхвърлят и стара техника - мобилни телефони, домакински уреди, компютри и кабели, добави той.

Пламна локомотив на товарен влак

Късо съединение подпали кабелите на локомотив на товарен влак в Пловдив. Инцидентът станал вчера сутринта на гара разпределителна в кв. "Гаганица". Няма пострадали, но в потушаването на огъня са участвали два пожарни автомобила. Локомотивът е бил с 24 вагона, които са били спасени от огнената стихия. Три от вагоните са газ-цистерни, а останалите са били натоварени с хладилници и части за тях.

Пощагжии точат от парите за пенсионери

Шефка на пощенска служба и пощальон от Силистренско са уволнени, защото си присвоили част от парите за пенсии. Ванушка Петрова и Ангел Георгиев, които работели в пощенски клон в село Кайнарджа, се възползвали от това, че някои

възрастни хора не знаели за увеличението на пенсиите си. Двамата взели за себе си част от парите, а по-късно фалшифицирали пенсионни картони.

В Силистренска област се изплащат по над 4 млн. лева пенсии месечно.

www.duma.bg

кратки

Паспортните служби в София с ново работно време

Паспортните служби в София от вчера са с ново работно време, съобщиха от пресцентъра на МВР. Гишетата ще работят с граждани от 7.00 до 19 часа. Новото работно време се отнася за службите в деветте районни полицейски управления, служба "Български документи за самоличност" и "КАТ-Дървеница".

Авария остави 6 столични квартала без топло

Авария на главен топлопровод остави шест софийски квартала без парно и топла вода. Ситуацията възникнала след авария на главен топлопровод. Топлоподаването в кварталите "Лагера", "Хиподрума", "Белите брези", "Стрелбище", "Гоце Делчев" и "Мотописта" бе спряно.

Загържаха 412 кутии цигари на Калотина

Митническите служители на ГКПП-Калотина са загържали 412 кутии нелегални цигари при четири отделни опита за контрабанда на тютюневи изделия. 195 кутии "Вайсрой" и "Фloyd" са открити под предните седалки и в кухни в предното табло на автомобил. При проверка на международни влакове 491 и 293 от Сърбия за България митническите служители открили още 217 кутии цигари. Тютюневите изделия били укривани в тавана на коридора и около краката на две жени.

Информационни дни за борба с бедността

Два информационни дни в Разград и в Шумен започват днес в рамките на проект по организацията и провеждането на Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване - 2010. В Разград информационният ден ще започне от 9,30 ч. в заседателната зала на общината, а в Шумен ще бъде на 10 ноември от 9,30 ч. в заседателната зала на общината. Експерти ще представят информация за социалното законодателство на гражданите. В информационните дни ще участват и служители на общинските администрации и доставчици на социални услуги.

ЦИГАНСКО ЛЯТО ДО 20 НОЕМВРИ, МИНУС 20 ГРАДУСА ПРЕЗ ЯНУАРИ

Температури до 25 градуса и циганско лято обещава синоптиците до 20 ноември. Според НИМХ към БАН почти целият месец ще е по-топъл от обичайното за този период от годината. Само през последните десет дни от ноември се очакват застудявания и валежи.

В същото време от НИМХ прогнозира зима, по-студена от миналогодишната. Очаква се на места да има температури под 20 градуса. Предвижданията са за по-студена зима от миналогодишната, заяви метеорологът Иван Цоневски. През януари могат да се очакват студени периоди с много ниски температури.

България

Продължават регионалните протести на лекарите

Пациенти няма да бъдат връщани, уверява главният секретар на БЛС

Продължават регионалните протести в здравеопазването. Те се провеждат последователно в различна област всеки ден и така ще бъде до националния протестен митинг, поясни главният секретар на БЛС Димитър Ленков.

Вчера протестираха в Добрич, днес ще протестират лекарите в Стара Загора, след тях са колегите им от Пловдив, на 17-и ще протестират медиците в Пазарджик. По думите на Ленков протести ще има във всички по-големи градове, защото проблемите са едни и същи.

"Ние сме апелирали и сме дали възможност на районните лекарски колегии да обяснят на колегите за какво става дума. Ако някой смята, че ситуацията в момента в здравеопазването е добра и си получава редовно възнаграждението от НЗОК и че касата се отнася коректно към договорните партньори - да, нека да си стои в кабинета. Нашите основ-

ни искания са не толкова за това да се запази статуквото, а за следващата година нещата да се подобрят чувствително", заяви Ленков.

Бургаските лекари предвиждат протестни действия всеки вторник, каза председателят на БЛС в Бургас д-р Здравко Димитров. "Исканията ни са малко променени - законни промени и промени в начина на предлагане на здравните услуги и участието на лекарския съюз и гилдията като цяло", уточни той.

На 19 ноември в София ще се проведе национален митинг-протест на лекарите, потвърди Димитър Ленков. По думите му напрежението в здравната ни система е голямо. "Ние сме длъжни да реагираме по всякакъв начин", категоричен бе Ленков. На протеста ще присъстват лекари, които не са на работа, така че "пациенти няма да бъдат връщани и няма да им бъде отказано медицинско обслужване", поясни той, като добави, че лекарският протест

не е насочен срещу пациентите, а срещу управлението в системата на здравеопазването.

Ако проблемът между общопрактикуващите лекари в Пазарджик и здравната каса не бъде решен до края на днешния ден (понеделник - б.р.), утре Пазарджик ще осъмне безлични лекари. Това каза председателят на Сдружението на общопрактикуващите лекари д-р Красимир Кулински. Днес джипитата в Пазарджик ще спрат работа дотогава, докато директорът на НЗОК не спре заповедите за връщане на средства от личните лекари, издадени от РЗОК-Пазарджик. Спорт между общопрактикуващите лекари в община Пазарджик и РЗОК възникна, след като 70 от тях получиха протоколи за възстановяване на суми на касата за надвишени лимити за първото и второто тримесечие на годината.

БЛС: ДАНС га стартира акция „Касата“!

Христо ХРИСТОВ

"Време е ДАНС да стартира акция "Касата", за да провери как се разпределят средствата за различните болници, защото в последния отчет се натъкнахме на фрапиращи случаи за толериране на едни здравни заведения за сметка на други". Това заяви в Стара Загора председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов.

Той даде за пример МБАЛ "Св. Иван Рилски", чийто собственик е депутатът от ГЕРБ Иван Колев, която от януари до края на септември е получила от касата 1,917 млн. лв., а най-голямото здравно заведение в областта, МБАЛ "Проф. д-р Стоян Киркович", само 8,1 млн. лв. Имало и други скандални случаи, според д-р Райчинов, например една от болниците в страната на фона на общо орязаните плащания е получила 167% от миналогодишните си

пари.

"След като скъсахме споразумението, по което гарант беше премиерът Борисов, няма никакъв диалог с институциите, никой не предлага лепило. Само продължават лъжите на финансовия министър Дянков. Има корупция и управляващите го знаят, но не правят нищо, за да преустановят тази практика", коментира още председателят на БЛС. На 19 ноември ще се проведе националният лекарски протестен митинг в София, той ще бъде пред парламента или пред катедралния храм "Александър Невски", очаква се в него да вземат участие между 2500 и 5000 здравни работници, каза още Райчинов. Надявам се пациентите да осъзнаят какво се случва и да се присъединят към протестите ни. Аз не желая лъжец като министър Дянков да разпределя моите пари, подчерта д-р Райчинов.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

При плуване на бебетата им укрепва костната система, подобрява се кръвообращението и дишането, нормализира се мускулният тонус и се формират важни двигателни умения, твърдят специалистите. **На снимката:** 7-месечни бебета се обучават в столичен басейн

БЕЗПЛАТНИ ПРЕГЛЕДИ ЗА АЛЕРГИИ

Безплатни прегледи за алергии организира МБАЛ "Токуда" - София, съобщиха от пресцентъра на БЧК. Консултациите започват от 11 ноември. Желаетелите трябва да се запишат на телефон: 02/403 4000.

Броят на страдащите не е ясен, което изключително затруднява алергиите да бъдат навременно и качествено лекувани. Неустоеността и нелекувана алергия може да се усложни и да доведе до сериозни хронични заболявания, най-масовото от които е астмата, припомнят в съобщението. Доказано е, че алергията се предава генетично и колкото повече членове на едно семейство са алергични, толкова по-висок е рискът децата им също да развият това заболяване, посочват специалистите. В рамките на безплатните прегледи пациентите ще бъдат изследвани за чувствителност към най-масовите 30 алергени - битови, хранителни и на околната среда. Заради спецификата на изследването то не е препоръчително за деца под 6-годишна възраст. Безплатните прегледи ще се извършват още на 27 ноември, 4 и 18 декември, а при висок интерес ще бъдат продължени през януари и февруари.

Кампания за набирание на социални проекти

Министерството на труда и социалната политика започна кампания за набирание на предложения по Проекта за социално включване от вчера. Проектът се финансира със заем от Световната банка на стойност 40 млн. евро. До всички 109 избрани за пилотни общини по проекта са изпратени покани за разработване и представяне на проектни предложения, като до 11 ноември е потвърдението

за кандидатстване.

Насоките за кандидатстване, съдържащи цялата необходима информация за подготовка на проектните предложения, са публикувани и могат да бъдат изтеглени на: <http://www.misp.government.bg/sip>.

Срокът за подготовка и представяне в МТСП на проектните предложения е 30 дни. Крайният срок за подаване е 13 декември 2010 г.

МЗ вече започва закриването на домове за деца

Министерството на здравеопазването съвместно с Държавната агенция за закрила на детето и Агенцията за социално подпомагане започна обиколка на първите девет дома за деца до три години, които ще бъдат закрити.

Както съобщават от ведомството, в екипите участват и външни консултанти - инженери, архитекти и други специалисти. Целта е да се изготвят планове за реструктурирането на домовете, както и за извеждането на децата от тях, уточняват от МЗ. До момента са посетени домовете в Перник, Габрово, Монтана и "Св. Параскева" в София. Предстои да се оценят тези в Русе, Пловдив, Търговище и Пазарджик.

110 години болница „Червен кръст“ - гнешният „Пирогов“

Българският червен кръст ще отбележи днес 110-годишнината от създаването на болница "Червен кръст", преобразувана преди 60 години в Многопрофилна болница за активно лечение и спешна помощ "Н. И. Пирогов", съобщават от хуманитарната организация. С промята ще бъдат отбелязани и 200 години от рождението на световноизвестния руски военен хирург и пълномощник на Руския червен кръст Николай Иванович Пирогов.

Гости на честването ще бъдат потомците на лекарите -

управители на болница "Червен кръст" през 50-те години, сред тях е и известният музикант Кирил Маричков. Ще бъде представена историческа хроника за най-авторитетната и представителна болница в България до 1951 г. - база за обучението на учениците в единственото тогава училище за милосърдни сестри на БЧК.

ПОЧИНА КОЛЕГАТА

ПЕТЪР ЖЕКОВ

**Отличен фоторепортер,
доказан професионалист,
приятел и другар.
И истински добър човек.**

*Почивай в мир, Петьо!
Ще ни липсваш!*

*Поклонението ще е в сряда, 10 ноември т.г.,
от 11 часа в църквата "Св. св. Кирил и
Методий" (до Женския пазар в столицата).*

Колегите от ДУМА

Икономика

Нови 30 хил. безработни през септември

За една година работещите на договор са със 140 хил. по-малко

Броят на наетите хора по трудов договор към края на септември 2010 г. е намалял с 30 хиляди, или с 1,3% спрямо края на юни 2010 г., като те са 2,20 милиона. Това показват предварителни данни на Националния статистически институт (НСИ). Най-голямо намаление на наетите има в икономическите дейности "Хотелиерство и ресторантьорство" - с 15,0%, и "Култура, спорт и развлечения" - с 10,0%. Спрямо края на юни 2010 г. най-голямо увеличение на наетите по трудово правоотношение има в "Преработваща промишленост" - с 0,8%.

Най-голям е относителният дял на наетите в дейностите "Преработваща промишленост" и "Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството" - съответно 23,4 и 18,3%. През септември 2010 г. броят на наетите спрямо юни 2010 г. в "Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството" намалява с 0,6%, показва справка на НСИ.

В края на септември 2010 г. работниците по трудово правоотношение са със 140 хиляди, или с 6,0% по-малко в сравнение със същия месец на предходната година. Най-го-

лямо намаление на наетите спрямо септември 2009 г. има в "Строителство" - с 32 хиляди, "Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството" - с 30 хиляди, и "Преработваща промишленост" - с 29 хиляди. В процентно изражение намалението е най-голямо в икономическите дейности "Строителство" - с 18%, и "Хотелиерство и ресторантьорство" - с 12,2%.

Средната работна заплата през третото тримесечие на тази година намалява с 0,3 процента спрямо периода април-юни до 638 лв. През за юли, август и септември тя е

била съответно 637, 630 и 649 лева. Най-голямо намаление на средната заплата е регистрирано в сектора на финансовите и застрахователни дейности - с 8,7 процента, следвано от това при операциите с недвижими имоти - с 3,4 на сто. През третото тримесечие на 2010 г. средната месечна работна заплата обаче нараства с 9,4% спрямо същия период на предходната година.

Най-големи доходи през лятото са взимали в енергетиката - средно 1377 лева месечна заплата. В сферата на финансите и застрахова-

нето доходите са били 1294 лв. на месец, а в далекосъобщенията - 1283 лв. В хотелиерството и ресторантьорството са получавали по 442 лева, а в "Административни и спомагателни дейности" - 441 лева. В сектор "Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството" - 491 лева.

18 български фирми в топ 500 на ЦИЕ

18 са родните фирми, които са намерили място в класацията на водещите 500 предприятия от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) за 2009 г. Класацията се изготвя от дружеството за управление на кредитния риск Soface. За последната година три нови български дружества са влезли в списъка на големите в региона ЦИЕ, а едно е отпаднало. Традиционно начело по размер сред българските дружества е Лукойл Нефтохим Бургас, което заема 35-о

място в класацията за целия регион. Лукойл България е на 55-о място, а Национална електрическа компания на 67-мо място. По броя на фирмите в топ 500 България заема 7-ото място в класацията и бележи изкачване с две позиции спрямо 2008 г. Оборотът на родните фирми в класацията на водещите 500 е над 13 млрд. евро.

Освен изброените, големи родни компании са Аурубис България, ОМВ България, Мобилтел, Булгаргаз, ЧЕЗ

Електро България, Петрол, БТК, Метро България, Нафтекс Петрол, Космо България Мобайл, АЕЦ "Козлодуй", Овергаз, К енд К Електроникс, Е.ОН България, ЕВН България. В класацията на Soface за ЦИЕ участват 13 страни: България, Естония, Хърватия, Латвия, Литва, Полша, Румъния, Сърбия, Словакия, Словения, Чехия, Украйна и Унгария. Класацията не включва банки, застрахователи, лизингови дружества или борсови посредници.

Рекорд на руски туристи край Варна това лято

2010 г. се определя като година на съживяване на туризма в световен план, изключение не прави този сектор по Северното Черноморие, коментира председателят на Варненската туристическа камара доц. Марин Нешков, цитиран от Дарик. Най-характерен е ръстът на обемните показатели като брой туристи, нощувки и постъпления от туризъм. И това лято курортите край Варна са били посетени доминиращо от румънски и германски гости. Рекордни стойности е достигнал броят на руските туристи. Най-предпочитани от летовниците са били високият клас хотели, които предлагат качествени услуги и много екстри на сравнително приемливи цени, обясни доцентът.

Автокъщите против гаранция за коли втора ръка

82 автокъщи в страната ще продават коли втора употреба с минимум 3 месеца гаранция за качество. Това стана ясно след подписването на тристранен меморандум между транспортния министър Александър Цветков, Асоциацията на вносителите на автомобили и Комисията за защита на потребителите (КЗП). Целта е да бъде подобрен контролът и качеството на продаваните автомобили. Всички коли, продавани с тази гаранция, ще имат стикер.

Собственици на автокъщи изказаха вчера недоволство срещу това решение. Много търговци са на мнение, че на фона на финансовата криза това може да унищожи бизнеса им. Според тях промяната ще бъде в полза само на вносителите на нови автомобили.

И докато търговците на коли втора употреба са притеснени за бизнеса и печал-

бите си, от своя страна купувачите смятат, че така ще бъде гарантирана сигурността на автомобила.

Комисията за защита на потребителите ще налага строги санкции при откриване на несъответствия с обявено-

то от търговеца на автомобили, предупреди същевременно пред агенция Фокус Дамян Лазаров, председател на КЗП. Автокъща, членуваща в асоциацията, която не спазва условията на меморандума, ще се наказва с глоба до 5000 лв.

Италианска фирма бави 3,7 млн. евро

Христо ХРИСТОВ

Задължения в размер за над 3,7 млн. евро вече година и половина отказва да плати италианската мегакомпания "Алстом" на българската "Химремонтстрой" АД, която е работила на един от обектите на новата американска ТЕЦ "АЕС" край Гълъбово. Това съобщи председателят на борда на директорите Явор Иванов. Многократните опити на българите да договорят по някакъв начин схеми за разплащане са останали безрезултатни, дори при последното отиване в офиса на италианците била повикана охрана, която да изгони "натрапниците".

"Заради неплащането на тези средства останахме на практика без хора - наложи се да съкратим около 100 души висококвалифицирани специалисти, други напуснаха сами, след като ние също забавих-

ме възнагражденията им, съобщи Иванов. Не сме единствената фирма, на която "Алстом" дължи суми за вече свършена работа, но към нас борчът е може би най-голям, коментира той. Италианците непрекъснато търсели начини да отлагат. Все още няма заведен съдебен иск, защото това е последната възможност, която вероятно ще се проточи години, а през това време трябва и да се работи, коментира Иванов.

Последните специалисти са напуснали обекта още през август, оттогава са и последните фактури, които стоят без движение. Очаква се до няколко дни работниците от "Химремонтстрой" да започнат протестни действия в района на новата ТЕЦ. Към тях вероятно ще се присъединят и специалисти от "Енемона" АД, които също очакват около 50 000 евро.

До 25% по-ниски цени на „Произведено в България“

Повече от 300 фирми ще участват в предстоящото национално търговско изложение "Произведено в България", което ще се състои между 12 и 21 ноември в НДК. Фирмите ще продават изделията на цени на производител, които обикновено са 20-25 процента по-ниски спрямо тези в големите магазини.

Новите участници в изложението тази година са 15 фирми. Има спад в броя на изложителите с около 8 на сто. В тазгодишното издание на изложението най-многобройно е участието на компаниите от текстилния бранш.

Анкета на един от организаторите на изложението "Бизнес център България" сред потребителите показва, че 46,6 на сто от тях купуват българските стоки заради доброто им качество, 27,3 на сто - за да насърчат производството, 15,9 на сто - заради изгодната цена. Федерацията за защита на потребителите ще контролира на изложението да не се продават стоки, произведени в други страни.

Шест банки с над 10 млн. лв. приходи от такси и комисиони

Шест са банките у нас, отчетали над 10 млн. лв. приходи от такси и комисиони през третото тримесечие на годината, сочи справка на Profit.bg.

Една трета от постъпленията по това перо са реализирани от Уникредит Булбанк и Банка ДСК, отчетели съответно 42 млн. лв. и 28,9 млн. лв.

Третата позиция се заема от Обединена българска банка с над 27 млн. лв., изпреварила ПИБ със 17,5 млн. лв., Райфайзенбанк със 16,6 млн. лв.

и Пощенска банка с 14,8 млн. лв. Лидерската позиция от началото на годината до края на септември се държи от Уникредит Булбанк с общо

119,9 млн. лв., следвана от Банка ДСК с 83 млн. лв., ОББ със 77,45 млн. лв. и ПИБ с 44,4 млн. лв.

За първите девет месеца приходите от такси и комисиони за банковата ни система възлизат на общо 621,2 млн. лв., или с 218 млн. лв. повече от предходното тримесечие.

Спрямо година по-рано постъпленията на банките бележат ръст от 13,2 млн. лв., или +2,16%.

Практично земеделие

www.duma.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РИБАРСТВО“

През месец декември ще бъде отворена за прием на проекти по Мярка 3.3. “Инвестиции за реконструкция и модернизация на рибарски пристанища, места за разтоварване и закрити лодкостоянки” от оперативна програма “Рибарство”. По тази мярка освен държавните пристанища ще могат да кандидатстват общински и частни пристанища. Според представители на ИАРА е възможно след около 18 месеца в България да има поне 8 реновирани модерни рибарски пристанища. Пристанцищата, използвани от рибарите за разтоварване на уловите, са ключов елемент във веригата от улова на риба до крайния пазарен продукт. Целта на модернизацията им е да се осигури ефективно, сигурно и съобразено с хигиенните изисквания оборудване за разтоварване и третиране на рибата. Изпълнява се засега стратегията на държавното дружество “Рибни ресурси”, в което се апортира и третото от четирите пристанища, които ще бъдат създадени на Българското черноморие. Две от рибарските пристанища ще са на северното крайбрежие - Балчик и пристанището Аспарухово до Варна, а две на южното. Пристанцището в Созопол е първото рибарско пристанище с издаден сертификат. Очаква се до две седмици ИАРА да подпише договор с Националния гаранционен фонд, което ще позволи бенефициентите по ОП “Рибарство” да могат да разчитат на фонда за съфинансиране.

ДФЗ - РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ

През изминалата седмица се отчита една сравнително спокойна търговия както по отношение на реализираните сделки, така и по отношение на цените.

От 1 до 10 ноември 2010 г. одобрените 1061 учебни заведения по схемата “Училищен плод” могат да подават своите заявки за плащане в областните дирекции на ДФ “Земеделие”. През учебната 2010/2011 година общо 126 710 деца в страната могат да получават два пъти седмично пресни плодове и зеленчуци. Заявките за плащане трябва да съдържат отчет за разходваните суми за закупените плодове, които вече са предоставени на децата по схемата. Отчетният период обхваща от един до три месеца, като заявките се подават от първо до десето число на следващия месец. В случай, че последните един или два дни (9-и и/или 10-и) са почивни, срокът за подаване изтича в първия работен ден. Финансовото подпомагане по схемата ще се изплаща до три месеца от подаване на валидна заявка. Заявката за плащане се подава на хартиен и електронен носител и се придружава от следните документи: изрично писмено, нотариално заверено пълномощно в оригинал или заповед от кандидата за лицето, упълномощено да подаде документите. Месечни отчетни карти на учебните заведения, на които са доставени плодове и зеленчуци /по образец/.

Копие от сертификатите за съответствие на качеството за доставените плодове и зеленчуци, съгласно Регламент (ЕО) на Комисията № 1580/2007.

Копие от удостоверение за регистрация на обект за производство или за търговия с храни, съгласно чл. 12 от Закона за храните, издаденото от РИОКОЗ за пакетирани продукти от Приложение №3 на Наредба за условията и реда за прилагане на схемата за предоставяне на плодове и зеленчуци в учебните заведения - схема “Училищен плод”.

Всички заявителите прилагат заверени “Вярно с оригинала” копия на първични счетоводни, разходооправдателни документи, доказващи закупуването на плодове и зеленчуци през периода, за който се иска плащането /фактура, платежно нареждане, касов бон/.

Всички заявителите представят приемо-предавателен протокол за действително доставени количества /по образец на РА/, заверен от директора на учебното заведение и доставчика.

Копие на справка от счетоводните записи - извадка от дневник за покупки.

ЖИВОТНОВЪДСТВО

Високите цени на фуражите поставят в изключително тежко положение животновъдите. Изкупната цена на млякото се установи на равнище на цените на фуража и съответно това води до невъзможност да се поддържат стопанствата.

Птицевъдството също отчита криза. В резултат на повишените цени на фуражите четири фирми в Добрич, Враца, Дулово и София са фалирали. Изчисленията показват, че 1 кг фуражна смеска за пилета-бройлери е в порядъка 0,90-1,00 лв./кг, а за кокошки-носачки - 0,80 лв./кг. В същото време се внасят големи партиди месо на стойности от 0,60-0,70 лв./кг от Холандия, Франция и Англия. На фона на този пазар българските производители не могат да издържат финансово. Българските фирми при минимални печалби не могат да продават пилета-бройлери на цена под 3 лв./кг. Подобно е положението и при яйцата, като вносът от Полша води също до намаление на търсенето от българските фирми.

ДФЗ отпуска кредити за птицевъдите, но според представители на бранша те няма да решат проблемите на птицевъдите.

Агро ММ

Мениджмънт & Маркетинг

ВРЕМЕТО

За периода до 13 ноември 2010 г. се очакват сравнително високи за ноември температури. Максималните стойности ще достигнат до 20 °С. Не се очакват валежи, което ще даде възможност сеитбата на есенниците да продължи.

	09.11.2010	10.11.2010	11.11.2010	12.11.2010
	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Бургас	14/20°C	15/21°C	15/21°C	5/15°C
Добрич	14/19°C	13/22°C	11/21°C	4/15°C
Плевен	10/18°C	10/22°C	10/19°C	-1/12°C
Русе	19/22°C	12/20°C	10/20°C	0/14°C
Стара Загора	11/21°C	10/22°C	10/21°C	-1/16°C

НОВИНИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

• Всяка година до 31 януари министрите на околната среда и на земеделието ще определят колко кафяви мечки могат да се отстрелват. Това реши парламентът, който прие на второ четене промени в Закона за лова и опазване на дивеча. Определеният брой екземпляри за отстрел на кафява мечка не може да бъде по-голям от 8 на сто и по-малък от 3 процента от общата численост на мечките. Ловуването на кафявата мечка ще се извършва с разрешително, издадено от министъра на земеделието и храните.

МЗХ

• Стандартът “Стара планина” няма да се променя и в него няма да се допуска наличие на соя. Това решиха Експертният съвет по безопасност на храните към НВМС и работната група, разработила стандарта. В тях участват експерти от НВМС, Асоциацията на месопереработвателите в България, представители на научните среди и водещи технолози по месопереработка.

Съветът и работната група взеха решение съдържанието на соя да се изследва по акредитирания метод ELISA.

Асоциацията на месопереработвателите в България се противопостави на изразеното от животновъдите желание да се въведе изискване да се използва само българска суровина за продукти, произведени по стандарта “Стара планина”

ЗЪРНИ КУЛТУРИ

Пазарът на хлебна пшеница е стабилен в ценово отношение. За месец октомври средната цена за страната е 357 лв./тон без ДДС. Прогнозите са цената плавно да се повишава предвид ситуация в страната и международната конюнктура.

Износът на пшеница от новата реколта достигна до 1,5 млн.тона, като близо 2/3 са с направление ЕС. За трети страни износът е в размер на 487 697 тона, като основните дестинации са: Южна Корея - 226 хил.тона; Бангладеш - 124 хил.тона; Виетнам - 48 хил.тона; Израел - 33 хил.тона.

Спрямо същия период на миналата година износът е увеличен близо три пъти.

Като отчитаме вътрешното потребление на страната, свободните количества пшеница се оценяват на не повече от 300 хил.тона до нова реколта.

Очаква се през месец ноември износът да продължи с умерени темпове и ще достигне близо 200 хил.тона.

Фуражна пшеница се търгува в ограничени количества. Средната цена по данни на САПИ за месец октомври е 315 лв./тон без ДДС.

Продължава повишението на цените на брашната, а съответно и на хляба. Тази тенденция вероятно ще се запази и през следващите седмици предвид трудностите по закупуване на зърно от страна на мелниците.

Търговията с ечемик е сравнително слаба. Основна причина е липсата на предлагане и в резултат на това реални сделки. По данни на САПИ средната цена за месеца е 287 лв./тон. Пивоварен ечемик не се търгува.

Износ не е регистриран през последните две седмици. Общият износ от новата реколта на ечемик е в размер на 380 408 тона. Към трети страни осъщественият износ е в размер на 151 хил.тона и основните дестинации са: Саудитска Арабия - 65 хил.тона; Тунис - 49 хил.тона; Либия - 20 хил.тона.

По данни на МЗХ царевичата е прибрана на близо 80 на сто от площите. Производството е оценено на 1,5 млн.тона. Отчетения среден добив е 641 кг/дка.

Пазарът е активен и цените ежеседмично се повишават. По данни на САПИ средната цена за месец октомври е 315 лв./тон.

Износът е активен. Към 29.10.2010 г. е отчетен износ в размер на 182 409 тона.

На международните пазари след сравнително спокойствие в средата на месец октомври в края на месеца се отчита ново повишение на цените. Френската пшеница отчете ръст с 12 евро/тон и котировките към 01.11.2010 г. са 226 евро/тон фобна цена в Руан и Ла Палис. Фобните цени на американската мека пшеница също се повишиха и от равнище 280 дол./тон достигнаха до 296 дол./тон. В Унгария цената на пшеницата с ниски хлебопекарни качества също отчете повишение и от 260 дол./тон достигна до 270 дол./тон.

Русия обяви продължаване на мораториума за износ на зърно до нова реколта. В същото време оценките на текущото състояние определят недостиг от 2 млн.тона зърно в баланса на Русия. Уточнено е, че тези количества ще бъдат доставени от Украйна.

Продължава есенната сеитба на територията на цялата страна. По оперативни данни на Главна дирекция “Земеделие, гори и поземлена собственост” предсеитбена обработка е извършена на 10 млн.дка, а дълбока оран - на 5 млн.дка. Към 01.11.2010 г. са засети 5,2 млн.дка с пшеница, а площите с ечемик са близо 900 хил.дка. Засетите площи със зимна маслодайна рапица са в размер на 1,9 млн.дка.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90, www.office@intellect-consult.com

WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Свят

Снимка
ПРЕСФОТО/БТА

Стотици християни протестираха в северноиракския град Хамдания срещу кървавата атака, предприета от "Ал Кайда" срещу църква в багдадския квартал Карада, при която загинаха или бяха ранени десетки християнски поклонници

ПАСОК прогължава с реформите

Гръцкият премиер Георгиос Папандреу е доволен от резултатите на местните избори

Гръцкият премиер Георгиос Папандреу обяви, че е доволен от резултатите и че няма да разпуска парламента. Папандреу се бе заканил, че ще свика предсрочни избори, в случай че резултатът за управляващото Общогръцко Социалистическо движение (ПАСОК) е отрицателен. Лидърът ще може да продължи с планираните бюджетни съкращения и реформи, които бяха уговорени с ЕС и МВФ през май по силата на спасителен план за гръцката икономика на стойност 110 милиарда евро.

"Правителство продължава усилията за реформиране на икономиката", заяви Папандреу, след като частичните резултати от първия тур на местните избори показаха,

че ПАСОК води в 8 от 13-те района, включително в Атика. Като приоритети на правителството той посочи оздравяване на държавните финанси, намаляване на дефицита и контрол над дълга, радикална реформа на финансовия сектор.

С изключение на един регион, обхващащ южната част на Егейско море, където кандидатът на ПАСОК печели на първия тур, балотаж ще има в останалите 12 региона. Балотажът е насрочен за 14 ноември. Наблюдатели оценяват като добри шансовете на социалистите за победа в още 5 области - Западна Гърция, остров Крит, Пелопонес, континентална Гърция, и Атика. Кандидатите на опозиционната Нова демокрация водят в Източна Македония и

Тракия, северната част на Егейско море, Западна Македония, областта Епир, Централна Македония, Ионийските острови и Тесалия.

Изненадващо в Атика води подкрепеният от управляващите социалисти Янис Сгурос, който получи над 23% от гласовете, следван от кандидата на Нова демокрация Василис Кикиляс, за когото са гласували над 20 на сто от избирателите. Соченият за фаворит Георгиос Димарас остана трети с 18 на сто. Въпреки че се числи към ПАСОК, той гласува против сключването на меморандума с ЕС и МВФ. Всички очакваха именно той да обере протестния вот заради болезнените икономически реформи. Когато стана ясно, че това не е така, Георгиос Димарас обяви, че напуска парламента от 1 януари 2011 година.

Ниската избирателна активност на първия тур, която според медиите е около 45

на сто, е проблем пред политическата класа, подчерта Папандреу. Мнозина съзряха в резултатите удар за премиера-социалист. Анализатори предупреждават, че "предстои люта битка на балотажа на 14 ноември", когато всичко ще се реши. Според ДПА изборите са изпратили "предупреждение" до премиера Папандреу, тъй като надпреварата е имала характера на барометър за настроението на избирателите по отношение на програмата за строги икономии на правителството.

По първоначални оценки ПАСОК е отстъпила до 35% в сравнение с парламентарните избори преди 13 месеца, когато тя получи 43,9% от гласовете. Отбелязва се, че и опозиционната партия Нова демокрация е могла да се представи по-добре. Нейните гласоподаватели също са намалели до 31 на сто от 33,5% на последните парламентарни избори миналата година.

Барозу:

Дунавската стратегия отключва нов потенциал

"ЕС подкрепя приемането на Дунавска стратегия, за да се намалят различията в напредъка между страните от Дунавския регион. Една от целите на тази стратегия, която трябва да бъде приета от страните от ЕС през 2011 г., е да се постигнат максимални резултати от сътрудничеството", заяви председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу на срещата на високо равнище за Дунавската стратегия в Букурещ, предаде АФП. Целите на този проект са насочени към подобряване на връзките в областта на транспорта и туризма и защитата на околната среда, като в същото време се стимулира икономическото и социалното развитие (включително като се създаде регионален енергиен пазар) и се засилват административните възможности, в това число за борба срещу престъпността и нелегалната имиграция. Сред основните приоритети са и подобряване на плавателността на реката, модернизацията на пристанищата, пътна и железопътната инфраструктура. "Ако стратегията не разполага със специален бюджет, тя може и трябва да оползотвори близо 95 млрд. евро от Кохезионния фонд, които са на разположение на заинтересованите страни от 2013 г.", подчерта Барозу.

Австралия ще признава аборигените с референдум

Австралия ще свика национален референдум за включване в конституцията на текст за признаване на аборигените, обяви министър-председателят Джулия Гилърд, цитирана от АФП. "Австралия е изправена пред възможност, каквато се представя веднъж на 50 години - благосклонен парламент и подкрепа от населението", продължи Гилърд. "Ние дойдохме на власт с убеждението, че са не-

обходими промени. Признаването на аборигените и народите от потока Торес в конституцията е следващият етап от това пътуване", подчерта тя. Според нея референдумът за аборигените ще се състои най-рано след година. Припомняме, че през февруари 2008 г. тогавашният премиер лейбърист Кевин Ръд поднесе извинения от името на Австралия на аборигените - коренните жители - за несправедли-

востите, на които са били подлагани в продължение на два века. От 22 милиона австралийци 470 000 са аборигени. Сред тях има много по-висок процент безработица, тежки болести и затворници, отколкото сред останалите австралийци.

Това ще бъде първият референдум в Австралия от 1999 г., когато австралийците отхвърлиха предложението държавата да стане република.

Украйна призова Австрия да се откаже от „Южен поток“

Премиерът на Украйна Николай Азаров предложи на федералния канцлер на Австрия Вернер Файман да проучи възможността за инвестиции в модернизацията на украинската газотранспортна система като алтернатива за строителството на газопровода "Южен поток", съобщи австрийският Интерфакс-Украйна. Украинският премиер подчерта, че модернизацията на южната мрежа от украински газопроводи ще струва 20 пъти по-малко от реализацията на проекта "Южен поток". Той добави, че Украйна е против строителството на това трасе, тъй като заедно с другия газопровод - "Северен поток", ще намалят натоварването на украинската газотранспортна система.

www.duma.bg

кратки

Обама ще лобира за Индия пред ООН

Американският президент Барак Обама дава пълната си подкрепа за искането на Индия да получи постоянно място в Съвета за сигурност на ООН. Той е заявил това в разговор с индийския премиер и в реч пред индийския парламент.

В Либия арестуваха журналисти

Либийските власти са задържали 10 водещи журналисти от държавната информационна агенция "Либия прес", контролирана от сина на либийския лидер Муамар Кадафи. Миналата седмица местни медии съобщиха, че печатното издание на в. "Оеа", също част от медийната група на Сейф ал Ислам "Гад", е било спряно след публикацията на критичен материал за правителството. Акцията по задържането на журналистите показва, че се води борба за надмощие вътре в управляващия елит.

Управляващите печелят изборите в Азербайджан

Пропрезидентската партия "Нов Азербайджан" спечели изборите в страната, получавайки 68 мандата от 125 местния парламент, предаде АФП. Вотът се разглеждаше като лакмус за подкрепата за президента Илхам Алиев. Право да гласуват имаха над 4,9 милиона избиратели. В борбата за 125-те места в законодателното събрание участваха 690 кандидати. Сред тях има представители на 23 политически партии и независими кандидати.

Китай призовава САЩ към отговорност

САЩ като страна, емитираща основната световна резервна валута, са длъжни да прокарват по-отговорна макроикономическа политика, заяви заместник-министърът на финансите на КНР на брифинг в Пекин в навечерието на срещата на високо равнище на Г-20 и тази на АТИС. Засягайки допълнителната емисия от САЩ на 600 милиарда долара за премахване на вътрешни проблеми, той предупреди, че тази крачка нанася удар по икономиките на други страни и спомага за появата на нови глобални проблеми.

Безвизов режим за балкански страни

Да бъде либерализиран визовият режим с Албания и Босна и Херцеговина, решиха министрите на вътрешните работи от ЕС, заседаващи в Брюксел. Гражданите от двете страни ще могат да пътуват безвизово в страните от Европейския съюз за посещения до 90 дни.

Скандал в Абу Даби

Турска делегация начело с външния министър Ахмет Давутоглу, която е пристигнала снощи в Обединените арабски емирства, е била оставена да чака два часа на летището в Абу Даби заради протоколен проблем. Давутоглу е пристигнал в Абу Даби от Ирак. Той е бил посрещнат от представители на външното министерство на ОАЕ и, придружен от тях, е потеглил от летището към центъра на града. Давутоглу обаче се върнал обратно, след като научил, че членовете на делегацията са останали на летището заради възникнал проблем с разрешителните за пренасяне на оръжие на неговите бодигардове. Давутоглу предупредил властите, че няма да напусне летището, докато не бъде изцяло решен проблемът. Междувременно турска делегация започнала да се подготвя да напусне Абу Даби.

Свят Зелик иска нов златен стандарт

Шефът на Световната банка се обяви за адаптиран модел, който да направлява движенията на валутата

“Златният стандарт в световната икономика трябва да бъде възстановен”, смята президентът на Световната банка Робърт Зелик. Той призова основните валути да се ориентират към новия златен стандарт. “Светът се нуждае от система, която да включва долара, еврото, йената, британската лира и юана”, заявя Зелик, цитиран от в. “Файненшъл таймс”. Той добави, че водещите икономики трябва да обмислят приеменето на адаптиран към икономиката Златен стандарт, който да направлява движенията на валутата.

“Трябва да се помисли също

така дали системата да не включи и златото като международен референтен пункт за пазарните очаквания за нивата на инфлация, дефлация и бъдещата стойност на валутата”, коментира президентът на Световна банка. Връщането към тези стандарти ще се отрази положително на ситуацията на валутните пазари, категоричен е Зелик.

Неговата позиция отразява загрижеността на мнозина за международната система, при която се наблюдава постоянна интервенция от страна на Китай с цел обезценяване на юана. Тази политика е критикувана от САЩ и други водещи икономики, тъй като се смята, че допринася за дисбаланс по текущите сметки в световен мащаб и нарушава пазарното равновесие.

Предложението е част от идеите за реформи, които Световната банка ще изложи на предстоящата в Сеул среща на страните от групата на 20-те най-силни икономики в света (Г-20).

“Макар в литературата злато

то да се определя като пари от миналото, пазарите продължават да го използват като алтернативен паричен ресурс и днес”, обяснява Зелик. “Подобна реформа би отразила икономическите реалности и би трябвало да се разглежда като продължение на глобалната валутна парадигма, позната като Бретън-Уудс 2”, смята специалистът. Началото на тази система е поставено през 1971 г. при прекратяването на връзката между златото и долара.

На срещата на Г-20 в четвъртък и петък в Южна Корея валутните конфликти ще останат водеща тема. Предложението на САЩ държавите да се придържат към набеязани цели за текущите си сметки се сблъсква с остра опозиция. Германският министър на финансите Волфганг Шойбле повиши напрежението, като заяви, че икономическият модел на САЩ е в “дълбока криза” и разкритикува решението на Федералния резерв да инжектира допълнително 600 млрд. долара във финансовия пазар.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Германската полиция разчисти лагера на протестиращите, блокирали жп линията, по която трябва да премине влакът “Кастор”, превозващ специалните контейнери с ядрени отпадьци към депото в околностите на германския град Горлебен

Обама отказа да присъства на среща на Нобелови лауреати за мир в Япония

Американският президент Барак Обама, който спечели Нобеловата награда за мир миналата година, не е приел поканата да присъства на среща на носители на същата награда в японския град Хиросима, посветена на ядрените оръжия. Тя ще се състои тази седмица, когато Обама ще е на посещение в Япония, предаде Асошиейтед прес. Петима Нобелови лауреати за мир поканиха писмено Обама да посети Хиросима, за да отпрати оттам с нова сила призива си за свят без ядрени оръжия.

Американски служител заяви в писмо, цитирано от АП, че Обама няма да присъства на срещата в петък. Не се посочва причина, но се изказва похвала за усилията на форума за премахване на ядрените оръжия. Визита на действащ американски президент в Хиросима, където при атомната бомбардировка на САЩ през 1945 г. бяха убити близо 140 000 души, би била безпрецедентна и би дала повод за полемика. Много японци смятат, че бомбардировките над Хиросима и Нагасаки са неоправдана употреба на

прекомерна сила, докато за много американци те са помогнали за спасяването на човешки животи, като са принудили Япония да капитулира през Втората световна война.

Писмото до Обама беше подписано от бившия съветски лидер Михаил Горбачов, бившия полски президент Лех Валенса, бившия южноафрикански президент Фредерик де Клерк, президента на Източен Тимор Жозе Рамош-Орта и бившия президент на Коста Рика Оскар Ариас Санчес.

Годишната среща, която събира Нобелови лауреати, има за цел да привлече вниманието към техните постижения и дейност и да отпрати послание за ненасилие и спазване на човешките права. Тазгодишният форум ще се съсредоточи върху разрушенията, които причиняват ядрените оръжия, и върху усилията за неразпространение на тези оръжия.

Елизабет II се включи във Facebook

Британската кралица Елизабет II наскоро се присъедини към световноизвестната социална мрежа Facebook, където кралската особа за по-малко от 24 часа събра над 60 000 почитатели.

Страницата на британското кралско семейство (<http://www.facebook.com/TheBritishMonarchy>), обаче не позволява на обикновения потребител да се “сприятелява” с кралицата или пък да ѝ изпраща съобщения. Въпреки това почитателите на Елизабет II получават обновления и новини за нея ежедневно. До момента британската кралица има над 60 000 почитатели, а страницата ѝ бе стартирана едва в неделя.

Регистрацията на Елизабет II във Facebook е поредното доказателство, че кралското семейство държи да е в крак с технологичните иновации. През 2008 кралицата качи свое видео в YouTube, а по-късно създаде свой профил в Twitter и Flickr. Социалната мрежа Facebook стартира през 2004. До момента тя има над половин милиард потребители, заради което редица анализатори подчертаха, че ако сайтът бе държава, щеше да е третата най-голяма страна по население в света.

Скиптьрът остава в династията Ким

Ким Чен Ун, най-малкият син на севернокорейския лидер Ким Чен Ир, се изкачи с още едно стъпало към властта, съобщават медиите.

След смъртта на първия заместник-председател на Държавния комитет по отбраната, вицемаршала на Корейската народна армия Чо Мен Рон, комисията по погребението беше оглавена от Ким Чен Ир, който пък определи сина си за свой заместник на тази длъжност, събщи официалната агенция ЦТАК. Това церемониално назначение според южнокорейските медиите неоспоримо сочи, че Ким Чен Ун става вторият човек в държавата, предаде Ройтерс.

Още през лятото от КНДР се чуваха намеци, че Ким Чен Ир е решил да направи малкия си син

свой приемник. Някои меди обаче издигнаха и друга версия: докато Ким Чен Ун не натрупа повече години и опит, ръководството на партията и на държавата ще бъде поето от Чжан Сон Тхек - опитен и авторитетен партиен деец, съпруг на сестрата на Ким Чен Ир. Ким Чен Ун е наистина много млад, за да стане държавен глава: точни данни за възрастта му няма, но е сигурно, че още не е навършил 30 години. Впоследствие обаче армията издигна Ким Чен Ун за делегат на конференцията на Корейската работническа партия, като на нея той беше произведен в чин генерал. След това Ким Чен Ун беше избран в Централния комитет на партията. Накрая заместник-председателят на Върховното народно събрание Ян Хьон Соб призна, че народът ще служи на

младия генерал по същия начин, както служил на баща му и е служил на дядо му.

Съгласно идеологията на Корейската работническа партия революцията не може да приключи в рамките на едно поколение, затова ръководството на страната трябва да се предава по наследство, припомня NEWSru. Сегашното значение на младия Ким за втория човек в комисията по погребението е особено значително, тъй като той изпреварва премиера, началника на Генералния щаб и министъра на отбраната. Това е съвсем ясен сигнал, който сочи статута му на наследник, са убедени в Южна Корея.

Според севернокорейски източник Ким Чен Ун или вече е заел постове на покойния вицемаршал, или ще ги заеме след края на траура.

Любими песни за
вашия GSM

■ ДУМА

Напишете кода
на избраната от вас
песен (GAxxxxx)
и изпратете съобщение
на кратък номер 1819.
В отговор ще получите линк,
от който да изтеглите песента.

на
1819

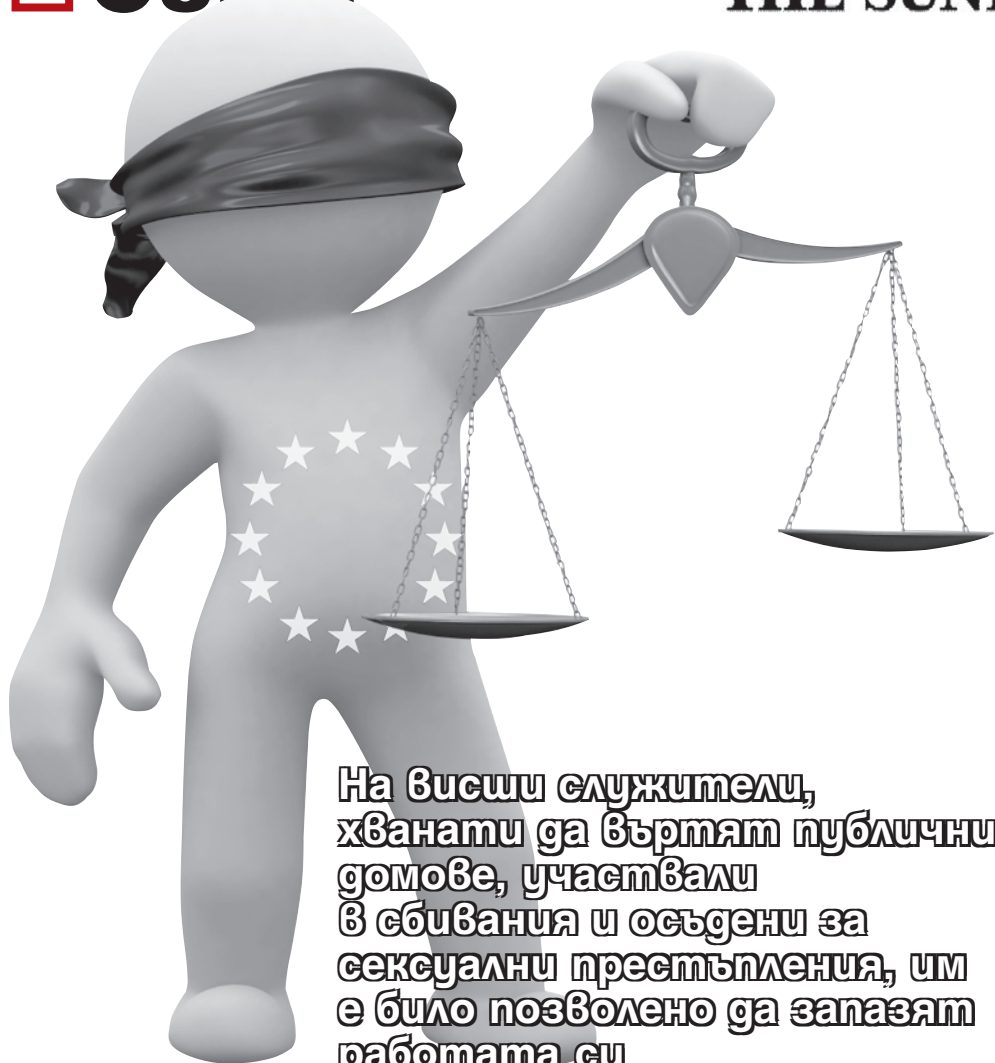
BELLA CIAO GA81099
GUANTANAMERA GA89172
LA BAMBA GA82883

БЕЛОРУССКИЙ ВОКЗАЛ GA99586
СВЯЩЕННАЯ ВОЙНА GA73168
ВАШЕ БЛАГОРОДИЕ GA94532
ГОЛУБОЙ ВАГОН GA65555
ПЕСЕНКА КРОКОДИЛА ГЕНЫ GA53572
В ТРАВЕ СИДЕЛ КУЗНЕЧИК GA90594

Fun 4 GSM

2,40 лв.
с ДДС

За да използвате услугата, трябва да имате активиран интернет на вашия телефон.

На висши служители, хванати да въртят публични домове, участвали в сбивания и осъдени за сексуални престъпления, им е било позволено да запазят работата си

Саймън МАКГИЙ

Еврократи, които държали публични домове, са се измъкнали с "пласване през ръцете". Изнесена бе информация, че на висши европейски служители им е било позволено да запазят работата си, въпреки че са уловени да ръководят бардаци, да участват в юрочни схватки и да злоупотребяват с дипломатическа поща.

"Тези случаи показват, че служители-те могат да извършат почти всякакво криминално престъпление или да нарушат което и да е правило и да се измъкнат с пласване през ръцете, докато другите чиновници - ще бъдат уволнени", заяви британският консервативен евродепутат Роджър Хелмър, сдобил се с документите.

От 69 случая, в които Службата за разследвания и дисциплинарни въпроси на Комисията (IDOC) е предприела дисциплинарни мерки, за трима служители на ЕК е установено, че са извличали полза от проституция - но въпреки това те са просто понижени, а не уволнени.

Един чиновник е получил условна присъда, защото "е живял от неморални приходи и е поддържал публичен дом". През 2009 г. този служител е "понижен" от Комисията, тъй като "се смята, че поведението на служебното лице се отразява неблагоприятно на функцията му и на имиджа на институцията", се посочва в заключението на IDOC.

По подобен начин други двама служители са понижени през 2007 г. за ръководене и извличане на полза от, както Комисията евфемистично нарича, "дневен хотел, разположен на улица, която се посещава от проститутки, където идват частни клиенти, в търсене на дискретност".

Еврократи държали бардаци

Шофирането в нетрезво състояние от чиновник, причинил инцидент със служебен автомобил, може да доведе до не повече от официално порицание през 2007 г. на основание, че поведението е "в противоречие със значимостта на тази длъжност".

Изглежда също, че еврократите са и малко като боксърска тайфа, с три отделни битки миналата година, довели до дисциплинарни мерки.

Сред тях са "бурен спор между две длъжностни лица в сграда на Комисията, при който едното лице е пострадало от другото", и пример за работник "ударил колега на работното място".

И в двата случая на извършителите е дадено само 12-месечно отлагане на следващото им повишение - което в Европейската комисия се основава по-скоро на прослужено време, отколкото на заслуга.

Други еврократи не могат да се сдържат да не използват позициите си, за да грабнат безплатни подаръци или да фалшифицират разходи.

Писмено предупреждение бе издадено миналата година до един служител, след "получаване на безплатни услуги от фирма за пренасяне на покъщнина, с която Комисията е сключила договор за предоставяне на услуги".

През 2009 г. е имало и понижение за служител, който дал "неверни твърдения... с цел получаване на повече пари от годишните надбавки за пътуване", както и писмено предупреждение през 2008 г. за служител, който "ползвал неправилно дипломатическата поща за изпращане на недеklarирани вещи". Това се отнася за колети или кутии, използвани за официална кореспонденция.

Редица функционери се поддали на непотизъм и корупция. През 2009 г. финансов служител на Комисията е понижен за работа с "документи, които пряко го засягат и извършване на груби грешки в ущърб на бюджета на Общността".

Ръководител на проект получил писмено предупреждение, защото "не е декларирал конфликт на интереси... относно проекти с участието на обект, ръководен от негов познат".

Като илюстрация за неохотата да се уволняват безполезни еврократи, един служител е бил уволнен през 2008 г. едва когато той или тя "е отсъствал от работа без обяснение, в продължение на няколко години". Друг служител пък е освободен от длъжност през 2009 г. след "продължително непозволено отсъствие в продължение на почти две години".

Най-сериозните решения на IDOC са запазени за осъдените за педофилия и други сексуални престъпления. През 2009 г. пенсията на пенсиониран служител била съкратена след "наказателна присъда за педофилски деяния", а стажант не бил нает на работа през 2008 г. след "арест и присъда за престъпления, свързани с детска порнография". Друг служител е уволнен през 2005 г. за "педофилски деяния", а негов колега е наказан през същата година за "извратено поведение (явни сексуални действия на обществено място)".

Хелмър противопоставя снизходителния подход към много служители с това как Комисията уволнява някои служители, осмелил се да я критикува.

Марта Андреасен бе уволнена през 2004 г. като главен счетоводител на Комисията затова, че обявил публично безпокойството, че бюджетът на ЕС е отворен за измами и злоупотреби. Тя бе уволнена за "непоаялност и злоупотреба с доверие", въпреки че Андерсен говори, след като първоначалните й лични предупреждения бяха игнорирани. В момента тя е член на Европейския парламент от еврокептивната партия UKIP.

Хелмър добавя, че никой не може да съди относителната строгост или снизходителност на дадено наказание, без да има всички факти по разглеждания случай.

Билет за мама и за тъщата

В Русия предлагат на чужденците да се включат в програмата за преселване на съотечествениците

Марина ГРИЦЮК

На чужденците, които имат разрешение за временно пребиваване в Русия, ще бъде предложено да се включат в програма за преселване на съотечественици от чужбина. Благодарение на това те ще могат да получат гражданство по опростена схема, да говедат в Русия близките и имуществото си.

Вече е публикувана съответната заповед на Федералната имиграционна служба на Русия (ФМС). Още по-точно - заповедта засяга не самите съотечественици, а териториалните органи на ФМС. В нея подробно се уточнява как служителите в имиграционната служба трябва да работят с тази категория чужденци, каква информационна дейност да развият, как и в какви срокове да оформят документите, да водят личните дела, обясняват се и много други "технически" подробности.

Както разказа пред "Российская газета" началникът на управлението по делата на съотечествениците във ФМС Виталий Яковлев, ведомството вече от няколко седмици информира чужденците в Русия, които влизат в категорията на съотечественици, че те могат да се включат в програмата. Първите резултати вече са налице. Само за десет дни в териториалните органи на ФМС са подадени 363 анкети за участие в Държавната програма за 534 души (заедно с членовете на семействата на преселниците). И ако те станат участници в

програмата, ще получат на практика същите "бонуси", каквито имат и преселниците от чужбина.

Първо, това са помощи: на тези, които ще живеят в Далечния изток и Забайкалието, се полага помощта от по 120 000 рубли за всеки участник в програмата и по 40 000 за всеки член от семейството. За жителите от останалите региони от категория "А" - парите са двойно по-малко, по 60 и 20 хиляди съответно. Преселниците се на територии от категория "Б" ще получат по 40 хиляди и по 15 000 за всеки член от семейството. Освен това ще им платят и всички държавни такси за получаването на руско гражданство, както и транспортането на роднините и багажа им, който при това няма да се облага с мита.

Ясно е, че независимо от това дали чужденецът живее в Русия или в чужбина, той ще може да се включи в програма-

та само ако ще живее в региони, участващи в програмата (освен ако, разбира се, вече не живее там). Общо такива региони са 28.

И тук има нюанс: ако сега имигрантът живее в друг регион на Русия, то преселването в избраното място няма да му бъде платено. Но той ще получи правото да отиде в родната си, за да вземе роднините и имуществото си. И тогава властите ще му компенсират цената

на превода към Русия.

Трябва да се отбележи, че заповедта дава възможност на съотечествениците ни да подават анкетата и прилаганите към нея документи в съответния териториален орган, без да се явяват лично, по електронната поща. Такъв подход ще позволи на преселниците да подават документи за участие в тази програма, без да пътуват до избрания от тях за живеене регион.

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Назми Мюмюн:

БСП трябва да помисли за вицепрезидент с турско име

Това е начин да покажем, че тестът на демокрацията е издържан успешно, категоричен е зам.-областният председател на социалистите в Кърджали

Интервю на Александър СИМОВ

Господин Мюмюн, пред БСП следващата година има две много важни задачи - местните и президентските избори. Готова ли е партията за тях?

- Ако ми позволите, нека конкретизираме въпроса ви върху Кърджали и местните специфични условия. След тежката изборна загуба през 2009 г. пред областното и общинското ръководство на партията предстои нов, своеобразен зрелостен изпит идната година - местните избори за кметове на общини и населени места, общински съветници, за президент и вицепрезидент на България. Ние като партия тук години наред сме изправени пред постоянната реалност да бъдем вечната опозиция на монополната власт на ДПС в местното самоуправление и година и половина сме срещу властта на ГЕРБ на национално ниво. Предстои ни голямо съревнование на два фронта - основния ни опонент ДПС и главния - ГЕРБ. След година и половина управление на ГЕРБ и сателитите - "Атака" и Синята коалиция, мисля, че освен за нас, социалистите, в нашия роден кърджалийски край бие звънецът за влизане в час и на другите национално-отговорни, прогресивни, леви, патриотични, граждански и милеещи за демокрация, икономически растеж, правда и социална държава хора. ГЕРБ със своето неграмотно и некомпетентно управление все повече трови различните прослойки на обществото.

В Кърджали въпреки гнусните атаки, обиди и недоказаните към нас вини относно "Водното огледало" и ВиК мрежата ние подаваме ръка за взаимопомощ, изхождайки от присъщата ни отговорност и отражението на икономическата криза върху непосредствените перспективи и всекидневните на всеки български гражданин - страха за работното място, за оцеляването през идващата зима, непосилното бреме на сметките за вода и ток, с други думи, виждайки жаждата на властимащите да прехвърлят тежките на кризата върху гърба на обикновените труженици. Нима хората не виждат как страната се управлява чрез "бюджет на мизерията". Не само това - добавяйки масовото обедняване и рязкото влошаване на качеството на живот, подмяната на диалогичността и толерантността с противопоставяне и разделение, налагането на агресивно и брутално поведение, силов подход и авторитаризъм и т.н. - всичко това дава пълно основание ние да се мотивираме и мобилизираме за спечелването на кметските кресла, за повече общински съветници и за наша президентска двойка.

Какъв кандидат за президент трябва да излъчи левицата?

- От българския град Кърджали трябва да споделя, че не трябва да се избързва с назоваването на формата и конкретното име на бъдещия кандидат за президент. Иска ми се и съм убеден, че и следващият президент ще е устроен социално и ще е с доказани качества на държавник, за разлика от настоящите управляващи от ГЕРБ с доказана липса на държавническо мислене и поведение. Днес ми е трудно да назова каквото и да е име, но имена има.

Иска ми се с цялата отговорност и риск за коментари, на вниманието на нашата българска общественост да

поставя въпроса за това, дали не сме узрели ние, като партия, да бъдем авангард на практическата толерантност и естествено приемане на късчета от голямото българско парче - за вицепрезидент да предложим човек с ляво сърце, духом и физически част от българската нация, доказал себе си български общественик с турско-арабско име.

Не вярвам да загубим гласове заради такъв ход. Разрешавам си да потвърдя, че никоий и нищо не ни дава право да подценяваме нашите съотечественици - избиратели. Те четат, те са информирани, имат глави на раменете си. В Бразилия за президент преди дни избраха Дилма Русеф - нали всички се гордеем, че е с български етнически корен. За първи път в Европа цветнокож стана кмет на големия град Пирани в Словения и се превърна в словенския Обама. В Бундестага от немската левица депутат е Севим Дагделен и с това Бундестагът не стана Меджлис. Ами Барак Обама - първият афроамериканец в историята, който е президент на велика Америка. Министри на вътрешните и външните работи, на земеделието, финансите и на други сериозни държавни институции в съседна нам държава са били и в момента са етнически кюрди, извън етническата партия БДП. Мисля, че тогава с хората, избирателите, моите съотечественици, от моята българска държава, и особено класовото ляво, въпреки възможното първоначално смущение, вярвам, ще се поздравим, че тестът на демокрацията е издържан успешно.

На какви послания трябва да се наложи?

- Иска ми се принципност и истина, и само предстоеща истина от живия живот да се осъзнае във всяко населено място от всеки наш съгражданин и да се приеме. Аз споделям идеята да се дискутира също така питането както на членове на нашата партия - етнически турци, така и на ляво мислещи турци наши съотечественици, защо в левия вестник ДУМА да няма страница и на техния майчин език?

Не е в иманентната същност на нашата партия да допуска радикализъм, студенина, омраза, злоба и завист. Напротив в нашата природа е да се работи за народните дела от всякакъв характер. На минали избори езикът на националпопулизма и шовинизма на партии като "Атака", ГЕРБ, ВМРО и партийци-партизани причиняваха земен трус по скалата на Рихтер от 4-5-а степен. Това е безотговорно, носи временен изборен успех, но трайна болка у етническите малцинства. Етническото високомерие сред единици първично устроени наши братя и сестри поражда трайни отрицателни последици в съзнанието на почтените граждани от мал-

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

НАЗМИ МЮМЮН е роден на 30 май 1950 г. в село Млечино, община Ардино. Завършва висше педагогическо и управленско образование (Учителски институт, СУ "Св.Климент Охридски", АОНСУ - София.) Работил е като учител, организационен работник. Женен, с две деца. Член на Националния съвет на БСП, зам.-председател на Областния съвет на БСП в Кърджали и общински съветник от левицата.

цинствата на нашата държава. С други думи, обръщението ни все повече би трябвало да се засилва в посока виждането, умението, компетентностите ни като политическа сила относно това как да подобрим живота на нашите съграждани. При всички положения словото на позитивизма ще надделее в между-етническите отношения за създаване на по-здрав климат за приобщаване и интеграция към изконните български традиции, култура и език. Запазването на тяхната етническа, религиозна и културна самобитност и развитието им трябва да бъде част от нашата обща политика. Етническите турци, българите мохамедани, циганите искат искреност, откровеност от нас, желаят единство, братство и дружба между левите сили без разлика на етнически произход, религия и майчин език. Не желаят повече да чуват "България за българите, турците в Турция". Дали не е време ние като партия да заклеим по-остро антиромското и антитурското говорене по време на предизборните кампании.

Каква е вашата оценка за възникването на граждански проект около президента Георги Първанов?

- През последните дни на събранията на партийните организации, където съм присъствал, както и в проведените индивидуални разговори в област Кърджали, сред партийните ядра притесненията за грижата към съдбата на столетницата са очевадни. Това ми дава надежда, че почвата за социалистическите идеи е добре изорана.

Няма съмнение, че България все повече започва да изпитва необходимост от алтернатива на сегашните управляващи. Ние, като БСП, сме единствената засега алтернатива, но отчитайки бавното връщане на доверието към нас и ядосаните наши избиратели, трябва да признаем, че нуждата от катализатор на процесите за широк, единен, народен, антигерберски и антиатакистки фронт е необходим като слънцето и въздуха за всеки жив български гражданин. Проектираният от президента Георги Първанов

граждански субект приемам като всеки български гражданин и ако получа достатъчна информация за дългосрочните цели, намерения и организационно изграждане и функциониране, бих взел решение, без да изневеря на социалистическите си идеи, да подпомогна с моя скромнен принос за спасението на България от задаващата се пропаст.

Преди няколко години бях изрекъл думите: "На съпругата си изневерявам, на България и на партията - не!". Днес тази моя позиция остава актуална и със същата сила.

Проваля ли се ГЕРБ в управлението? Как гледате на коалицията им с "Атака"?

- Първите седмици и месеци от еуфорията ГЕРБ за известна част от гласувалите за тях все още е запазена. Живее се с надеждата, че едноличната власт на Бойко Борисов ще бъде техния спасител.

Все по-нерядко се забелязват хора, които споделят, че не са получили и трошичка от техните очаквания. Пред очите ми всеки ден, ежеминутно и ежедневно, хората споделят мъките си и виждам започващото разлагане в частта гласували за ГЕРБ и "Атака". Управленската немощ, липсата на визия, несигурността в утрешния ден - всичко това хората започнаха да забелязват все повече и по-добре. ГЕРБ и "Атака" за тях вече означава нищета и мизерия в домовете, душевно обедняване, насъскване на брат срещу брат, показване на зъби на различния, с други думи нищо за обединяване на нацията ни в посока европейски ценности.

По време на предизборната си кампания сегашните управляващи дадоха много обещания на българските турци - изпълняват ли ги?

- Искам да бъде максимално коректен. Извън ДПС, без протекцията му, от другите политически формации досега нямаше етнически турци, които да водят национални листи, да бъдат министри, шефове на агенции, областни управители, директори на полицейски управления, шефове на сигурността, окръжни съдии и прокурори и т.н. Това правителство излъчи министър на културата, излъчи и зам. областен управител и толкоч.

Част от турската интелигенция смята, че това е лицемерие и измиване на ръце, заиграване за етнически цвят. При нас в Кърджалийско малцинство етнически турци се излъгах да гласуват за ГЕРБ. Днес броят им за доверие към ГЕРБ клони към десетицата.

Мнозина разбраха, че на нашата партия й приляга, и мисля, че е закономерно и нейно задължение да вземе чистосърдечно под своя чадър етническите малцинствени групи след причинените в миналото бедности и болки.

Как гледате на идеята да се проведе референдум у нас за членство на Турция в ЕС?

- Тази идея е близка на идеята за референдум на новините на турски език по БНТ. По принцип и правило няма нищо лошо да се вземе мнението на хората от страната по значим въпрос. По-специално за членството на нашата южна съседка Турция в ЕС не виждам сериозни аргументи и основания за това. Въпросите за имотите на тракийските бежанци, правенето на опит за всяване на страх от "ислямски радикализъм" и т.н. са несъстоятелни, защото за решаването на тези спорни въпроси има междудържавни договори и комисии, които мисля, че работят добре. Питам аз за нашето членство в НАТО дали една турска глава се е обявила против?

Хората, държавите по света гледат как да разширят пазарите си, как по-добре да се разбират с комшиите си. Мисля, че трябва да бъдем прагматични, да се подчиняваме на правилата на днешния ден и да протегнем ръка към доброто бъдеще. Питам себе си, имаме ли нужда от граници с Гърция, Македония, Сърбия и Турция? Ако имаме, защо? В кой век живеем? Ако нямаме - значи "времето е в нас и ние сме във времето". Казал го е българският Апостол на свободата Васил Левски.

ГЕРБ и „Атака“ за хората вече означава нищета и мизерия в домовете им

Общество

Светослав ЯНАКИЕВ

Да изберем как да живеем

Доц. ЖИВКО ГЕОРГИЕВ

Идеята за гласуване по интернет е разумна възможност пред гражданите, особено пред младите. Но големият проблем е как да се гарантира честността и прозрачността на вота. Защото купуването на гласове и манипулирането на изборния процес е болестна и широко дискутирана тема в нашето общество. Явно българинът не може да си представи, че интернет гласуването намалява възможността за манипулации на процеса. Има ли основания за подобно съмнение?

Когато осъществяваме правото си на глас по обичайния досега начин, не се разрешава влизането с придружител в избирателната кабинка, освен в предвидените по закон случаи. Как това да се гарантира при гласуване по интернет? Какво пречи на купувачите на гласове да създадат мощна група от гласоподаватели, при това контролирана от тях, която да застане зад определена кауза и бюлетина? Някой представя ли си физически как се осъществява контролът от избирателните институции върху автентичността на подадения глас? Ако има добър механизъм за гарантиране на честен и прозрачен вот, и той бъде публично обявен, едва ли ще има значителна група от противници на интернет гласуването? Очевидно няма такава техническа възможност. Поне в България. А ние не живеем

в Испания.

Доверието в изборния процес у нас е ниско и наблюденията като цяло потвърждават този извод. Едва ли някой е водил зложелателна кампания срещу честността на вота. Имаше достатъчно показателни случаи. Едва ли ще се намери българин, който да не знае поне за един купен глас. Едва ли има българин, който да не знае поне един продаден глас. Едва ли има човек, непознаващ поне пет случая на сериозно влияние и изкористяване на вота. Такава е реалността на изборния процес у нас. Факти, безброй факти, при това добре представени в публичното пространство.

Голяма част от българите просто не се интересуват от изборния процес. Обичайните мнения варират от "Не ме занимавайте с такива глупости" през "Променяйте каквото искате в законите"

до "Това не ме засяга, нямам намерение да гласувам". Такива са типичните мотивации и на обществените нагласи относно всякакви идеи за промени в изборното законодателство.

Избирателната апатия в България не е изолирано явление, нито е по-голяма, отколкото другаде по света. Напротив. Не е естествено общество, в което 100 процента от хората гласуват, без това да е задължително. Животът не е само политика, не е само гласуване. Достатъчно дълго наблюдение върху изборите - честни или нечестни, по-честни или по-малко честни, не е убедило хората, че гласуването е усилие, от което пряко зависи как ще живее всеки един. Далеч по-очевидно е, че отивайки до избирателните урни, може би решаваме кой ще живее добре - тези или онези, а не как ние ще живеем.

За кубинките и кашите

ВЕСЕЛИН СТОЯНОВ

Нормално било в една държава да има протести, само дето исканията на полицията били неизпълними, казал онзи ден зам.-министърът на МВР Павлин Димитров. Не искам да ставам адвокат на ченгетата, защото... просто не искам. Но от човешка гледна точка съм съгласен с тях. Не бива зам.-министърът да определя като "несериозни" питанията за цената на кубинките. Предвид спецификата на полицейската работа то

именно кубинките са част от важните неща за всеки, наел се да служи в тази област. Щото употребата на пищови е дълга и сложна процедура. Поне да имат с какво ефективно да избягат от местопрестъплението вартелите на реда.

Тук обаче очевидно не става дума за пазарски драми, а за нещо друго. След като самите полицианти доказват, че въпросните кубинки могат да се купят на пазара за 60 лева, съвсем основателен е въпросът защо в МВР тези кубинки струват 90 лева. Министърът обяснил, че има Закон за обществените поръчки. Хубаво, казваме ние, има такъв закон, ама защо не го спазвате, г-н зам.-министър. Нали смисълът на тези закони е да се вкарват харченията за обществените поръчки в рамките на разумното. Ако

не вярвате, питайте министър Дянков, той все за това говори. Или пък вижте кой доставя кубинките? Просто, нали?

Ако оставим иронията настрана, наистина е тъжно. Щом на самите полицианти, които са призвани да пазят реда, тоест държавата, вече им е писнало, помислете си докъде я е докарала самата държава. Очевидно ще затворим БАН, полицията се сърди, Алексей Петров каза, че искали да го убият, но не бил с Първанов в Китай. Изобщо... романтика! Романтика за онези, които обичат кашите в обществото.

Само дето възниква въпросът кой ги забърква тези каша. Дали са си просто от управленска некадърност, или са дълго и внимателно обмисляни каша, чието забъркване има друга цел. И кой пише рецеп-

тите? Всезнайкото Уорлик или друг някой такъв?

Иначе става тъпо. Днес политици и полицианти са едни срещу други. Ами ние къде сме? В публиката и яростно люпим семки. Те ще се разберат, защото тези мачове са предварително уредени. Ето синдикатът на пожарникарите си е уредил нещата и зам.-министърът ги сочи за пример. Все едно, че някой от Министерския съвет е пожарникар и лично се е погрижил за пасти и кока-кола.

Всичко това е една голяма илюзия. Някъде другаде се решават истинските точки от дневния ред на държавата. И те не са кубинките на полицианти. Благодарение на тези тайни точки и сделки България вече е в списъка на терористите. Ами тогава!

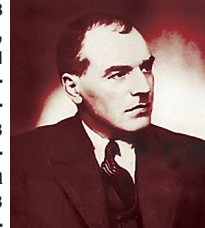
Датума

9

www.duma.bg

1880 - В С. ЖЕРАВНА СЕ РАЖДА ЙОРДАН ИОВКОВ (1880-1937), ПИСАТЕЛ, МАИСТОР НА КЪСИЯ РАЗКАЗ. Учи в

Жеравна, Русе и Котел, завършва гимназия в София през 1900 г. и служи в Школата за запасни офицери в Княжево (1902-1903). Учителства в добруджански села (1900-1912), участва в Балканската война като командир на рота в боеве при Кайта, Одрин и Чаталджа. Спасен е от плен през Междусъюзническата война от своите войници, които го носят километри, след като е ранен в крака при Гевгели. През Първата световна война е граничен офицер край Места и военен кореспондент по фронтовете. Публикува от 1902 г., а през 1910 г. печата първия си разказ "Овчарова жалба". Изпраща от фронта очеркови-дневникови разкази, през 1915 г. публикува "Балкан" и "Земляци". Живее в Добрич, а след като Румъния взема Южна Добруджа, отива във Варна, където получава мястото на чиновник в българската легация в Букурещ (1920-1927). От 1927 г. е в София, работи като сътрудник и преводач за бюлетините на МВНР. Автор е на произведенията: "Вечери в Антимовския хан", "Песента на колелетата", "Албена", "Жетварят", "Чифликът край границата", "Приключенията на Гороломов" и др. Умира на 15 октомври 1937 г. в Пловдивската католическа болница.

1901 - В СОФИЯ Е ОСНОВАНО Е БЪЛГАРСКОТО ИСТОРИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО.

Създава се като Историческо дружество по почин на преподаватели от Висшето училище (СУ "Св. Климент Охридски") и средните училища с цел да се разработят проблемите на българската и общата история и нейната методика и да се популяризират нейните знания. От 1918 г. се превръща в национално и носи името Българско историческо дружество.

1938 - В ГЕРМАНИЯ Е ИЗВЪРШЕН ПЪРВИЯТ МАСОВ ПОГРОМ НАД ЕВРЕИ, ИЗВЕСТЕН КАТО "КРИСТАЛНАТА НОЩ".

Названието идва от потрошаването на витрините на над 7500 еврейски магазина в Германия. Погромът е осъществен по лична заповед на Хитлер и при организационното участие на Гьобелс и Химлер и е представен като стихийен израз на народния гняв. Разграбени са 191 синагоги, от които 76 напълно унищожени. 30 000 евреи са арестувани и изпратени в концлагери. Погромите продължават до 14 ноември.

1973 - В СОФИЯ УМИРА АПОСТОЛ КАРАМИТЕВ (1923-1973), ТЕАТРАЛЕН И ФИЛМОВ АКТЬОР.

Роден е на 17 октомври 1923 г. в Бургас. След като завършва ВИТИЗ, прави запомнящи се роли на театралните сцени в "Ромео и Жулиета", "Дон Карлос", "В полите на Витоша", "Маскарад", "В навечерието", "Службогонци", "Мария Стюарт", "Хенри Четвърти", "Еснафи" и др., участва и в първото българско цирково варие и в записите на радиопиесите "Майка на своите деца", "Майстори", "Женитба", "Обикновено чудо". Известно време буди и децата с приказки в сериала "Весел ранобудник" по радиото. Постановя пиесите "Машинописци", а по-късно преподава и във ВИТИЗ. Играе във филмите "Любимец 13", "Специалист по всичко", "Сватбите на Иоан Асен", "Един снимачен ден", "Бялата стая", "Рицар без броня", "Хайдушката клетва", "Нощта срещу 13-и", "Утро над родината", "Наша земя", "Под игото", "Песен за човека", "Това се случи на улицата", "Легенда за любовта", "Двама под небето", "Малки тайни" и др. Големият актьор е съпруг на актрисата Маргарита Дупаринова (1921-1925).

1989 - ИЗТОЧНА ГЕРМАНИЯ ОТВАРЯ КОНТРОЛНОПРОПУСКАТЕЛНИ ПУНКТОВЕ В БЕРЛИНСКАТА СТЕНА и позволява на гражданите свободно да преминават в Западна Германия. Берлинската стена е част от границата между Федерална република Германия и Германската демократична република от 13

август 1961 г., отделяща Западен Берлин от източната част на града и територията на ГДР. Строителството и преоборудването на стената продължава от 1962 до 1975 г. Напълно построената стена се състои от 45 хиляди бетонни блокове 3,6 на 1,5 метра, със закръглен връх, чиято цел е да затруднява опитите за бягство. Става един от най-известните символи на студената война. След разрушаването ѝ фрагменти от нея бързо се превръщат в обект на търговия.

Знание

Наука не може да бъде покорена

Правителството няма политика за развитие нито на страната, нито на знанието

Проф. Дамян ДАМЯНОВ
председател на Съюза
на учители в България

Реално след 1989 г. науката и висшето образование са в перманентна криза. Налице е ясна тенденция за влошаване на състоянието в тях и на резултатите от дейността им. За да се развие науката и висшето образование, те трябва да бъдат финансирани от държавата. Целта е средствата за образованието да водят до създаване на образовано поколение, част от което трябва да влезе в най-продуктивната съставка на системата - науката. А целта на финансирането в науката е постигането на резултати, продукти, нови технологии и материали, съвременни машини, апарати и системи.

Наука е творчески процес. Тя се създава от учени, а не от работи. Създаването, творенето е акт с различни характеристики и резултати в зависимост от това дали творецът е физик, химик, техник, инженер или математик, философ, литературовед. Не всеки научен продукт има обем, маса, парична стойност. Създаването на научния продукт изисква време, духовни сили, условия и финансиране. Учените не поставят на първо място заплатите си. Напротив, в публични анкети у нас те класират месечното си възнаграждение на 5-о до 7-мо място. Заплатата е важна за съхраняване на собственото достойнство, на семейството, за осигуряване на спокойствие за мисловен и творчески процес. Удовлетворение за учения носят процесите на размисъл, създаване, творческа дискуссия, постигането международно и национално признание, създаденият продукт. Удовлетворение за учения - преподавател, създават още обучението на студенти, подготовката на млади кадри, формирането на последователи и школа.

Процесите на реформиране създадоха и задълбочават

криза в областта на кадрите

Тревожните апели за загуба на интелектуален капацитет остават без политически отклик и държавнически решение. Липсват преподаватели титулари в голяма част от висшите училища. Упращяваният нездравословен натиск върху БАН и Селскостопанската академия (ССА) съсипва кадровия им потенциал. През последните 20 години броят на заетите в науката намалю с 50%. Регистрира се срив в областта на аграрните и инженерните науки, сред физици и химици - дисциплините, които осигуряват технологичен възход на страната. Води се непродуктивен спор между научните институции и бизнес среди кой на кого е длъжен, а вината е просто в липса на държавна политика и ангажираност за стимулиране и развитие на наукоемки технологии и про-

изводство. Банални са вече констатациите за застаряване на научните и преподавателските среди, за емиграцията на кадри. Защо след като успешно създаваме деца - световни шампиони по математика, информатика, компютърни технологии, астрономия и пр., толкова бързо и

успешно ги изпускаме за България

Числото на напускащите страната за обучение в чужбина достигна 25 000 годишно (по данни на Евростат), което само по себе си е добър резултат, ако мнозинството от тези младежи след това се връщаха в страната. Което, за съжаление, не се случва.

За да е пълна картината на кризата в сферата на науката и висшето образование, трябва да посочим изкривените виждания и очаквания на държавното и политическото управление към институциите, които трябва да се занимават у нас с научни изследвания. Бих казал, че с усилията на няколко правителства бе смачкана Селскостопанската академия, която съхрани не повече от 30-40% от капацитета си. На дневен ред е БАН. Оказа се, че реформата в нея не е работа на нейните кадри. Без значение остава оценката на международната одитна комисия, без значение остава международното признание на научната продукция на ученияте от академията, които дори при тези невъзможни условия я класират сред ТОП 200 на европейските научни институции. Без последни остават разумни решения за реструктуриране, за концентриране на кадрите в няколко направления, важни за страната, засилвателните контакти с университети и участие в обучението на докторанти и студенти. Очевидно трябва да стане това, което искат не учените, а политиците.

Свободата на мисленето, решенията и исканията не се спо-

Младите учени обичат попрището си, но не успяват да живеят с оръзана до 200 лв. заплата

деля. Пример за това е Софийският университет - другата основна структура с национална значимост. И на БАН, и на СУ се осигурява

бюджет под границата на оцеляването

а след това цинично ги обвиняват, че не развивали наука. Впрочем положението в другите водещи университети, които провеждат научни изследвания, не е по-добро. Политиката "разделяй и владей", реализирана чрез финансиране на висшите училища за тази и следващата година, не почива на ясна и принципна ос-

Продължават протестите на академичната общност срещу унищожението

нова. Инжектирането на суми за някои университети не е достатъчно, за да го приемем като израз на реална държавна политика и нов подход спрямо науката. На 8 септември 2010 г. се появи държавна информация за формиране на 7 основни национални научноизследователски комплекси, последвана от Национална пътна карта за тях. Не може да не бъде поздравена една такава декларация. Но запознатите с предисторията отбелязват, че идеята се предвкъва от 2008 г., че декларацията се явява под натиска на ЕС и че остава неясна финансовата осигуреност, за да се формират тези комплекси. Защото тяхната реализация би трябвало да става на база университети и институти на

училища, създадени при неясни правила и критерии, с развити изисквания за кадрово ниво, преподавателски хорариум, научна продукция. Минаха вече 21 години от промените през 1989 г. Те очертават един много голям срок за обучение, за придобиване на опит и знания. За съжаление оценката, която поставяме на нашите политики и управляващи, е слаба.

Световният опит, опитът на европейските страни и препоръките на ЕС у нас трудно се възприемат и използват. В много страни на Европа и света, в ЕС, САЩ, Китай, Индия, Бразилия, Германия и други страни, чиито икономики бележат изход от кризата или дори възход в условията на криза, науката и резултатите от нея са основната движеща сила за позитивно развитие. В тези и други развити страни науката и образованието са плод на ясна, последователна и дълготрайна държавна политика, надживяла партийните пристрации. В България не е така! Водещите страни в света излизат от кризата с внедряване в производството на нови разработки и технологии, водещи до необходимост от нови работни места. Градят икономическия си възход с нови конкурентни продукти на пазара. В България разчитаме на просто увеличаване на трудовата заетост, при това свързана с нискоэффективна дейност. У нас науката и висшето образование бяха изолирани от участие в анализи, от разработването на конкретни мерки за ускорена реализация на нови технологии и продукти, а бяха тласнати в посока на противопоставяне, на вътрешна реорганизация и битка за оцеляване под натиска на искания за реформи без ясна държавна политика.

Не е случайно, че Европейската комисия призова правителствата да не съкращават разходите за образование и наука в условията на криза. Пример на далновидност е програмата "Европа 2020", пример на далновидност са усилията за разработване на подобна програма "България 2020". Към тази идея, към тези усилия правителството проявява формален, принуден интерес. Формално държавите в ЕС се развиват по един и същ на-

чин, но животът в тях е различен.

Защото зависи от управлението

Управлението разписва правилата за дейностите, но в успешните страни ги спазва. Управлението определя приоритетите на страната, но в напредналите страни залага на науката и инвестира в нея.

И придобиването на знания, и научните изследвания са дълготраен процес. Не всички научни резултати са материални и продаваеми. Съвременните наши политики искат от нас всеки научен и образователен продукт да има цена и пазар. Но това не е сергия, от която можеш да си купиш домати или компютър. Впрочем и те са продукти на науката. За да се развие науката и образованието се нуждаят от подкрепа - управленска и финансова, стратегическа и дългосрочна. У нас главният финансист на републиката каза на 21 май 2010 г.: "Учените като всички останали хора, като ги оставиш сами, почват да психясват. И започват да си разработват неща и нямат усет дали това ще работи." Нека да сравним този дълбокомислен подход на нашия държавник с думите на израелския президент Шимон Перес в негово интервю пред наш вестник на 11.08.2010 г.: "Не ходете в банките, идете в научните лаборатории... Там, в научните лаборатории, се крие реалният изход, а не в трезорите на остарялата банкова система... Науката не може да бъде завладяна".

В историята на България има един Златен век и той е векът на просвещението. Актуално и разумно звучат думите на народния будител Христо Ботев, казани преди повече от 130 години: "Както окоето е поотребно за светлината, така и науката и образованието са потребни за който и да е народ". Тези думи се разминават безкрайно с вижданията и действията на днешното правителство. А ние за пореден път настояваме за промяна в националната политика, за европейска политика към науката и образованието, към техните институции и кадри!

(Из словото на автора за Деня на будителите, произнесено на 2 ноември т.г.)

Общество

www.duma.bg

Румел ОВЧАРОВ,
председател на Съвета
по бюджет и финанси
на НС на БСП

Бюджет на социалното замръзване

Номинално средствата за образование и здравеопазване се увеличават, но реално - намаляват

Основната цел на проектобюджета е спазване на 3%-ния критерий за бюджетен дефицит. Заложеният дефицит от 2.5% формално покрива този критерий. Като мантра се говори, че няма да се вдигат данъци и да се намаляват заплати и пенсии, макар че и двете вече се случват.

Другите цели, посочени в проектобюджета, са заимствани от средносрочна фискална рамка:

- запазване стабилността на валутния борд при сегашния фиксиран курс на лева към еврото;
- ориентиране на публичните разходи в посока на стимулиране на факторите, ускоряващи икономическия растеж в съответствие с обновената Лисабонска стратегия;

- подобряване на бизнес средата и на инвестиционния климат.

Тези цели обаче не са подкрепени с програми и съответни инструменти, поради което остават декларативни. Нещо повече, слабо финансиране на научно-изследователската дейност и висшето образование, както и заявените намерения от правителството за увеличаване на осигурителната вноска и за одържавяване на професионалните пенсионни фондове противоречат на втората и третата цел. От друга страна, дефицитното финансиране и плановете за емисии на дълг не подкрепят гладкото функциониране на паричния съвет.

Проектобюджетът е базиран на следните макроикономически допускания:

- икономически растеж за 2010 - 0,7%, за 2011 - 3,6%
- инфлация - за 2010 - 4,5% в края на периода и 3,2% средногодишна, за 2011 - съответно 2,6% и 3,7%

- преки чужди инвестиции - 2010 - 1,8 млрд. евро, и 2011 - 1,98 млрд. евро

Предвиденият икономически растеж от 3,6% за следващата година следва да се разглежда като оптимистичен вариант. Може да се прогнозира, че настоящият ръст на експорта по-скоро е възстановяване на обемите от предкризисния период и ще забави темпото си в следващите тримесечия. Трудно може да се планира по-осезаемо нарастване на вътрешното търсене и инвестиции - други потенциални фактори за растеж. Затова е по-вероятно растежът да се задържи на равнище 1-2%.

Икономиката през първото полугодие бележи спад от 2,5% спрямо съответния период на м.г. Ако се съди по динамиката на БВП през последните три тримесечия до юни т.г., все още не се очертава промяна в тенденцията към свиване на икономиката. Отслабва само темпът на това свиване. Ако заложеният растеж за 2011 г. като определящ елемент в макрорамката е нереалистичен, това прави несигурна и самата основа на бюджета. Изявляенията на министъра на финансите, че бюджетът е напълно изпълним в приходите и разходите даже при нулев растеж са, меко казано, несериозни. Та нали 3,6% растеж означава приходи от преки данъци, значително по-големи, отколкото при нулев растеж. Това няма нищо общо с аргумента, че от растеж чрез износ няма ДДС-приходи.

Какво показва анализът на факторите на растежа? Вътреш-

ното търсене продължава да се свива - за първото полугодие крайното потребление намалява с 6,9%, а инвестиционното със 7,2%. Потенциалът на този фактор ще остане отрицателен и през второто полугодие.

Външното търсене остава засега единствен фактор на растежа. Именно нарасналият с 26,8% износ през първото полугодие понижи два пъти темпа на свиване на икономиката спрямо м.г.

Да изходим от това съотношение и да го приложим за шест месеца. За да се преодолее спадът и да се постигне растеж от 1,0 - 0,7% за 2010 г., износът през второто полугодие трябва да нарасне с около 65%. Само така може да се постигне ръст на БВП от 3,6% през второто полугодие и прогнозираният за годишната растеж. Подобно развитие не е невъзможно, но е малко вероятно, защото предполага 21 млрд. лв. износ по сегашни цени.

Още по-проблематичен е прогнозираният растеж за 2011 г. Обявеното замразяване на заплати, пенсии и социални плащания, плюс понижаването на реалната покупателна сила на доходите от инфлацията (около 4%) ще подхранват свиването на индивидуалното потребление. Увеличаването на износа ще подобри сегашното понижено натоварване на оборудването и слабо ще повлияе на инвестициите. Брутокапиталообразуването, което бележи през тази година спад от над 10%, ще запази като цяло отрицателната си динамика. Следователно, през 2011 г. вътрешното търсене няма да бъде положителен фактор за растежа.

Остава износът. За да издърпа икономиката с 3,6% ръст, износът трябва да достигне около 45 млрд. лв. Респектиращ обем! За съжаление европейското възстановяване е доста слабо, което ще лимитира и пазара на нашия износ. Направената по-горе оценка на факторите на растежа доказва нереалистичността на макрорамката, а следователно и на основата на бюджет 2011.

Приходи

Приходите продължават да бъдат най-чувствителната област в работата на правителството. При съпоставяме данъчната система, дори при по-високи нива на някои акцизи и при значително по-висок номинален БВП за 2011 г. спрямо 2008 г. (77,1 млрд. лв. срещу 60,3 млрд. лв.) се предвиждат по-малко приходи - приблизително с 2,7 млрд. лв. (23,7 млрд. лв. за 2011 срещу 26,4 млрд. лв. за 2008 г., без европейското финансиране). Това означава, че през 2008 г. настоящата данъчна система е обезпечила приходи на публичния сектор в размер на 38,1% от БВП, докато днес се планира за следващата финансова година да се съберат 30,7% от БВП при същите преки данъци и при по-високи акцизи.

Приходите са прогнозиранни на база на незначителни промени в данъчната система. Предвидени са поредни увеличения на акцизите на горивата, планирани на стъпки за достигане на минималните нива на Общността. Предвидено е и увеличение на ДДС в туризма на организирани групи от 7% на 9% за

сметка на намаление на ДДС на неорганизираните туристи от 20% на 9%.

На тази база са заложени общо приходи по консолидирания проектобюджет в размер на 25 844 млн. лв. при очаквано изпълнение на приходите за настоящата година от 24 548 млн. лв. Планиран е ръст от 5,3%, което е приемливо от гледна точка на преходния номинален растеж на БВП от над 7%. Смуцава заложеният ръст на приходите от корпоративен данък от 24% спрямо

ръста на БВП и е трудно-изпълним, въпреки намаляването на срока на амортизация или въвеждането на 10% данък при източника при офшорни плащания. От друга страна, възможно е преизпълнение на непреки данъци не само поради ръст на потреблението, но и на излизане на светло на бизнес, предвид преодоляване на глобалната икономическа криза. Приходите от акцизи са прогнозиранни да намаляват въпреки очакваното увеличение на акциз на горива, което

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

Социалните плащания остават във фризера, въпреки прогнозирания растеж

очакваното фактическо изпълнение за настоящата година, който най-вероятно няма да бъде достигнат. Въпреки че се декларира намерение за по-висока събираемост, разчетите показват, че се залага на настоящото ниво на събираемост на данъците, което отстъпва на достигани вече параметри - пример: сравнението 2011 спрямо 2008 г.

Консолидираните приходи през 2011 са с прогнозен ръст от 5,3% и достигат 25,8 млрд. лева. Като процент от БВП те ще спаднат с 0,8% спрямо 2010 г. и ще са на ниво от 33,5%. Номиналният ръст идва най-вече от данъчните приходи, които са прогнозиран да нараснат с 5,8%. Очаква се ръст на преки данъци, най-вече корпоративен данък и социални осигуровки с 6,1% и на косвени с 5,6%. Очаква се съществен ръст на грантове с 14,6% на основата на трансфери от ЕС. Неданъчните приходи се очаква да спаднат с 2,8%, най-вече поради ниски трансфери от централната банка и намалени продажби на нефинансови активи. Като извод, единственият приход, чиято роля съществено се увеличава, е грантовете от ЕС, които ще достигнат 2,9% от БВП при 2,7% за 2010 г. Данъчните приходи ще спаднат до 26,4% от БВП спрямо 26,8% от БВП през 2010 г. В приходната част най-голям риск представляват директните данъци. Очакваният ръст от корпоративен данък чувствително надхвърля

ще доведе до допълнителен приход от 65 млн. лв.

Разходи

Общият размер на разходите се доближава до очакваните фактически разходи за настоящата година - 26 995,5 млрд. лв. за 2011 г. при 27 030,6 млрд. лв. за настоящата година.

Заложеният разходи по функции са приблизително повторение на достигнатите разходни лимити през настоящата година с отклонение в порядъка на 20-30 млн. лв.

Функциите, при които наблюдаваме по-осезаемо увеличение спрямо 2010 г. са:

- здравеопазване - 117 млн. лв.
- социални осигурявания и програми - 210 млн. лв.

- благоустройство и комунално стопанство - 425 млн. лв.

Функциите, които изостават от достигнатото ниво на разходи за настоящата година, са:

- отбрана и сигурност - 240 млн. лв.
- икономически дейности - 560 млн. лв.

Различията във функциите благоустройство и комунално стопанство и икономически дейности са в резултат основно на различно планиране на усвояването на европейските фондове.

Не са планирани увеличения на заплати и пенсии, т.е. политиката по доходите остава пасивна, въпреки разчетения сравни-

телно амбициозен икономически ръст и среден по интензитет инфлационен темп.

Не са заложени планове за реформиране на нито един от ключовите публични сектори, което ще бъде определен проблем за правителството при защитата на бюджета пред ЕК и партньорите.

Разходната част на бюджет 2011 може да бъде определен като бюджет на социално замръзване.

- Замразяване на заплати, пенсии и социални плащания. Подобна политика е обещана и за 2011 г. Това се прави въпреки прогнозиран растеж от 3,6% на БВП. И още нещо - при заложена инфлация от 3,7% реалните заплати, пенсии и социални плащания ще се понижат. Интересно, как при подобна политика Симеон Дянков ще докара българските доходи до средните за ЕС в рамките на два мандата?

- По предвиденото в бюджета образованието и здравеопазването, въпреки и обявени за приоритети, също търпят охлаждане. Номинално средствата за тях се увеличават съответно с 3,3% и 2,7%, но с отчитане на инфлацията реално те ще разполагат с по-малък ресурс. Това са сектори сериозно недофинансирани. Зейналата през тази година финансовата дупка в здравеопазването ще се възпроизведе неизбежно чрез бюджета и за следващата година.

- За първи път общата сума на парите за пенсии се намалява със 110 млн. лв.

- Въпреки многото шум предвидените за усвояване през тази година пари от европейските фондове не се различават чувствително от постигнатото през 2008 г., а за 2011 г. е заложен скромният ръст от 13% в усвояването на европейските пари. Това значително свива възможностите за финансиране на инфраструктурни проекти и регионално-то развитие.

- Големият ръст на средствата по функция "Благоустройство, комунално стопанство" - 2,3 пъти спрямо тази година, е свързан главно с предвиденото усвояване на средства по оперативните програми. Оттук и определеният риск за неизпълнение.

- Правителството трябва да бъде приветствано затова, че втора година свива военния бюджет и ликвидира абсурдната ситуация най-бедната страна в ЕС да бъде в групата на страните с най-големи разходи за отбрана към БВП.

- Специално внимание заслужава динамиката на средства по функция "Общи държавни служби". След протичащата втора година административна реформа, направените съкращения и обещанията за големи икономии по това перо на бюджета, резултатът е ръст на разходите към националния бюджет за 2011 г. с 8,3% за администрация. Спрямо охуланата 2008 г. предвидените разходи са по-малко само със скромните 137 млн. лв. (щепомним, че в 2008 г. заплатите бяха чувствително увеличени).

Противно на оценките на не-олибералите, че разходите в бюджет 2011 г. могат да бъдат чувствително намалени (премахване на всякакви субсидии, оръзване на парите за основните сектори на публичните услуги и др.), нашата позиция трябва да бъде, че един от основните проблеми на бюджет 2011 са приходите, а не разходите (не че няма неефективно разходване на средства при отделните първостепенни разпоредители с бюджетни кредити, но това трябва да бъде предмет на конкретен анализ).

Дефицитът във време на криза е използване на фискален инструмент за антикризисна политика.

Лошото е, че тези пари отиват не за активни реални антикризисни политики, а просто за запълване на дупките в бюджета, поради по-ниските от възможните приходи.

Позиция

www.duma.bg

Бюджет на ...

От стр. 14

В условията на криза намаляването на преразпределяната чрез бюджета част от БВП не е политика, която работи за по-бързото възстановяване и растеж на икономиката. Толкова повече, след като България не е изправена пред остри проблеми за драстична фискална консолидация, каквито имат редица страни в ЕС.

Финансиране

Бюджетният дефицит възлиза на 1 963 млн. лв., или 2,5%, при 3 262 млн. лв., или 4,6% за тази година.

През следващата година се предвижда финансирането да бъде положително с 1,2 млрд. лв., с колкото се очаква да нарасне и правителственият дълг. Планирани са емисии на евро облигации на външните пазари в размер на 1 млрд. евро и положително нетно финансиране по държавните инвестиционни заеми.

Залага се минимален размер на фискалния резерв 4,5 млрд. лв., колкото е нивото му, съгласно актуализирания вариант на бюджета за настоящата година.

Основен източник на финансиране е външни източници, като се предвижда нетното външно финансиране да е 2,4 млрд. лв., достатъчно да покрие бюджетния дефицит. Правителството планира да издаде дългови инструменти от 1 млрд. лв. на външните пазари и да усвои кредитна линия от 200 млн. лв. от ЕИБ за кофинансиране на европроекти. Като допълнение се предвижда издаване на ДЦК на вътрешния пазар от 800 млн. лв. Съгласно проекто-бюджета публичният дълг не трябва да надскочи 14 млрд. лв., или 18,2% от БВП. Максималната сума нов дълг е 3,5 млрд. лв., като издадените държавни гаранции не могат да надхвърлят 800 млн. лв. Правителството очаква да получи 450 млн. лв. от приватизация на държавни дялове.

Предложеният проекто-бюджет предвижда минимален спад на разходите,

свързани с ЕС-вноската на държавата с 0,1%. Като процент от БВП разходите през 2011 г. ще паднат с 2,7% до 35%. Преглед на структурата на разходите показва сериозен спад със 72% в средствата за при-

ни дейности нарастват. Все пак най-чувствителната промяна спрямо 2010 г. остава ръстът на жилищно благоустройство със 71,2%. Тази част от бюджета бе от тези с най-голям ръст през последните години, с из-

последните изследвания на "Амнести интернешънъл".

Бюджетът може да бъде наречен бюджет на социалното замръзване. Вече за 30 месеца се замразяват заплати, пенсии и социални плащания. При инфлация за тези 30 месеца почти 10% номинално предвидените увеличения за уж приоритетните образование и здравеопазване от 3,3 и 2,7% са по-ниски от прогнозируемата инфлация и реално тези сектори ще разполагат с по-малко средства.

Предлагат се недопустими от конституцията механизми за "национализация" на осигурителни плащания. НЗОК финансира бюджета, Професионални пенсионни фондове финансират НОИ и т.н.

Неприемливо като философия и невярно като фактология е твърдението, че се намалява преразпределението чрез разходната част на бюджета до 35,5%. Разходната част е идентична като сума с миналогодишната. Практически всички страни от ЕС увеличиха дела на бюджетните си разходи в годината на излизане от кризата (2009 спрямо 2008 г.), повечето от тях с 5-6% до над 50% от БВП.

Правителството предвижда дългово финансиране на бюджетните си дефицити в размер до 3,5 млрд. лв. Некомпетентният начин, по който се прави, повиши доходността на това финансиране до 6,45% - значително по-висока от доходността в Испания - 4,12%, Португалия (след провала на преговорите на бюджета между опозиция и управляващи) - 5,83% и дори на практика фалиралата Ирландия - 6,2%. Пускането на облигации на вътрешния пазар изтласква частния бизнес и прави невъзможно възстановяването на кредитирането му.

Извън декларирания стремеж за вметване в 3% Маастрихтски критерии отсъстват цели на икономическата и фискалната политика. Декларираните общи послания не са подкрепени с адекватни фискални инструменти. Не са предвидени реформи в нито един сектор на публичната сфера.

Снимки Мариета ТОМОВА

В началото на 2010 г. Дяков обеща в края на мандата заплатите да са средноевропейски

ключение на 2010 г.

Извогу

Провежданата от ГЕРБ некомпетентна фискална политика в края на миналата година (ограничаване на разходите, неразграничаване на начислена и касова основа при определяне на дефицита) е основана причина за "удушването" на бизнеса и връщането на икономиката на страната в кризата.

Силно намалената приходна част - при увеличаване на БВП до 77 млрд. лв. спрямо 69 млрд. лв. през 2008 г., приходите намаляват с 2,7 млрд. - от 26,4 млрд. лв. до 23,7 млрд. лв. и са ясно доказателство за неспособността на правителството да се справи със сивата икономика, контрабандата и корупцията. Изводът се потвърждава и от

Заг фасагата

Нашият Десети

Проф. Андрей ПАНТЕВ

През 1815 г. в Париж се завърща монархическа емиграция, спасила се от революцията през 1789 г. Реставрацията е придружена с озлобено ликуване. Тогава един оцелял съвременник горчиво казва: "Те нищо ново не са научили и нищо старо не са забравили". В крайна сметка десетки години по-сетне реставраторите пак са поразени. На Десети ноември у нас като че ли стана приблизително обратното. Всеки бързаше да покрие теста за новата благонадеждност. Всички напомняха, че са онеправдани деца на земевладелци, индустриалци и банкери, че са били измъчвани и пренебрегвани. А в повечето случаи истински онеправданите в недоумение мълчаха.

Всичко "ново" бе автоматично и безусловно приемано и нищо "старо" не бе признавано. Катедрата по научен комунизъм в университетата излъчи най-яростните сини политолози, интелектуалци, без които не минаваше един държавен банкет, изтъкваха неимоверните си страдания при болшевиките; съветски възпитаници съдеха СССР; потопените в селективното социзобилие глезеници споделяха мъките си от репресиите, пратили ги от една ръководна длъжност на друга. Журналисти, погребвали всеки ден американския империализъм, се покръстиха в американофилия. Човек придобиваше впечатлението, че тръгвайки на работа, сме се препъвали в труповете, че който е слушал "Бийтълс", веднага е отпращан за Белене, че банани са виждали само членовете на ЦК. Излежавашите се по партийните почивни домове избраници, заедно със сума ти деца на активни борци, се упражняваха в ефективни шегички за консумация на млечни продукти от партизаните. Умни хора, които без социализма щяха да си останат обичани учители или фелдшери в местното околийско градче, споделяха как ги е задушавала свирепата цензура. Всичко следваше да бъде преобърнато точно наопаки, за да си намери праведното място. Тежки партийни босове и дискретни милиционери ставаха преуспяващи бизнесмени. В същото време стоящите по опашки хора се радваха от промяната, но не разбираха защо всичко следва да бъде разрушено.

Такива явления винаги е имало в нашата не само модерна история. Но този път мащабите бяха грандиозни. Подражанието достигна шеметни висоти. Даже телевизионните говорители фонетично имитираха говорителите на Свободния свят. Целият свят осъди пребиването на един черен в Лос Анджелис от полиция, но ние казахме: "Така им се пада, защото не почитат демокрацията!"

"Новото" бе застрахователната декларация на всички, че нямат нищо общо с "онези". Колкото повече си имал, толкова по неистово крещиш. Кой са те, онези, ставаше трудно за разпознаване. Новото беше епидемията на всякакъв стопански бандитизъм, който се представяше като спасителен триумф на пазарната икономика. Артистите, натискали се за един танц с член на Политбюро на "творчески срещи" или брак с тяхно дете, сега подиграваха Тодор Живков и наивните цигани.

През призмата на тези метаморфози започнахме да гледаме по друг начин на нашето подалечно героично минало. Сецяхме се, че преди да се е говорело за "непобедимата Червена армия", сме хълцали по "синеоките рицари" на Третия райх, че сме изтъквали, че не сме славяни, когато ни предстои съюз с австрийци или германци. Колко лесно се сменят братушките! А доколко автентичен бе за нас Десети? Не беше ли той с верижен привкус, не беше ли разрешен и дори поощрен отново откън? Няма ли нашенски облик магическата за цяла Източна Европа 1989 г.?

Тук стигаме до приложната историография със съвременен адрес. Една централизирана власт винаги пада най-лесно. Така е било през всички европейски революции след XVII век. Нещастният Луи XVI е изоставен най-брутално тъкмо от подвластните му аристократи и придворните. На последния руски император най-напред Временното правителство му отказва изход да избяга в чужбина. Чак после го разстрелват болшевиките. Когато пада персонифицирана мачта на един кораб, никой не хуква да го спасява. Защото мачтата е комична и се управлява само от един човек. Нашият комунизъм не падна от съпротивително движение. И не само откън. Той беше само формата на онзи конюнктурен тарикатлък, който при първото изпитание много лесно сменя посоките си. Направо е удивително как не забелязваме това. А все пак идеята за социална справедливост ще продължава да излъчва подобни идеологии и системи. Независимо от безславния им провал. Защото тази идея е безсмъртен инстинкт в самата природа на човека. А може би и най-благородната част от него!

Култура

очаквайте

Биг бендът на БНР празнува с юбилеен концерт с трима диригенти

50
ГОДИНИ
BIG
BAND

www.duma.bg

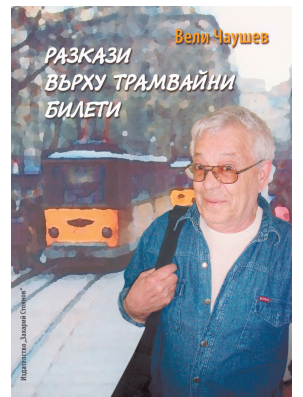
кратки

Три срещи в читалище „Николай Хайтов“

Премиерата на най-новата стихосбирка на Яна Кременска ще се състои на 10 ноември от 18 ч. в Литературния салон на читалище „Николай Хайтов“ в столичния квартал „Изток“. Водещ е Славимир Генчев. На 11 ноември от 18 ч. започва срещата с Радка Славова и представянето на книгата ѝ „Да прегърнеш времето“. Събитието е съвместна инициатива със Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и 165 ЦДГ (целодневна детска градина). На 12 ноември от 18.30 ч. артсцената на читалището представя новата поетична книга на Таня Попова „Какво да правя с теб“. Водещ е Славимир Генчев.

Творческа вечер на Вели Чаушев

Издателство „Захарий Стоянов“ и Сатиричният театър „Алеко Константинов“ организират литературно-театрална вечер на Вели Чаушев с участието на негови колеги - на 10 ноември от 19 ч. в камерна зала „Методи Андонов“ на театъра.

Николай Милчев в Литературната гостоприемница

Народно читалище „Д-р Петър Берон“ - бул. „Витоша“ 109 (заг сладкарница „Лучано“, трамвай 1), и Литературната гостоприемница на поетесата Надежда Захариева организират на 10 ноември от 18 ч. творческа вечер, посветена на стихосбирката на Николай Милчев „Петел от малинов пейзаж“, издателство „Атон“, чийто издател е писателят Николай Стоянов.

Ивайло Диманов издаде абсурдна кримка

Премиерата на новата книга с разкази на Ивайло Диманов „Килър с 24 диоптъра късогледство“ е днес от 18 ч. в джаз клуба на Столичната библиотека. Изданието е на УИ „Св. Климент Охридски“.

Два филма на Стефан Джамбазов в кино „Одеон“

Два нови филма на Стефан Джамбазов - „Юлия“ и „Хорото на мъртвите“, представя филмовата студия „Време“ в кино „Одеон“ на 10 ноември от 19 ч. Входът е свободен. Филмът „Юлия“ (за режисьорката и актрисата Юлия Огнянова) - режисьор Стефан Джамбазов, оператор Цветан Недков, е осъществен с финансовата подкрепа на програма „Култура“ при Столичната община. Режисьори на „Хорото на мъртвите“ са Стефан Джамбазов и Давид Джамбазов, оператор е Цветан Недков.

В Румъния аплодираха звезди на Оперетата

Марио Николов и Валентина Корчакова участваха в международния галаспектакъл „60 години Национална оперета - Букурещ“

Валентина Корчакова и Марио Николов в сцена от „Царицата на чардаша“

Популярните изпълнители са специални гости в галаспекта по повод 60-годишния юбилей на Националната оперетен театър „Ион Дачиан“ - Букурещ, представителен за жанра оперета и мюзикъл в Румъния и утвърден партньор на много европейски сцени, сред които Националната оперета в Унгрия, Музикалният театър в Санкт Петербург и още много др., научи ДУМА от „АМЦ продакшън“. Международният юбилеен спектакъл се състоя на 7 ноември в голямата зала

на НОТ „Й. Дачиан“. Организаторите анонсираха участниците в програмата като най-добрите изпълнители в жанровете оперета и мюзикъл на Румъния, България, Унгрия, Чехия, Словения и Русия. Репетициите за голямото събитие започнаха два дни предварително, когато нашите оперетни звезди Марио Николов и Валентина

Корчакова пристигнаха в румънската столица.

Режисьор на юбилейната гала „60 години Национална оперета - Букурещ“ с популярни откъси от оперети и мюзикли е унгарецът Джон Развен-КЕРО. Марио Николов и Валентина Корчакова триумфираха с части от коронния си репертоар - аплодираните в цял свят дует „Часов-

никът“ от оперетния шедьовър на Йохан Щраус „Прилепът“ и ариите на принц Раджами и Одет от „Баядерка“ на емблематичния оперетен автор Имре Калман.

Българските звезди са дългогодишни изпълнители на сцената, едни от най-уважаваните и популярни имена не само в оперетната класика, любими и почитани от публиката както на Националния музикален театър, така и в много от оперните театри в България, Европа и света. Двамата се пре-въплъщават в ролите на централните лирични герои в най-обичаните от публиката оперети от Калман „Царицата на чардаша“, „Графиня Марица“, „Баядерка“, Фр. Лехар - „Веселата вдовица“, „Граф фон Люксембург“, Йохан Щраус - „Прилепът“, „Виенска кръв“ и още много други. Носители са на престижните отличия „Кристална лира“ за върхови постижения в областта на музикално-сценичните жанрове. Марио Николов и Валентина Корчакова гастролираха в цял свят, като голяма част от коронните си партии изпълняват на оригинален език.

Показваме „Риголето“ в Холандия и Белгия

Христо ХРИСТОВ

На 15-дневно турне в Холандия и Белгия е Старозагорската държавна опера, която показва там новата си постановка „Риголето“. В турнето участват хорът и оркестърът на трупата, поканата е отправена от холандска импресарска къща. Общо 11 излизания на сцена имат изпълните-

лите. Зад диригентския пулт се сменят временният директор на културния институт Красимир Къшев и Григор Паликаров. Режисьор на „Риголето“, чиято премиера беше на 26 октомври, е немецът Франк-Бернд Готшалк.

Сред изпълнителите на главните роли има само двама българи - мецосопраното Анита Дафинска, в ро-

лята на Мадалена, и басът Пламен Кумпиков - Спарафучиле. В ролята на Риголето гостуват Владимир Опенко и Алфио Грасо, Джилда изпълнява Камила Корси (Карина Скзесзевска), а Херцога на Мантуа - Джорджо Касчари. Диригент и художник на декора е Карел Спанхак, а художник на костюмите - Марит ван дер Бурт (Холандия).

Унгарски ритми с оркестър „Чик“

Снимка „СОФИЯ ЛАЙВ КЛЪБ“

Музикалният живот в наши дни е изключително многоцветен, не само като жанрове и стилове, но и от гледна точка на множеството изпълнители. Една интересна и вълнуваща багра в тази кавалкада от цветове е оркестър „Чик“, който развива дейност в Унгрия вече 22 години и е преди всичко достоверен интерпретатор на унгарската народна музика. Днес от 20.30 ч. унгарски фолклор ще звучи в столичния „София лайв

клуб“, научи ДУМА от Мира Горанова. Тези 22 години оркестърът посвещава преди всичко на опознаването, изучаването, а по-късно и на разпространението на фолклорната музика чрез концерти и така наречените „танцови къщи“, както в Унгрия, така и в чужбина. През последните няколко години музикантите избират творчески път, който дава възможност народната музика да се превърне в неочаквано приятно изживя-

ване за възможно най-широк кръг от хора. До появата на оркестър „Чик“ рокът зарежда силите си с народната музика. В репертоара на оркестър „Чик“ фолклорната музика поглъща рока, запазвайки автентичните си ценности, прекрасните плодове на човешките мисли и емоции, но признавайки движещата, увеличаваща сила на поп и рок музиката, която докосва толкова много хора в съвременния променящ се свят.

Новият брой на „Моята Вяра“ е посветен на Йордан Йовков

Излезе новият брой на вестник „Моята вяра“ - месечно издание за литература, изкуство и култура, който е посветен на 130 години от рождението на Йордан Йовков. На първа страница е публикацията на проф. Здравко Чолаков „За да бъдем човеци, или тъй нужният ни Йовков днес“. Поместени са материали за Йовковия род, за неговите военни разкази, за Йовков и българския театър. Статията „Взлеган в живота на своя народ“ на акад. Петър Динеков разкрива съдбата на народа като съдба на писателя. Представен е спомен от Ангел Карадийчев, който се е познавал с Йордан Йовков, в текста „Високо литературно дело“ е разказана интересна случка между двамата творци. В броя може да се прочетат спомените на Елисавета Багряна за нейните незабравими мигове с Йовков. За непобедимия талант и житейските неволи на Йордан Йовков пише Драгомир Шопов. „Писателят през погледа на художниците“ е представен чрез рисунки на проф. Васил Захариев, Борис Денев, проф. Александър Поплов. Може да си припомним разказа „По жицата“, както и да се „разхожим“ по Йовковите китни места.

Мнение

Веселин БАЙЧЕВ

Финансирането на българската култура изобщо и на българската музикална култура в частност не е проблем само на бюджет 2010-2011 г. Опитващите се днес да правят "реформи" в културата трябва да надникнат в историята и да узнаят, че не са първите.

В периода 1963-1964 г., с отделянето на Министерството на културата от това на просветата, бяха ликвидирани 5 държавни симфонични оркестъра и около една трета от съществуващите държавни театри, а други бяха "обединени" - напр. Военният театър с театър "Трудов фронт" и с Пернишкия държавен театър. Този партийно-държавен акт беше свързан с назначаването на д-р Петър Вутов (един ветеринарен лекар) за министър на културата. Той проведе "в живота" решение на ЦК на БКП (тогава това не се наричаше реформа!).

В края на седемдесетте години Людмила Живкова лансира идеята различните културни институции в един град - филхармония, опера, театър, културен театър и художествена галерия, да се обединят под единно ръководство и с общи счетоводство и технически персонал. Идеята не сработи.

Стремеж държавата да се отрече от това "бреме" се появи, и през 1989 г., когато Георги Йорданов лансира тезата, че културните институции трябва да преминат към общините. Нямахме време. Дойдоха "промените" и с тях реформите (чети: съкращенията!).

Списъкът започна да се попълва: възпитаният във Франция културолог - професор Знеполски, заяви още през 1990 г. (когато беше заместник на проф. Кръстьо Горанов в първото Луканово правителство): "Ще пуснем изкуството на пазара, пък каквото оцелее." През 1994 г., като министър при Беров, същият заяви: "Някои институти произвеждат слаба продукция, затова трябва да бъдат закрити!" и опита да ликвидира две опери (Плевенската - успешно!), вместо да им намери светни директори. Негово кредо беше: "България нищо няма да загуби, ако отстъпи първенството по брой поети на глава от населението" (интервю във в. "24 часа"). После започнаха ежегодните 10-процентни съкращения на щатните бройки, но върхът беше министерстването на Емма Москова с музикален съветник Алипи Найденов - диригент, "реформирайки" четири филхармонии и четири опери в ОФДружества, спестявайки практически 400 държавния бюджет над 400 щатни бройки (1999 г.). Последното ПМС 152 минимализира с още 450 щатни бройки музикалните институции и увековечи в "този" списък имената на Вежди Рашидов, неговия заместник полк. Митко Тодоров и съветника Панкин.

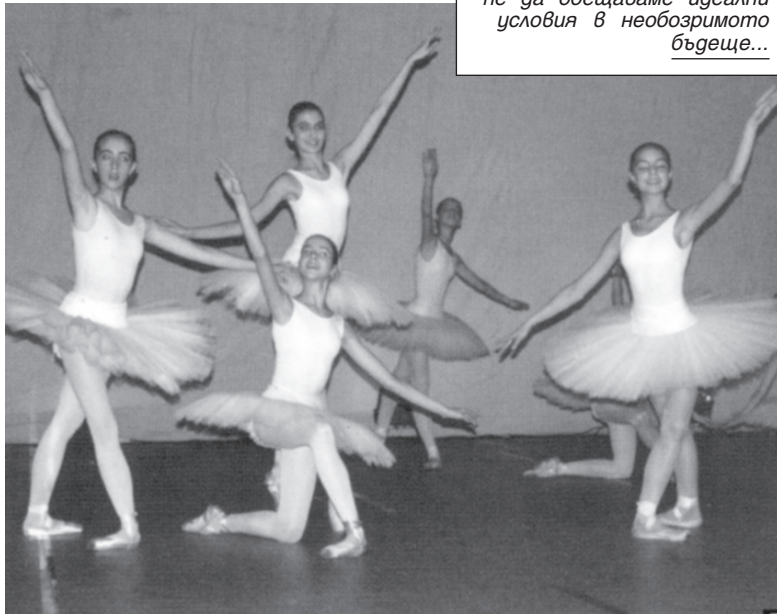
Новото и страшното в последната кампания за внедряването в общественото съзнание на необходимостта от тази "реформа" е, че повече от го-

Още веднъж за финансирането на културата

Без да намерим новия коловоз, ще продължим пътя си към пълната ѝ ликвидация

За да останат талантливите млади хора в България, да творят и развиват българската култура, трябва да спрем с експериментите и да създадем добри възможности още днес, а не да обещаваме идеални условия в необозримото бъдеще...

дина обществото беше облъчвано от управляващите посредством медиите с невероятни и нагли лъжи, безсмислици и инсинуации, безграмотни сравнения, с манипулирани данни, за да бъде настроено срещу институциите и хората, които работят в тях.

Това е накратко историята на "държавната политика" в областта на музикалната култура от двадесет години насам, заложена като идея отпреди промените и "провеждана" с по-голям или по-малък интензитет от различни по цвят и манталитет министри след тях.

Както сподели наскоро един бивш министър на финансите, днес подуправител на БНБ: "Министерството на културата няма философия - не днес!, - поне от десет години."

Преди 15-ина години се появи инициативата за съвместно финансиране, споделено между Държава и Община, при най-добра засега пропорция 10:1 (милион от държавата, 100 000 от общината; вече и по-зле) с договори, които са оставени на добрата воля и възможности на съответната община, зависещи от кмета, от ресорния зам.-кмет, от комисиите в Общинския съвет, от решението на Общинския съвет..., от актуализирането на общинския

бюджет и от още много субективни ситуации, т.е.

липсват каквито и да са нормативни гаранции

"Философията" на този тип съфинансиране се заключава в това: "някой да даде, ако може и иска, пари, пък ние (МК) ще ги управляваме". Това положение при настоящото "управление" на културата се превърна, чрез иначе механичния инструмент СЕБ-РА, и съпровождателите го забранителни бариери и "лимити" на ползваемост на собствените приходи, във всекидневна практика, с която министърът на културата и министърът на финансите крадат (sic!) противозаконно (виж ЗЗРК!) и жалките приходи на институциите, а директорите им бяха демотивирани да работят за увеличаването им. Предложен е на "обсъждане" законопроект за сценичните изкуства, изработен от частна фирма, нямаща никакъв опит в културната сфера, чиято цел е да узакони незаконните досега практики, а не да ги елиминира. Качествата на този законопроект не са предмет на настоящата статия, но интересното е, че той, законопроектът, не излиза от тази схема и отново се предвиждат само двата източника за основно финансира-

не: държавния и общинския бюджет, което в края на краищата е едно и също. Предлаганите делегирани бюджети са скок в неизвестността.

Досегашната философия на финансиране е "вертикално протичане на капиталите": бюджетът събира приходи и ги (пре)разпределя; включително и "собствените приходи", които по закон би трябвало да останат в разпореждане и да се използват от съответния културен институт. Законът за меценатството не работи.

Явно е, че преди законите да се променят или да се сътворят нови закони, трябва да се промени тяхната философия във връзка със задължителната стратегия.

Алтернативата

Създаване на условия чрез закон за хоризонтално протичане на капиталите - от няколко различни субекти към една цел - съществуването и реализирането на функциите на съответния културен институт, с възможности за независимо управление в определени от парламента със (този) закон рамки и контрол, оставен в ръцете на органа на финансиращите субекти, но подчинен на законите на страната.

Финансиращи субекти могат/трябва да бъдат:

1. държавата (чрез бюджета и различни целеви фондове)
2. общината по местонахождение на института (чрез "бюджета")
3. други общини в съответния регион ("други мероприятия")
4. частни фирми от най-различен характер и ниво
5. НПО/НЦ в обществена полза (по желание и предназначение, и като инструмент)
6. частни физически и юридически лица

Всички изброени финансиращи субекти да са равнопоставени на квотен принцип в управителното тяло на културния институт, в съответствие с процентното им участие в консолидирания бюджет на институцията. (Казаното дотук има претенции за принцип на конституиране, а не за завършен продукт.)

Общините по т. 3 могат да участват в управлението, ако сключват дългосрочни, а не ин-

цидентни договори "за обслужване" от институцията. Но при всеки случай те трябва да бъдат стимулирани да могат да участват на планов, а не на остатъчен принцип, във финансирането. Така съответната институция ще се превърне в регионална, съгласно ЗЗРК.

Към управителното тяло се създава (то, тялото, регламентираща правилата и принципите за това си действие) експертна консултативна група от личности, утвърдени на местно, национално и дори международно ниво, с авторитет сред обществото и гилдията. Основните финансиращи субекти определят (съ)участието си дългосрочно (стратегически, законово и извън сроковете на управленските мандати).

Успоредно с този закон

да се приемат промени в други закони

според които:

✓ Финансовото участие на фирмите в тази сфера да се смята за реинвестиция, а не за допустим процент отчисление от печалбата.

✓ Влаганите от физическите лица суми трябва да се причислят към % присъщи разходи, с което да се намалява данъчната основа при облагането на доходите им.

Със закон Народното събрание трябва да гарантира съществуването и дейността на институциите като елемент на държавната политика в тази сфера.

Народното събрание, формирайки държавната политика, определя чрез този закон функциите на институциите не като основно субективно пазарни, а като:

- естетически, духовни, интелектуални
- образователни
- възпитателни
- представителни
- национално идентични
- в обществена полза

Пазарният принцип може да присъства, но частично!

Така конституираният управителен орган на институцията се споразумява с консенсус за рамките на дейността на институцията, изработва параметри и насоки, изработва критерии за оценка, определя изисквания към изпълнителния административен ръководител на институцията, както и на нейния главен художествен ръководител, определя техните длъжности и административни отношения; обявява и провежда конкурс. Впоследствие осъществява контрол чрез свой паралелен контролен орган.

С промени в съответни закони и нормативни актове трябва да се регламентираща и гарантира, че наименованието на съответния институт е запазена търговска марка, пораждано сродни права по Закона за авторските права, а също така даваща право на "други дейности" във връзка с основния предмет на дейността.

В тази система ролята на Министерството на културата е да създаде принципно различна от настоящата рамкова методика за конституиране, организация, дистанционен контрол, преценка на резултатите от функциониране на институциите. Предлаганата различна система на финансиране в този си вид е само схема, която, ако бъде приета като насока, трябва да бъде детайлизирана, синхронизирана, обективизирана с помощта на компетентни юристи, икономисти, общественици, проиграна като компютърен модел и облечена като акт на Народното събрание. За това се изисква освен време - най-напред добра воля.

Съзнавам, че предлаганата теза е дискутируема, особено за финансовия министър, дори само поради това, че излиза от общоприетия коловоз. Но без да намерим новия коловоз, ще продължим пътя си към пълната ликвидация. А може би това е целта?

Редакцията е готова да публикува и други мнения по темата

Тайните на афродизиациите

какво въздейства на желанията

Като превенция срещу сексуалното изкушение преди стотици години на египетските жреци се забранявало да консумират лук

хични въздействия, целящи да събудят интимните фантазии и да предизвикат готовност към физическа близост.

Съществуват доста митове и легенди за някои храни, които действат възбуждащо на хората. В една от статиите на енциклопедия "Британика" пише: "Добре пригответе ястие влиятелно на човешкия организъм на психофизиологично равнище. Съчетанието на различните чувствени реакции - визуалното удовлетворение от вида на апетитна храна, обонятелната стимулация от приятни-

от лук, смесен с мед, действа по-силно от хапчетата виагра. Още в древността за увеличаване на потентността хората са използвали своеобразни наркотици под формата на прачета, мазила и микстури. "Сладострастният" опиум е бил почитан на Изток. От незапомнени времена афродизиациите главно се използват, за да засилят сексуалните възможности и еротичните преживявания, като се започне от емоционалното желание, премине се през физиологичната възбуда и се завърши с кулминацията на способността за постигане на оргазъм.

Повишаването на интимната атрактивност и провокирането на по-силен ищак у партньора също са сред основните стремежи при употребата на афродизиациите. До тях се прибегва и с цел да се преодолеят проблемите в сексуалната изява, като нарушена ерекция, потиснато желание, аноргазмия и редица други.

Още в древността подобни свойства са приписвали на растения, които с формата, цвета или миризмата са напомняли на полови органи. Смятало се е, че подобна прилика е божествен знак за предназначението

на някои хранителни продукти. По тази логика краставицата, бананът, морковът и съответно мидите и стридите се приемат не само като еротични символи, но и като средства, които засилват сексуалните възможности. Друго, също много древно вярване, придава магическа сила на храни, приготвени от полови органи на животни. С особена почит са приемани и консумирани тестиси от заек, елен или бик и особено penis от магаре. Хората са вярвали, че с изяждането на тези продукти придобиват сексуалните способности на съответния представител на фауната.

Определени субстанции, които предизвикват локално дразнене на кожата, биха могли да усилят притока на кръв и съответно да повишат еротичната чувствителност, ако се втриват преди сексуален контакт. Затова в набора от средства, събрани под "шапката" на афродизиациите, задължително присъстват и подобни мазила.

Независимо към коя от споменатите групи спада даден продукт, поне една трета от неговото действие се постига благодарение на вярата в стимулиращите му качества - тъй нареченият плаце-

бо ефект. Неслучайно в древността много от афродизиациите са се приемали по време на специални церемонии и ритуали. Днес обаче преценката за това кои вещества наистина притежават ефекта на афродизиак се извършва въз основа на строг анализ на физиологичното им действие върху човешкия организъм.

Съвременната класификация на средствата, въздействащи като афродизиак, ги разделя на такива, които стимулират определени центрове в мозъка, контролиращи сексуалното желание, нивата на половите хормони, състоянието на вегетативната нервна система и др. Локално действащите вещества имат способността да подобряват притока на кръв и увеличават чувствителността благодарение на съдоразширяващия ефект. Комбинираните

средства, освен централно и локално стимулиране, подобряват функционирането на нервните центрове, разположени в грабначния стълб. Ефективността в прилагането на споменатите средства зависи от правилната преценка (най-добре лекарска) за специфичните нужди на всеки индивид.

Необходимо е да се знае, че при употребата на "сладострастните" вещества задължително трябва да се проявява предпазливост и да не се злоупотребява с количеството и честота на прилагането им.

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

АЗБУКА НА КУЛИНАРНАТА ЕРОТИКА

В кулинарната еротика широко се използват билки, определени плодове, зеленчуци, корени на някои растения и много подправки. Също така не са за пренебрегване и млечните продукти като извара, сирене, йогурт и редица други. Консумираната от хората храна трябва да съдържа голямо количество витамини, включително А и Е, наричани витамините на "размножаването". На тях са богати яйцата, морковите, черният дроб на рибата треска. За половата възбуда е изключително важно да не се допуска липсата на витамин В, който се съдържа в бобовите култури, картофите, рибата. Освен това в еротичните ястия трябва да има достатъчно белтъци, мазнини и въглехидрати.

От рибите най-почитана като афродизиак е писията, която "пробужда любовта". От дивеча - фазан и дрозд. От домашните птици за еротичен деликатес се смята гребенът на петела. А за любовна напитка - мляко от камила. Капучиното, пенливата смес от мляко и кафе, изобретена от монасите от ордена на капучините, също помага да се поддържа сексуалната активност. Като афродизиак се използват още мед, орехи, зехтин, банани, пшенични кълнове.

Коренът на женшен често е наричан кралят на афродизиациите, успяващ да запази славата си на любовен катализатор вече 4000 години. Мускатово орехче, пипер, карамфил, шафран, джинджирил, розмарин, както и редица други ароматни подправки също предразполагат към страстни мигове. А в менюто на любвеобилната Екатерина Медичи винаги е имало ангинария и чесън. Сред екзотичните афродизиаци може да се отбележи "бобровата струя" и мускусът на безрог азиатски елен, отделени от специалните жлези на тези животни. В Тайван и Малайзия и до ден днешен на почит е прилагането на змийска кръв и употребата на праха от гущерска кожа. В Европа векове наред се използва прочутата испанска муха, чиито тяло и крила съдържат кантаридин, предизвикващ силна възбуда. Във времената на Великата френска революция насекомото задължително е в състава на любовните бонбони и напитки. Едно от леснодостъпните и същевременно най-известните възбуждащи средства е лукът. Поднасял се във Франция като дар на младоженците след първата брачна нощ, за да се възстанови либидото им. Люспите на този обичаен за трапезата ни зеленчук стимулират кръвното налягане.

Морските деликатеси, сред които за най-въздействащи афродизиаци се приемат омарите и стридите, винаги са смятани за възбуждащи средства. Те са лека храна, която не натоварва стомаха, съдържат много цинк, желязо и витамин В12.

Отдавна са известни еротичните свойства на хайвера (думата има персийски произход - "khav-yar" означава "пирог на силата"), който притежава способността да възстановява моженето и допринася за дълголетието. Ритуалните оргии в Централна Америка не са били възможни без халюциногенните кактуси и гъби. В Европа за много ценни са смятани трюфелите, "възпламеняващи загасналия огън". Дивата горчица, чубрица, мента, хрян, ананас, целина, кориандър, аспержи и в древните, и в съвременните рецепти фигурират като средства за "мързеливи" любовници. Еротичните продукти не бива да се подлагат на продължително термично обработване, най-добре е да се приготвят с помощта на тъй нареченото пулсиращо нагряване. Темата за афродизиациите е неизчерпаема. Но тя би била много по-непълна, ако не се спомене шоколадът. Това лакомство притежава изключително приятен вкус и е енергиен източник, който в миг може да вдигне... настроението.

Когато се заговори за афродизиаци, много често понятието се свързва с древногръцката богиня на любовта и красотата Афродита. Наистина, произходът на думата е гръцки - aphrodisiacos, което в превод означава любовен. С това име, общо взето, наричат онези вещества, които притежават свойството да стимулират половото влечение, да засилват сексуалното желание, да провокират по-бърза и силна възбуда и да повишават активността в леглото.

Една от големите заблуди спрямо афродизиациите е свързана с факта, че към тях се причисляват основно храните. Наистина, установено е, че някои растения и животински продукти засилват сексуалната мощ и дори подобряват оплодителните и детеродните способности на мъжа и жената. Но всъщност най-напред афродизиациите са химически вещества - билки, медикаменти и др., които стимулират еротичната тръпка или предизвикват по-интензивно желание и при двата пола. Към афродизиациите, които действат главно на психиката, спадат също така и различните форми на

те миризми и опитването на богати вкусни блюда - предизвикват състояние на обща еуфория, която стимулира сексуалните желаниа и постига ефекта на физическа възбуда."

Смята се, че с помощта на умело подбрани ястия може да се решат доста проблеми, които засягат както любовните, така и чисто житейските въпроси. Учението за правилното използване на така наречената любовна кухня позволява максимално да се надникне в тайните и красотата на отношенията между мъжа и жената. Афродизиациите дават възможност да се преодолеят многобройните пречки, които застават на пътя и не им позволяват напълно да се отдадат и да се насладят един на друг.

По времето на фараоните на египетските жреци се забранявало да ядат лук. Според арабския фолклор съкт

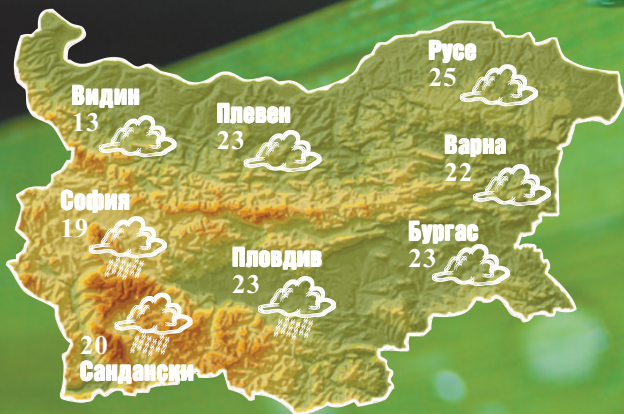
еротичното изкуство - живописата, фотографията, танците, музиката, ароматерапията. Някои експерти добавят към тях и определени ритуали, мистични и дори религиозни практики, както и други пси-

справочник

ВРЕМЕТО

Днес ще има разкъсана облачност, почти без валежи. Ще продължи да духа умерен, в източните райони и северно от планините и силен южен вятър. Минимални температури между 8° и 13°, по Черноморието 14°-17°. Ще преобладава облачно време. Ще духа умерен, в Източна България и северно от планините силен, южен вятър със средна скорост 10-12 м/сек и пулсации до 20-25 м/сек. На места, главно в южните, а след обяд и в западните райони, ще превали дъжд. По-значителни валежи са възможни в Рило-Родопската област. Максимални температури предимно между 20° и 25°, в крайната западна част от Дунавската равнина 13°-16°, в София около 19°. Атмосферното налягане ще бъде значително по-ниско от средното за месеца и няма да се променя съществено. В планините ще духа бурен и ураганен югозападен вятър. На места ще превали дъжд, по-интензивен в Рило-Родопската област. Максимална температура на 1200 м около 17°, на 2000 м около 13°.

Изгледи за

В сряда облачността ще намалее. В Източна България и районите северно от планините все още ще е много ветровито. Топло, с максимални температури между 20 и 25°. В четвъртък вятърът ще отслабне. Облачността след обяд ще се увеличи и на места в Западна България ще превали. Температурите ще останат високи.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg
Основател **Стефан Продев**
Издател **„ДУМА 2008“ ЕООД**
Николай Малинов

Русия **МОНД**
България **ДИПЛОМАТИК**
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С **ДУМА**

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП
БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Христо Христов; Ралица Табакова - 230
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йовановска - 246; Иван Аладжов - 246
СВЯТ: Галина Младенова - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220; Петър Бочуков - 219
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - 238; Васил Попов - 248; Ина Михайлова - 214; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; Наталия Гергова - 247
ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделик: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов
СПОРТ: Владимир Николов - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев
ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200
Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ
ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонат: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“
ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОРКС“, „БГНЕС“, БНР, „ФРАНС ПРЕС“, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ
ХОНОРАРИ НА ВЪШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

- 1 БНТ**
06.45 Денят започва
09.30 Здраве
10.20 Дързост и красота - 2616 еп.
11.00 Жените с Марта Вачкова /токшоу/
11.45 Телепазарен прозорец
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно
13.00 Сен Тропе - 278 еп.
13.50 Най-доброто от... „Има едно време...“
14.40 Културата на 21 век
15.10 Пей ми песен. Иван Пановски - фолклор
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Момичето на дядо - тв филм на „Еуровизия“
16.35 Тайните на седемте морета - анимационен филм
17.00 Заедно. Гласът
17.25 Открито с Валя Ахчиева
17.50 Частен случай
18.00 По света и у нас
18.40 БНТ такси
18.50 Рецептата на Ути Момичетата Гилмор - тв филм /15 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
21.00 Референдум - публицистично шоу
22.30 По света и у нас
23.00 Ватерло Роуд - тв филм /11 епизод/
23.55 Галаконцерт на оперни певци - възпитаници на Детския радиоорхор /2 част/п/
00.50 Сен Тропе - 278 еп./п/
01.40 По света и у нас /п от 20.00/
- b tv**
05.20 „Мечтатели“ /п./ - сериал, еп. 87
06.45 „Тази сутрин“ - информация
онно предаване
09.30 „Кухнята на Звездите“ - кулинарно шоу с Иван Звездите
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу с водещи Ива Дойчинова и Васко Мавриков
11.00 „Цената на живота“ - сериал, еп. 83
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Капризи на съдбата“ - сериал, еп. 29
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 33
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 23
17.00 „Мечтатели“ - еп. 88
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините
20.00 „Великолепната шесторка“ - благотворително шоу
22.00 bTV Новините
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „7 живота“ - еп. 8
01.00 „Цената на живота“ /п./ - сериал, еп. 83
01.50 „Капризи на съдбата“ /п./ - сериал, еп. 29

- NOVA TELEVISION**
06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Къщата на парите“ - забавно предаване на НТВ
12.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
13.30 „Мелодията на сърцето“ - сериен филм
15.00 „Ветрове на любовта“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
16.30 „Истанбулска приказка“ - сериен филм
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Стани богат“ - световно тв шоу
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.30 „Престъпни намерения“ - сериен филм
00.30 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.45 „Великолепната петорка: Великобритания“ - реалити
- PRO-BG**
07.00 „Костенурките Нинджа“ - детски сериал, с. 5, еп. 1, 2
08.00 „Менталист. Крадецът на мисли“ /п./- сериал, с. 1, еп. 20
09.00 „Тези прекрасни коне“ /п./ - Драма, Уестърн, Романтичен, САЩ, 2000 г.
11.00 „Патриша Корнуел. В опасност“ /п./ - Криминален, Мистерия, САЩ, 2010 г.
13.00 „Антракт“ - предаване за култура с водещ Борис Георгиев
14.00 „Смъртоносен боец“ - сериал, еп. 6
15.00 „Обичам те, не те обичам“ - Драма, Романтичен, Франция, Германия, Великобритания, САЩ, 1996 г.
17.00 „Светлина от миналото“ - Комедия, Драма, Романтичен, САЩ, 1999 г.
19.00 „Менталист. Крадецът на мисли“ - с. 1, еп. 21
20.00 Новините
21.00 „Патриша Корнуел. Фронт“ - Криминален, Мистерия, САЩ, 2010 г.
23.00 Код. Криминално - публицистично предаване
23.15 Новините
23.30 „В неизвестност“ - сериал, с. 3, еп. 15
00.30 Новините /п./
01.30 „Антракт“ /п./
02.30 Код. Криминално /п./

ОВЕН
Случайно дочути от вас новина ще ви провокира към активни действия. Промяната ще ви донесе бързи резултати.
21 март - 20 април

РАК
Намалете темпото и се успокойте, защото така не можете да вземате трезви решения.
22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Развитието на делата ви в голяма степен зависи от вашето желание и активност. Подготовката ви по конкретен проект приключи.
24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Съдбата не благоприятства активната делова работа. Дайте си време за повече почивка и забавления.
22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Днес най-важно за вас самите е да изясните желанията си. Другите ще се съобразят с вас, ако знаете какво искате.
21 април - 21 май

ЛЪВ
Нещо важно край вас ще промени отношението ви към някои страни от живота ви и с нова нагласа ще продължите напред.
23 юли - 23 август

СКОРПИОН
С каквото и да се захванете, правете го от цялото си сърце и усилието ви ще се възнагради доста щедро.
24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Използвайте ресурсите си, за да приключите навреме с работата и планирайте следващите дни.
21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Високите ви изисквания увеличават напрежението и се отразяват на здравето ви. Предстоят ви хубави дни.
22 май - 21 юни

ДЕВА
Денят ще е съпроводен с емоции и без да изпадате в крайности, ще се отърсите от остарелите си разбираня.
24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Свежото ви присъствие ще внася настроение сред околните и добронамерено ще се приемат идеите ви.
23 ноември - 21 декември

РИБИ
Среща с приятели или пътуване ще ви помогне да релаксирате и се заредите с много свежи идеи.
20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR 1.9558	USD 1.4054	GBP 2.2671	CHF 1.4558

СКАНДИ

РЕЧНИК: Апине, Верхарн, Вонг Лан, Дру, Олмо, Стагарос, Тае, Ук.

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

1										
		11				12			13	
14	15							16		
17				18				19		
20			21				22			
23						24				25
26						27				
28						29				
						30			31	
						32				
34	35	36						37		
								38		
40								39		
								41		
43										42
46										
48										

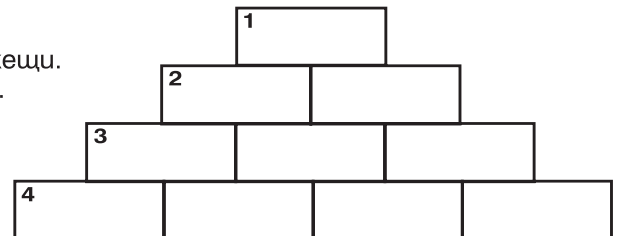
ВОДОРАВНО: 1. Скринец /мн.ч./. 6. Руска граматична и киноактриса. 11. Латвийска поетеса - „Каменна котва“. 13. Вид абаносово дърво. 14. Село край Сандански. 16. Рожба. 17. Прав и остър прът. 18. Един от проектантите на тв кула в Москва. 19. Провинция в Афганистан. 20. Врх в Родопите. 22. Област в Западна Стара планина. 23. Български войвода. 24. Порога испански овце. 26. Герой. 27. Чешки цирков гресър. 28. Китайска императорска династия. 29. Най-лекият метал. 30. Река в Германия. 32. Хим. елемент. 33. Германски вестник. 34. Село в Бургаско. 37. Вид спортна лодка. 38. Град в Стара планина. 39. Мексикански филм. 40. Малко кръгло бонбонче. 41. Политура, лустро. 42. Борг на кораб. 43. Модификация на лека кола „Фолксваген“. 44. Древно име на град Царево. 46. Върховен скандинавски бог. 47. Роман от Балзак. 48. Бъркотии. 49. Струнен музикален инструмент.

ОТВЕСНО: 1. Врх край Батак. 2. Врх край Троян. 3. Вулкан в Индонезия. 4. Френски поет. 5. Немски зидарийни блокчета. 6. Вдовицата на Джон Ленън. 7. Село край В.Търново. 8. Опера от К.Вебер. 9. Разказ от Елин Пелин. 10. Наш енигматичен вестник. 12. Герой в българския филм „Крадецът на праскови“. 15. Наш струнен квартет. 19. Стихотворна стъпка. 21. Палуба на кораб. 22. Горчиво вино. 24. Герой в балета „Ундина“ от Ч.Пуни. 25. Планина в България. 27. Италианска попевница. 29. Бивш президент на Италия. 30. Героиня в българския филм „Стубленските липи“. 31. Звезда в съзвездието Ангромедга. 32. Марка наш плодов нектар. 33. Английски композитор. 35. Руски психолог. 36. Вкаменено смолисто дърво. 37. Глинести участъци в пустиня. 39. Партия в Гърция. 40. Част от греха за гребни вещи. 41. Наполеонов Маршал. 44. Град в Кения. 45. Немски философ.

РЕЧНИК: Авотин, Аладаг, Аламак, Ебен, Малек, „Онорин“, Середа, Сно, Тан, Тукал, Херат.

СРИЧКОВА ПИРАМИДА

1. Сражение, битка.
2. Воини, военносслужещи.
3. Село край Габрово.
4. Град в област Монтана.

РЕЧНИК: Бойновци.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
 ВОДОРАВНО: КОЛА - ЕВРО - МАКЕТ - ОВ - ПАКЕТ - АБО - ИТ - АПЕЛИ - ЕЗИК - УРЕД - НА КОМ - ЛИСАБОН - РОПОТ - ДИ - ЕЛКЕР - ТЕЛ - ИО - ТРАКИ - ДЕЛА - ИВАЦ - ВИТАМИНИ.
 ОТВЕСНО: ТОМА ИЗМИРЛИЕВ - ЛАКТИ - СОКОЛИ - ТАКЕ - КНАПЕ - АТ - ЕТА - АБОРТ - ПЕТ - ПУКОТ - РИМ - АЕРОН - ТАВИ - ПРОБЛЕМ - ДЕКАН - ОВОИД - ВИЛИЦИ.
 ПИРАМИДИ
 1.ЛА. 2.ВАЛ. 3.ВИЛА. 4.ВАЛИН. 5.АВЕЛИН. 6.ЛЕВИТАН. 7.ВАЛЕНТИН. 8.ВАЛЕНТИНО. 9.ВАЛЕНТИНОВ. 10.ВАЛЕНТИНОВА. 11.ВАЛЕНТИНОВКА. 12.АН. 13.НАЛ. 14.НУЛА. 15.ЛАТУН. 16.ЛАСТУН. 17.СУЛТАНИ. 18.УЛТРАСИН. 19.ЖУРНАЛИСТ. 20.ЖУРНАЛИСТИ. 21.ЖУРНАЛИСТКИ. 22.ЖУРНАЛИСТИКА. 23.НЕ. 24.НЕА. 25.АНЕВ. 26.ТАНЕВ. 27.СТАНЕВ. 28.СТАНЕВО. 29.ОСТАВЯНЕ. 30.ПОСТАВЯНЕ. 31.СПЛОТЯВАНЕ. 32.СПОЛЕТЯВАНЕ. 33.ЗЛЕПОСТАВЯНЕ.

3	2	7	4	6	1	8	5	9	9	8	2	1	3	5	7	6	4
4	8	6	7	5	9	3	1	2	7	4	6	8	2	9	1	5	3
1	5	9	2	3	8	4	7	6	5	1	3	7	4	6	2	9	8
7	9	4	3	8	2	5	6	1	4	9	1	3	8	2	6	7	5
2	6	5	1	9	4	7	3	8	2	7	8	6	5	1	4	3	9
8	1	3	5	7	6	9	2	4	3	6	5	4	9	7	8	2	1
5	4	2	9	1	3	6	8	7	6	3	7	9	1	8	5	4	2
6	3	1	8	4	7	2	9	5	1	5	9	2	6	4	3	8	7
9	7	8	6	2	5	1	4	3	8	2	4	5	7	3	9	1	6

ЦИФРОСЛОВИЦА
 ВОДОРАВНО: ДАРК - ОДЕОН - ОВЕН - ОЛИО - ПИСТА - ЛИКО - СОАР - ЕЛЕКТРОНИК - ТЕЛФЕР - РОРЕ - ОПС - УДАР - СИСИ - ПЕН - ИТОВ - ЙОРДАН - ОЛА - ПОТОН - РИЕТИ - ТАВА - РОЛЕР - СЛАВ - ОРИНА - РЕДАН - ВЕЕ - ПАНАМА - ВАБЕ - АВА - РОСА - НОНА - ВЕН - РОКО - ТАНЖЕР - ЕЛЕКТРОЖЕН - ТЕТЕ - РЕНО - ИЛИЦИ - ОГАМ - КРОЛ - НАВИК - ВАНЕ.
 ОТВЕСНО: ДОСТ - ПОТОП - ВЕРК - АЛОЕ - ЕЛАРА - ЕЛЕР - РИАЛ - НАВИН - НЕНО - КОРФУ - АНАР - КОЛ - ЕДИП - АМОТ - ОПЕРАТОР - АСОРИН - ДИЛ - РОТОР - АКОЛА - ЕСЕР - ВОЛЕВ - ОЖИВ - ОТКОС - НЕДАН - ЕЦИ - НАТРИЙ - РАБОТНИК - РЕСОР - НЕНА - ОЛО - ИРИС - АНТОВ - ВИНО - ДЕЛВА - ЖЕГА - ЕКИП - АТАЕВ - ЕТАН - НОКС - НИВЕА - РЕМЕ.

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТОТеогора пак изненадва
с интересни проекти

www.duma.bg

Известна певица засне клип с бинтована глава

С обинтована глава се появи Джина Стоева в най-новия си клип "Една новина". Като горгона Медуза пък се изяви колежката ѝ Ивена. Изпълнителките са от един град и са приятелки повече от 8 години, но за първи път работят по общ музикален проект. Парчето е весело и динамично, с

интересна тематика и закачлив текст. Песента засяга клюките за популярните личности, които витаят в общественото пространство. Видеоклипът към "Една новина" е много цветен и различен от всички, правено напоследък в поп-фолк средите. В него двете певици провокират и изумяват с няколко нестандартни визии, като се появяват ту с хавлиени кърпи или ролки на главите, ту с превръзки на очите,

носят уникални балетни костюми или сексбелъ, показващо се под елегантно сако... Любопитното в случая е, че всички идеи за този оригинален стайлинг са на самите изпълнителки. Джина и Ивена са много доволни от реализацията на техните хрумки, а резултатът от добрата работа вече е на лице. Певиците са затрупани от поздравления от фенове за хитовото парче, научи ДУМА от Валентина Ненова от "Ара мюзик".

Пепеляшка:
- Обувчицата ми стана, кога е сватбата?
Принцът:
- Това е полуфиналът. Сега ще мерим сутиен...

АЛЕКСАНДЪР МОРФОВ, режисьор
ЕНЧО ПИРОНКОВ, художник
Проф. ГЕНЧО НАЧЕВ, директор на болница „Света Екатерина“
ДИМИТЪР ШУЛЕВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА“ в Пазарджик
ИЛИЯ ИЛИЕВ, политик, лидер на партия „Движение за равноправен обществен модел“

Лейди Гага триумфира
на наградите на MTV

Само едно от 12-те отличия бе присъдено на европейски изпълнители

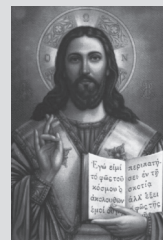
Екстравагантната американска изпълнителка Лейди Гага постигна истински триумф на церемонията за европейските музикални награди на MTV в Мадрид, предадоха световните агенции. Обявена за най-добра певица на годината, 24-годишната звезда бе удостоена също с приза за най-добро поп изпълнение и за песен на годината за "Bad Romance". През септември в Лос Анджелис Лейди Гага получи 8 от музикалните награди на MTV. Певицата не присъстваше на бляскавата галавечер в Мадрид - тя се появи по видеовръзка от Букурещ, с лимоненожълти коси и полупрозрачна рокля, посочва ДПА. Лейди Гага изпревари значително съперницата си - 25-годишната Кати Пери, която се задоволи с наградата за най-добър видеоклип за "California Gurls". Церемонията, водена от актрисата от "Отчаяни съпруги" Ева Лонгория, бе предавана на живо и проследена според MTV от 46 милиона зрители. Само една от 12-те награди бе присъдена на европейци - германският състав "Токио хотел" бе отличен за най-добро изпълнение по MTV.

Снимка БГНЕС

ПРИЗЪОРИТЕ

- ✓ Най-добра певица: Лейди Гага
- ✓ Най-добър певец: Джъстин Бийбър
- ✓ Най-добра песен: Лейди Гага, "Bad Romance"
- ✓ Най-добър видеоклип: Кати Пери, "California Gurls"
- ✓ Най-добро поп изпълнение: Лейди Гага
- ✓ Най-добра рок песен: "Thirty Seconds to Mars"
- ✓ Най-добро ново изпълнение: Ke\$ha
- ✓ Най-добра алтернативна група: "Paramore"
- ✓ Най-добър хип-хоп: Еминем
- ✓ Най-добро изпълнение на живо: "Linkin Park"
- ✓ Най-добро изпълнение на световната сцена: "Tokio Hotel"
- ✓ Най-добър европейски изпълнител: Марко Менгони (Италия)
- ✓ Наградата на MTV за Световна икона: "Бон Джоуви"

ЦЪРКОВЕН
КАЛЕНДАР

Св. Симеон Метафраст († ок. 960).
Свв. мъченици Онисифор и Порфирий († II-III). Св. преподобни Матрона и Теоктиста. Св. Нектарий Егински († 1920).

Преподобният Симеон Метафраст бил византийски държавник, църковен писател, историк и агиограф, една от най-известните - и същевременно една от най-загадъчните - фигури на византийската история и литература. Св. Симеон се родил в Константинопол в заможно семейство и получил добро светско и риторическо образование. Св. Симеон изпълнявал важни дипломатически задачи и се отличавал с военна храброст и държавническа мъдрост. На него било възложено да преговаря с арабите за съдбата на град Солун. Св. Симеон убедил водача им да приеме паричен откуп за Солун и така спасил града от унищожение. Като завършил успешно мисията си, той се завърнал в Цариград и скоро след това се отделил от света и приел монашеството. Заради своя благочестив живот е причислен от светата Църква към лика на светиите.

Милена пее с „Черно фередже“

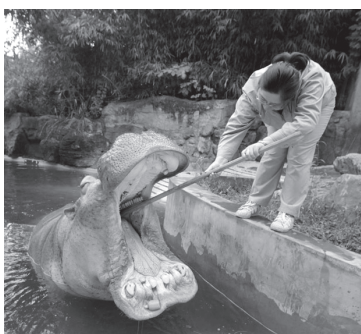
Рок дамата на България Милена Славова ще излезе на една сцена с "Черно фередже" този четвъртък, 11 ноември, в столичния клуб "Строежа". Билети за общия лайв на двете култови имена вече се разпространяват в партньорската мрежа на Ticketstream.bg. Цената на предварителна продажба е 8 лв., а в деня на концерта ще е 10 лв.

Милена сега преполовява своята клубна обиколка, като освен концерта в "Строежа" ѝ остават гостувания във Велико Търново на 12 ноември ("Melon") и във Варна на 13 ноември ("O'Neills Irish Pub"). И този път рокаджийката е в компанията на китариста и изпълнителя Данчо Лазаров, с който двамата представят един много специален акустичен сет, включващ песни като "Ха-ха", "Охолен живот", "Месо", "Неам нерви", "Ала-Бала", "Така", "Ад", "Сън", "Защо?", "Истина", "Робърт", както и емблематични кавъри.

"Черно фередже", познати доскоро като акустично китарно трио, ще се появят в 5-членен състав. Освен Ния, Малък Тошо и Голям Тошо, към групата на барабите се присъединява Георги Витанов-Геша, а на баса се включва всеизвестният Димитър Ковачев-Фънки.

ХИПОПОТАМИ СЕ СДОБИХА
С ЧЕТКА ЗА ЗЪБИ

Трите хипопотама в зоопарка в Шанхай вече спазват стриктна устна хигиена, тъй като служителите на зоологическата градина в Шанхай измайсториха специална четка за зъби, дълга около 1.5 метра, съобщи Daily Telegraph. Отговорниците за животните в зоологическата градина вече мият зъбите им три пъти седмично пред посетителите. Това е новата голяма атракция на зоопарка. Хипопотамите имат огромна уста с остри резци. От външната част на долната челюст кучешките им зъби са извити и могат да пораснат като бивни, дълги около 1 метър.

Звезди отново ще
засаждат дръвчета

Български звезди ще засаждат дръвчета по време на втория етап на въглеродния офсет*, който ще се проведе в Пловдив и във Варна. Вики от "Мастило", Орлин Павлов и Любо Киров ще са под тепетата на 10 ноември. В Ротари парк, жк "Тракия", те ще участват в засаждането на повече от 30 лейланди, магнолии, кавказки ели, кедр, чинари, дъбове и др. Всички пловдивчани са добре дошли на екосъбитието, което ще стартира в 12.30 ч. на обяд, призовават инициаторите от БГ Радио. Екипът на медията заедно с Вики, Любо, Мариана Попова и жителите на морската ни столица ще засаждат дръвчета на 24 ноември и в кв. "Владислав Варненчик" в парка до новоизградената мемориална паметник. Кметът на Варна Кирил Йорданов, който също подкрепя екокомпанията, ще засади първото.

* Въглероден офсет означава да се компенсира или откупи вредното въздействие, причинено на околната среда чрез алтернативни методи - засаждане на дръвчета, закупуване на въглеродни кредити от екофондове, включване в проекти и т.н.

46% флиртуват по
време на шофиране

Почти половината мъже - 46 процента, флиртуват, докато шофират. За сравнение - едва 36 на сто от представителките на нежния пол прибавят до свалки зад волана, твърдят британски изследователи. Водачите на автомобили привличат вниманието със свирка или намигване с фарове. Дамите зад волана най-често използват усмивката в огледалото като инструмент за прелъстяване. Анкетата показва още, че жителите на Уелс са най-големите флиртаджии. Близо 18% от тях признават, че го правят поне веднъж седмично.

Американец стана шампион по наливане на бира

Новият световен победител по наливане и сервиране на бира за 2010 г. е американецът Крис Мейърс. Той беше единодушно избран от журито за барман, който владее до съвършенство 7-вековния ритуал на най-популярната белгийска марка "Stella Artois World Draught Masters". На второ място в надпреварата се класира дама - Катлийн Мълинс от Австралия. Третото бе присъдено на белгиеца Кийт Къвилс. Пловдивчанинът Стоян Лазаров представи България изключително достойно. Четиринайсетото издание на шампионата се състоя преди броени дни в Лондон в Олд Билингсгейт - величествена сграда във викториански стил в центъра на английската столица, чиято атмосфера напълно съответства на богатата история на бирата. В световния финал на "Stella Artois" участваха общо 25 бармани - най-изкусните в наливането на белгийската марка пиво национални победители.

Колела

Отвсякъде по нещо

Концептът BMW Vision Efficient Dynamics става серийен модел

Баварците решиха да пуснат в серийно производство автомобил, развит на базата на концепту-

алния BMW Vision Efficient Dynamics. Предполага се, че серийният вариант ще носи обозначението BMW i1 или i100. Купето и окачването ще са направени от як, високомодулен карбон. Спортният "зелен" модел ще има или хибридно задвижване с ДВГ и елмотор или само електрическо. Хибридният вариант ще има кватро-задвижване, трицилиндров, 1,5-литров мотор с мощност 181 к.с. и два електромотора с обща мощност от 186 к.с., а електрическата версия ще има само задно задвижване. Експертите не изключват, че BMW може да прави и двата варианта едновременно. От 0 до 100 хибридният ще се ускорява за 4 секунди, а електрическият вариант с едно зареждане ще може да изминава към 400 км. BMW има намерение да пусне колата в серия през 2013-а, като "животът" ѝ е планиран за пет години в 30 000 екземпляра.

Кола на годината 2011: останаха седем финалиста

Ежегодният европейски конкурс Car of the year (COTY) завършва на 29 ноември, а във финалната му част останаха седем коли. Сред финалистите за пръв път има електромобил - Nissan Leaf. За

титлата ще мерят сили още и два компактни вана - Opel Meriva и Ford C-Max, хечбеците голф-клас - Alfa Romeo Giulietta, Citroen C3/DS3, кросоувърът Dacia Duster и Volvo S60/V60. 59-е журналисти, членове на журито, ще трябва доста да се потрудат, а според анализаторите доста високи са шансовете на "тройките" на Citroen, Nissan Leaf ще получи поддръжката на любителите на околната среда, не са лоши шансовете на Ford C-Max и Opel Meriva, докато тези на Dacia Duster и Volvo S60/V60 се определят като по-ниски. На фона на тези модели Alfa Romeo Giulietta изглежда като скрит фаворит, още повече че италианците от групата FIAT са и недостигнати шампиони по титли в конкурса.

Morgan възроги прочутите си триколки

Британският Morgan е известен с производството си на скъпи, ръчно изработени коли с дървена носеща рама. Неот-

давна компанията демонстрира нов модел - триколка, която може да се нарече съвременен аналог на модел, правен от същата компания от 1909 до 1953 година. Възродената триколка има бензинов мотор с ходов обем 1800 куб. см и мощност 100 к.с., взиман от легендарните мотоциклети Harley Davidson. Силовият агрегат е куплиран с петстепенна механична кутия на Mazda. По информацията на производителя, от нула до 96 км/ч триколката се ускорява 4,5 сек. Максималната ѝ скорост е 185 км/ч. Двуместната машина е построена върху пространствена тръбна рама, външните ѝ панели са от алуминий, благодарение на което масата на триколката е едва 500 килограма. Във Великобритания възродената триколка на Morgan ще струва около 46 000 паунда.

TOTAL

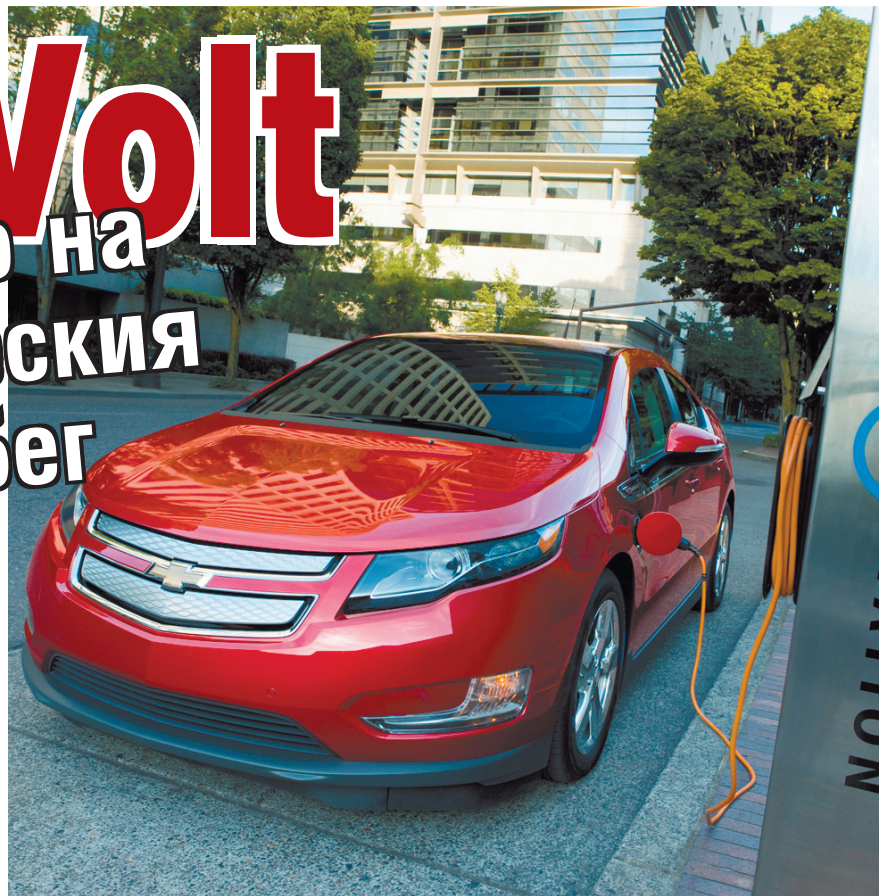
GM Volt

Изкуството на електрическия суперпробег

В Америка има едно ново движение сред шофьорите, наречено суперпробег (hurpermiling). То възниква не на празно място след атаките на 11 септември и не е само стремеж за колкото се може по-икономично каране. Някои от практикуващите го правят за икономии, други за опазване на зеленото в земята, но и за двата вида шофьори да се измине макар и сантиметър повече със зареденото гориво си е лична победа. Ще кажете - какво общо има това с най-новия модел на GM - Volt? Има и то много. Преди три години автогурото Боб Луц, представяйки за първи път колата в Детройт, обобщил идеята за нея - да е максимално електрическа - т.е. чиста и да е максимално функционална - т.е. неограничена в пробега си от възможностите на акумулатора - все още ахилесовата пета на всички съществуващи електромобили в света.

Електромобил ли е Volt или хибрид? Зависи от коя страна се погледне - ако се гледа какво точно задвижва колелата, колата е електрическа. Ако се гледа цялостното силово задвижване, колата е хибрид. Но в крайна сметка на кого му пука? Volt предлага това, за което е направен - карането не струва почти нищо при градските пътувания, собственикът му може да го използва без всякакви притеснения, че колата ще спре наред пътя заради изтощаването на акумулатора. Всъщност второто е това, което предлага всеки конвенционален автомобил с ДВГ. Привлекателността на този автомобил, който спокойно може да носи определението революционен, е в неговата нормална употребяемост. Не се усеща по никакъв начин в купето някакви притеснения, заради монтирането на четворно по-големия от стандартния акумулатор, возията е комфортна, поведението в завой е адекватно, звукът на бензиновия мотор се чува върт само при рязко натискане на педала на газа.

Техниката зад колата е повече от сложна. Силовите потоци, нагледно

показвани с анимация на централния LCD-дисплей, вървят в различни потоци по време на движение - от батерията към елмотора, от двг-то към генератора и оттам към акумулатора или към елмотора, или пък към двата. Дори и от колелата към генератора, а от него към акумулатора при рекуперативното спиране. Засукано като технология и изпълнение, но ефективно като общ резултат, наречено от GM задвижваща система Voltec.

В зависимост от това колко газ, пардон, колко ток подавате, Volt може да мине между 40 и 50 мили (64-80 км) безшумно и без отделяне на вредния CO₂ - личното ми постижение беше 48 мили. След това без никакъв праг Volt стартира двигателя си с вътрешно горене 84 к.с. - 1,4 л Ecotec на Opel, но го използва само като генератор за ток, задвижващ отново елмотора на колата с мощност 111 кВт/149 к.с. В този режим автомобилът може да измине с едно зареждане на резервоара (35,2 л) над 310 мили (към 500 км).

Преминаването от акумулаторно към генераторно захранване не се усеща на практика и понеже двг-то работи при оптимални, те и постоянни обороти, при повечето случаи не се усеща и чува. Двигателят си дава сам газ и вдига оборотите само в "планински" режим, когато е нужно да се генерира повече елмощност за основния мотор. Ускоряването на автомобила от място до 100 км/ч става за 8,9 сек., максималната скорост е 160 км/ч, режимите на работа са три - Normal, Sport и Mountain. На пътя

Volt се държи като леко форсиран семеен седан с добър "отговор" във волана и интересни динамични качества. Движението е много тихо с преобладаващ шум само от гумите, въртящият момент впечатлява, ускоряването е изключително плавно. Колата има сериозно кораво строение, специално прецизирано окачване, изненадващо добро и рязко спиране, особено в рекуперативен режим. Той осигурява до 0.2g забавяне, стойност покриваща около 94% от всички спирания.

Ако можете да зареждате мобилния си телефон сами, спокойно ще се справите с тази задача и при Volt. Колата идва екипирана с мобилно зарядно кабелно устройство, разположено в ниша в багажника, което се включва с нормален щепсел в битов елконтакт 240 волта.

С цената си в Щатите от \$41 000 Volt съвсем не е евтин. За да смекчи шокския удар на цената от GM оферират за Щатите тригодишна лизингова схема при месечни вноски от по \$350 при първоначална вноска от \$2500 и годишен пробег до 12 000 мили (19 200 км). Не бива да се забравя, че зад Океана Volt носи и данъчни облекчения за собственика си от \$7500. От GM дават още един плюс при експлоатацията - ако карате до 40 мили на ден, това означава, че ще харчите само ток и че ще спестите за една година парите за 1900 литра гориво - между 1200 и 1500 долара. И това при цена на горивото в Щатите в рамките на 66 цента за литър!

Четириколка на Piaggio ще е конкурент на Tata Nano и Smart

Италианската Piaggio, повече известна със множество модели сицилийски модели моторни скутери, демонстрира четириколесен концептуален микроавтомобил, наречен засега NT3, "направен, за да посрещне нуждите на нарастващата мобилизация в страните с развиващи се икономики, най-вече в Азия - Индия, Виетнам и Югоизточна Азия". "Идеята ни за новия модел дойде директно от Индия, за да подпомогне движението в големите градове, както и в големите метрополиси в Азия и Европа. "Специално индийският пазар може да поеме ог-

ромни бройки от новия ни модел" - сподели президентът на Piaggio Роберто Коланино, като подчерта, че проектът е 100% дело на Piaggio. Новият модел отговаря много точно на транспортните нужди на хората в Индия, например където е голяма популярност се ползва триколката на италианците Piaggio. По всяка вероятност производството на NT3 ще бъде стартирано във Виетнам или в Индия, където Piaggio с успех произвежда скутерите си Vespa. По всяка вероятност италианците ще предложат цяла гама задвижвания, сред които и хибридно. Четириколката ще се

задвижва от 200 или 300-кубиков мотор, а хибридният вариант ще има към това и малък електромотор. С малкия мотор италианците обещават максимална скорост от 60 км/ч, която е напълно подходяща за азиатските пазари. Четириколката NT3 е дълга 2.4 метра, има три места - шофьор отпред в средата и двама отзад, което е типично за моторните рикши в Азия. NT3 е развит на базата на товарния вариант на три-

колката Are, има пространствена тръбна рама и предпазна краш-кутия, за да се осигури максимална възможната защита на пътниците. С един литър гориво NT3 може да измине 30 км. Хибридният вариант с двигател 300 куб.см ще може да развие максимална скорост от 80 км/ч, като пробегът само на ток достига 30 км. Piaggio има сериозен опит в хибридна технология и вече има два подобни модела в гамата си.

Спорт

Пирин губи от ЦСКА

ЦСКА победи Пирин с 1:0 като гост в последния мач от XIII кръг в "А" група. Това бе трети пореден успех за новия наставник Милен Радуканов. Пред препълнените трибуни на стадион "Христо Ботев" в Благоевград успеха на гостите донесе юношата на "орлетата" Спас Делев. В 11-ата минута той получи хубав пас от нападателя Мишел Платини и простреля вратаря Благой Мекенджиев. Пиринци претендираха за засада при подаването, но съдията Георги Кабаков и неговите помощници бяха категорични, че такава няма. След по-

Делев наказва родния си клуб, получава и червен картон

Георги АРГИРОВ

чивката трениорът на домакините Костадин Ангелов - Лаптопа опита промени и пусна в игра Мирослав Тодоров на мястото на Димитър Воденичаров. Пирин опита хаотичен и еднообразен натиск, а Делев продължи да тормози отбраната на бившия си тим. В 66-ата минута той получи жълт картон заради симулация, след като падна за дузпа в полето на домакините. В 82-ата мин. дребничкият нападателят получи втори жълт и съответно

червен картон заради игра с ръка и преждевременно пое към съблекалнята. Той бе бурно освиркан от публиката на Пирин, както и през целия мач. След двубоя Делев имаше кратко пререкание със "зелено-белите" ултраси, но всичко се размина без инциденти.

С успеха ЦСКА се изкачи на 6-о място с 22 т., а Пирин се свлече на 13-о място с равен брой точки със Сливен, но и с победа в прекия сблъсък.

Милен Радуканов заяви, че е доволен от

Костадин Стоянов и Коста Янев са заклезили в спор за висока топка Диян Молдованов от Пирин при победата на ЦСКА с 1:0 в Благоевград в последния мач от XIII кръг в "А" група

борбата и 3-те точки, но не и от цялостната игра на отбора. Колегата му Ангелов пък обяви, че е сменил тактическата постройка на отбора,

но "орлетата" отново са загубили. Според него младостта и липсата на самочувствие у играчите е довела до загубата на Пирин.

Капитанът на Калиакра Георги Кичуков (вдясно) се бори за висока топка с Ели Маркес от Черно море в мача от XIII кръг на "А" група. "Сините" се наложиха с 4:0 и се изкачиха на 11-о място

Трошат автобуса на Черно море след катастрофата в Каварна

Феновете на Черно море изпотрошиха автобуса на тима след срамната загуба от Калиакра в Каварна с 0:4 в предпоследния мач от XIII кръг на "А" група. Около 200 души причакаха футболистите след мача, за да изразят възмущението си от бледата и вяла игра. "Зелено-белите" ултраси опитаха да преодолеят загражденията на трибуните в Каварна още по време на мача, но бяха укротени от полицията. Успехът на дебютантите от Каварна е първи, откакто отново ги поведе Антони Здравков. Под ръководството му Калиакра завърши наравно с ЦСКА в София и с Черноморец в Каварна и загуби от Видима Раковски в Севлиево. С 2 гола се отличи Четин Садула (36 и 77), по 1 вкараха Иван Александров (51) и Марко Марков (75).

"Доволен съм от играта, старанието и от тактическата дисциплина на футболистите ми. Доволен съм и че успяхме да отбележим голове, тъй като и по-рано заявих, че за да печелим мачове, трябва да вкарваме. Срецинахме доста добре се-

лектиран ръстово отбор и оттам дойдоха някои от проблемите пред нашата врата при центриранята. Черно море е тим, който разчита по този начин да бележи голове, но сега не успява. Затова пък ние реализирахме положенията си, а пропуснахме и още толкова. Победата няма обаче да ни главозамае. Реалисти сме и си гледаме отбора в мача, който е минал, естествено е да гледаме и в бъдещето, но не трябва да се изхвърляме и да правим големи крачки във въздуха", каза Здравков.

"Разочарован съм от показаното. Самият резултат 4:0 показва, че явно само сме гледали отвътре. Имахме нагласата да направим добър мач, бяхме разучили играта на Калиакра, много сериозно се готвихме през седмицата и за мен поведението на играчите е просто необяснимо. Бяхме много разконцентрирани и в защита, и в атака и допуснахме с лекота да ни поведат, да вземат инициативата. Затова резултатът е закономерен", заяви старши трениорът на варненци Стефан Генев.

ВАРНЕНЦИ ГОНЯТ ТРИМА

След срамната загуба с 0:4 от Калиакра в Каварна ръководството на Черно море освободи 3-ма играчи. Договорите на Йордан Юруков, който в отсъствието на Георги Илиев беше капитан, централния бранител Никола Домакинов и бившия национал Милен Петков ще бъдат разтрогнати на първия арбитраж на БФС. Шефовете на "моряците" са категорични, че ще разчитат само на футболисти, които се раздават на терена и милеят за зелено-бялата фланелка. В бъдеще ще се дава по голям шанс на юношите от школата, която е една от най-добрите в страната. "В този труден момент нека всички заедно - ръководство, футболисти и фенове, да обединим усилията си и да върнем Черно море там, където му е мястото - сред водещите отбори у нас", се казва в становището на ръководството.

Баждеков отрича за „Газпром“

Изпълнителният директор на ПФК Левски АД Константин Баждеков отрече появилите се информации за преговори между клуба и "Газпром" за сключване на спонсорски договор. Финансовият бос на "сините" уточни, че столцичани имат желание за рекламното споразумение с мощната руска петролна компания, но това далеч не е факт. "Имаме идея и желание за рекламен договор с газовия гигант "Газпром", но не сме преговаряли. Ако нещата

се получат евентуално, тогава ще коментираме конкретни параметри. Подчертавам обаче, че още нищо не е ясно. Трябва да се знае, че ако има договор, което още не е факт, той ще е просто рекламен", коментира Баждеков. Плеймейкърът Дарко Тасевски, който е наказан за 3 мача след дербито с Литекс, получи повиквателна за националния отбор на Македония за контролата с Албания на 17 ноември в Корча.

Французите Юнес Бенжелюн и Базил де Карвальо (вдясно) от Локо Пд бяха гости в Актуално студио "Дерби"

Де Карвальо:

3 тима могат да играят и в Лига 1

Нападателят на Локо Пд Базил де Карвальо смята, че отборите на Левски, ЦСКА и Литекс са достатъчно силни, за да играят във френската Лига 1. 29-годишният французин отличи и отборите на Черноморец, Локо Сф, Славия и неговия Локо, които са конкурентноспособни на "грандовете".

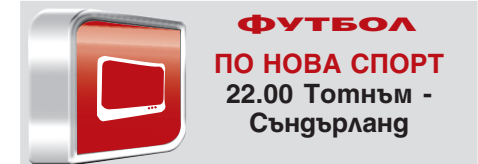
"Доволен съм от представянето на нашия тим от началото на сезона. Предстоят ни много тежки мачове с Черноморец и особено с ЦСКА. Среци "червените" ще се опитаме да играем така, както срещу Левски. С Гара Дембеле сме приятели,

не искам да се сравнявам с него. Аз съм по-възрастен, така че имам повече опит", каза Де Карвальо, който бе гост на Актуално студио "Дерби".

Неговият съотборник и сънародник Юнес Бенжелюн пък заяви, че няма Дембеле или друг френски футболист от "А" група да бъде повикан в националния тим на Франция. "Няма никакъв шанс. Дори и да вкара 40 гола. Във Франция считат българското първенство за незначително. Същият е и случаят с Джибрил Сисе, който беше национал, но отиде да играе в Панатинайкос и спряха да го викат", коментира Бенжелюн.

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
22.00 Тотнъм -
Съндърланд

резултати

„А“ ГРУПА XIII КРЪГ

Пирин - ЦСКА 0:1 Делев (11), ЧК Делев (Ц-82); Калиакра - Черно море 4:0 Садула (36), 2:0 Ив. Александров (51), 3:0 Марков (75), 4:0 Садула (77); Славия - Левски 2:2; Локо Сф - Сливен 3:0; Миньор - Видима-Раковски 2:1; Берое - Черноморец 0:0; Локо Пд - Академик 3:0; Монтана - Литекс 0:2

КЛАСИРАНЕ

№	Отбор	Т	Р	З	Г	Точки
1.	ЛИТЕКС	13	9	4	0	23:8 31
2.	ЛЕВСКИ	13	8	2	3	28:15 26
3.	ЧЕРНОМОРЕЦ	13	6	7	0	11:5 25
4.	Локо Сф	13	8	1	4	27:14 25
5.	Локо Пд	13	6	5	2	25:13 23
6.	ЦСКА	13	6	4	3	20:14 22
7.	Славия	13	6	2	5	19:14 20
8.	Берое	13	5	4	4	13:14 19
9.	Черно море	13	6	0	7	14:21 18
10.	Монтана	13	4	4	5	15:15 16
11.	Калиакра	13	3	4	6	8:18 13
12.	Академик	13	3	2	8	9:19 11
13.	Пирин	13	2	4	7	9:19 10
14.	Сливен	13	2	4	7	11:17 10
15.	Миньор	13	2	3	8	14:26 9
16.	Видима	13	2	2	9	10:24 8

XIV кръг: 13.11: 14.00 Левски - Академик (ПРО.БГ); 14.30 Видима-Раковски - Берое; Сливен - Калиакра; Славия - Монтана; 18.00 Литекс - Локо Сф (ПРО.БГ); 14.11: 14.00 Черно море - Миньор (ПРО.БГ); 18.00 ЦСКА - Локо Пд (ПРО.БГ); 15.11: 18.00 Черноморец - Пирин (ПРО.БГ)

Бият пак съдията Петровски

Няколко крошета отнесе реферът Валери Петровски на мач в Долна баня. Инцидентът стана след победата на местния Левски с 2:0 над Бенковски Костенец в мач от IX кръг в окръжна група София-изток. Ядосани играчи на гостите обвиниха за загубата бившия арбитър от "А" група. Петровски беше нападен веднага след последния съдийски сигнал. Ритник отнесе и един от асистентите му. Съдиите се закачили да заведат дело срещу хулиганите от Костенец, които със сигурност ще получат жестоки наказания от Дисциплинарната комисия. Преди години, докато беше наказан да не свири, Петровски беше нападен от неизвестни лица и пребит по-сред бял ден пред дома си.

Тодор Христов Н1 на Берое за октомври

Тодор Христов спечели убедително класацията на Берое "Футболист на феновете" за месец октомври. Лявото крило игра на много високо ниво през месеца и заслужи отличието с актив от 278 т., следван от централния бранител Станислав Бачев със 178 т. и бившия младежки национал Стефан Велев със 134 т.

Роналдо спечели дело за клеветата

Халфът на Реал Магрид Кристиано Роналдо спечели дело за клеветата срещу британски вестник, който постави под въпрос неговото възстановяване от контузия през 2008 г. Според таблоида португалският национал е бил на парти в нощен клуб в Холивуд, когато се е възстановявал от травма в глезена. Това е създадо проблеми на Роналдо с ръководството на тогавашния му отбор Манчестър Юнайтед. Сумата, за която португалецът осъди в "Дейли Телеграф", обаче не бе съобщена.

Г Делевс гол и червен картон за ЦСКА

Стр. 23

кратки

Борците на Литекс с бронз в Анкара

Борците на Литекс в класическия стил спечелиха бронзовите медали на европейската отборна купа в зала "Ататюрк" в Анкара. В 1/2-финала ловчанлии отстъпиха с 1:6 на домакина Аски, който после спечели и трофея. За ловчанлии се бориха световният шампион Христо Маринов (84 кг), натурализираният албанец Елис Гури (96), Венелин Венков (55 кг), Румев Савчев (60), Емил Милев (66), Илиян Георгиев (74) и Иван Иванов (120). В другия 1/2-финал Новосибирск (Рус) се наложи над Азовмаш (Укр), но в спора за титлата руснаците загубиха с 2:5 от домакините.

Гебреселасие окачи шпайковете

Световният рекордьор на маратон Хайле Гебреселасие от Етиопия прекрати кариерата си. 37-годишният феномен в леката атлетика се отказа на 25-ия километър на нийоркския маратон заради контузия на дясното коляно. Неговият сънародник Гебре Гебре-мариам триумфира с време 2:08:14 ч. Втори и трети се наредиха кенийците Емануел Мутай с време 2:09:15 ч. и Джеймс Куамбай 2:10:35 ч. "Никога не съм мислил да се отказвам. Но за първи път мисля, че е дошъл денят. Време ми е да спра и да се заема с друга работа. Не съм обсъждал решението с мениджъра си, дори с никой друг. Но го дискутирах със себе си и мисля, че е по-добре да спра дотук. Нека дам шанс на по-младите", обяви Гебреселасие. През 1992 г. феноменалният атлет печели световните титли за юноши на 5000 и 10 000 м в Сеул. През 1993 г. в Щутгарт той е шампион за мъже на 10 000 м. Това е и първият от общо осемте му златни медала от световни първенства. Хайле има още 3 титли на планетата на 10 000 м, както и 4 в зала - 3 на 3000 м и 1 на 1500 м. Гебреселасие е двукратен олимпийски шампион на 10 000 м (Атланта 1996 г. и Сидни 2000 г.) В 18-годишната си кариера етиопецът е записал общо 27 световни рекорда на писта и на шосе в дисциплини от 2000 м до маратон. Той е първият маратонец, пробягал 42 195 м под 2.04 ч., след като в Берлин през 2008 година спря хронометрите на 2.03:59 ч., което още е световен рекорд.

Фетел най-бърз в Бразилия

Ред Бул печели титлата при конструкторите, Алонсо остава лидер преди последния старт

Себастиан Фетел държи Голямата награда на Бразилия, 18-и предпоследен старт във Формула 1

Марк Уебър (Авл) и тимът спечели титлата при конструкторите. Фернандо Алонсо (Исп) с Ферари финишира 3-и и остана начело в класиранията при пилотите. Стартът на "Интерлагос" сложи край на илюзиите на световния шампион Дженсън Бътън (Вбр) с Макларън, че може да защити титлата си, след като остана 5-и.

Съотборникът му Люис Хамилтън (Вбр) финишира 4-и и има само теоретически шанс да застраши първото място на двукратния шампион с Рено Алонсо. Шести и седми останаха германските пилоти на Мерцедес GP Михаел Шумахер и Нико Розберг, които затвърдиха 4-ото място при конструкторите в първия сезон на тима. Сенсацията в квалификацията Нико Хюлкенберг (Гер) с Уилямс очаквано изостана от лидерите, но записа осмо време. Топ 10 запълниха Роберт Кубица (Пол) с Рено и Камуи Кобаяши (Яп) със За-

Пилоти	
1. Фернандо Алонсо	246
2. Марк Уебър	238
3. Себастиан Фетел	231
4. Люис Хамилтън	222
5. Дженсън Бътън	199

Конструктори	
1. Ред Бул	469
2. Макларън	421
3. Ферари	389
4. Мерцедес GP	202
5. Рено	145

убер. Борбата за последното място в зоната на точките бе много ожесточена, като в нея участваха Хайме Алгуерсуари (Ис, Торо Росо), Адриан Сутил (Ит, Форс Индия), Себастиан Буеми (Бел, Торо Росо) и Рубенс Барикело (Браз, Уилямс). "Ако разликата в точките между мен и Алонсо беше 26, наистина щеше да е невъзможно, но тя е 16. Не желая нищо лошо на Фернандо, но няма и да плача, ако видя пушек от задницата

на неговото Ферари. В крайна сметка всички караме на ръба и ако успя да повтори всичко и другата седмица, ще знам, че съм си свършил работата. Тук е невероятно за нас. Спечелихме титлата при конструкторите. Това е уникално", каза Фетел. "Ред Бул прекараха 3 месеца в приказки за равнопоставеност на пилотите си и борба за титлата без отборни заповеди. Сега се надявам за Абу Даби да останат честни до края", заяви Алонсо. "Нямаше да откажа първото място, но Себ направи отлично каране и заслужи победата. Въпреки всичко все още съм в добра позиция за атака на титлата. Не знам дали ще има отборни заповеди при нас, както имаше във Ферари по-рано през сезона. Моят резултат бе решен още в квалификацията. Сам съм си виновен, че не успях да прескоча Себастиан в началото на състезанието", каза Уебър.

Коментар

„Червените бикове“ спечелиха 2 титли

Владимир НИКОЛОВ

Тимът на Ред Бул заслужено спечели за първи път титлата при конструкторите във Формула 1 още в предпоследния старт за сезона. Дватама пилоти Марк Уебър и Себастиан Фетел триумфираха по 4 пъти в 18-те досегашни старта за сезона. 4 пъти те постигнаха и дубъл - в стартовете за Гран при на Малайзия, Турция, Апония и Бразилия. Затова и заслужиха да са на върха. На пистата "Интерлагос" обаче "Червените бикове" извоюваха още една титла - по феърплей. Шефовете на тима не се изкушиха да нарушат прокламираното през целия сезон правило за равнопоставеност между пилотите си и да намекнат по радиото на Фетел да пусне съотборника си Уебър да спечели. Така кръг преди края австралиеца щеше да остане само на 1 т. от лидера Фернандо Алонсо. Испанският пилот на Ферари дължи водачеството си тъкмо на неспортсменска заповед от бокса. На 25 юли на пистата "Хокенхайм" босовете на "Скудерията" намекнаха на втория си пилот Фелипе Маса, че съот-

борникът му Алонсо е "по-бърз". Бразилецът намали газта и остави испанеца да спечели без борба. Така Алонсо единствен е с 5 победи през сезона и е с най-големи шансове да спечели за трети път световната титла - този път за Ферари след двата триумфа с Рено. Двойственият морал на "Черните кончета" не е от вчера. В миналото многократно друг бразилец - Рубенс Барикело, беше жертван, за да осигури поредния триумф на Михаел Шумахер. Фераристите повториха "мръсния трик" сега с Алонсо и Маса. Какво, че ФИА ги глоби със 100 000 долара, а неотдавна взе решение от догодина подобни заповеди от бокса да струват 250 000 долара на прегрешилите? Какво са 100 000, че и 200 000 в най-скъпия и най-зрелищния спорт? Собственика на "Ред Бул", австрийският милионер Дитрих Матешци, сигурно "бълха би го ухапало" да ги плати, но да осигури и най-престижната титла - на пилотите, за австралиеца Уебър. Само че, Матешци не рискува репутацията си и заложил на спортсменството. А то в спорта понякога е далеч по-ценно от победата!

Гришо отстъпва №115 в света

Най-добрият български тенисист Григор Димитров се смъкна с 3 места до №115 в ранглистата на АТП с 491 т. Гришо имаше да защитава 6 т. "Чалънджър"-а в Шарлотсвил, САЩ, но не успя, защото отпадна в 1 кръг в Екентал (Гер). Днес хасковлията излиза срещу Раджийв Рам (САЩ) в мач от 1 кръг на турнира в Аахен (42 500 евро). Гришо има реални шансове да завърши сезона в Топ 100, от което го делят само 58 т. Тихомир Грозданов се изкачи с 22 места до №559 с 43 т. и отново е 2-ра ракетка на България. 3-ти е Димитър Кутровски, който се смъкна с 2 позиции до №576 с 39 т. Тодор Енев прогресира с 2 места до №770 с 16 т. Лидер е Рафаел Надал (Ис) с 11 810 т., пред Роджер Федерер (Швейц) 7695 т., Новак Джокович (Сър) 6945 т., и др. При жените Цветана Пиронкова запази 35-ото си място с 1722 т. Елица Костова се свлече с 2 места до №255 с 216 т., а Дия Евтимова отбеляза слад с 12 места до №259 с 210 т. Лидер е Каролин Возняки (Дан) с 8035 т., пред Вера Звонарьова (Рус) 6785 т., Ким Клайстерс (Бел) 6635 т. и Серена Уилямс (САЩ) 5355 т.

представя **УКРАИНСКИЯ НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР ЗА ОПЕРА И БАЛЕТ А.Б.СОЛОВЯНЕНКО**

РОМЕО и ЖУЛИЕТА

СПЕЧЕЛЕН БИЛЕТ

с SMS на номер 1916

Напишете DUMA и изпратете съобщението

3 декември ЗАЛА 1 НДК 19.00 часа

2 лв. без ДДС

Снимки БГНЕС

Капитанът Корадо Барацци и състезателките Франческа Скиавоне, Флавия Пенета, Роберта Винчи и Сара Ернани (от ляво на дясно) са вдигнали реплики на "Фед къл", неофициално световно първенство по тенис за женски отбори. На финала италианките победиха САЩ с 3:1 в Сан Диего, Калифорния